

Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі
Национальный Банк Республики Казахстан
National Bank of Kazakhstan

Bank of Kazakhstan

Қазақстан Ұлттық Банкінің

Хабаршысы

№ 21

1 – 15 қараша 2014

«Қазақстан Ұлттық Банкінің Хабаршысы»

редактордың міндетін атқарушы
Терентьев А. Л.

кеңес мүшелері:
Орлов П.Е.
Мадиярова Ә.Қ.
Сарсенова Н.В.
Сәрсенбаева А.И.

шығарылымға жауапты:
Шабанова Н.Н
Тел: 8 (727) 330-24-52

Құрылтайшы – Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі РММ
050040, Алматы қ.,
«Көктем-3» ықшам ауданы, 21

Басылым ҚР Баспасөз және бұқаралық ақпарат істері жөніндегі ұлттық агенттігінде
1997 жылғы 24 ақпанда № 432 тіркелді

Бір шығарылымның таралымы – 100 дана

1995 жылдан бастап шығарылады

“Асыл кітап” Баспа үйі ЖШС
050009, Алматы қаласы
Абай даңғылы, 143
тел. +7 (727) 3 94 41 67

Редакциядан:

Құрметті оқырмандар!

Қазақстан Ұлттық Банкі Сіздердің назарларыңызға «ҚҰБ Хабаршысы» журналының 2014 жылғы 1-15 қарашадағы № 21 кезекті шығарылымын ұсынып отыр.

Көрсетілген кезеңде Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің қолдауымен Қазақстан-Британ сауда-өнеркәсіп палатасы және Financial Times халықаралық медиа-холдингі ұйымдастырған Орталық Азияның және ЕАЭҚ-тың қаржылық астанасы ретінде Алматының инвестициялық әлеуетіне арналған «Financing Growth in Kazakhstan» форумын өткізу, сондай-ақ ҚР Ұлттық Банкі қызметшілерінің 32 бос орындарына орналасуға ашық конкурстың қорытындыларын шығару басты оқиғалар болды.

Сондай-ақ басылым беттерінде дәстүрлі түрде Қазақстан қаржы секторының ағымдағы жай-күйі, шетел валюталарының ресми айырбастау бағамдары және Қазақстан Ұлттық Банкі әзірлеген және Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде тіркелген нормативтік құқықтық актілер туралы ақпаратты ұсынып отырмыз.

МАЗМҰНЫ:

1. Басты оқиғалар.....	2.
2. Қазақстан экономикасы қаржы секторының ағымдағы жай-күйі.....	3.
3. Шетел валюталарының ресми бағамдары.....	11.
4. ҚРҰБ Басқармасының «Қазақстан Республикасының кейбір нормативтік нұқықтық актілеріне өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» № 168 қаулысы (№ 168 БҚ қорытынды бөлігі, № 168 БҚ бас бөлігі ҚРҰБ № 20 Хабаршысында (16 -30қазан 2014ж.) жарияланған.....	12.

**ҚР Ұлттық Банкі қызметшілерінің 32 бос орындарына
орналасуға ашық конкурстың қорытындылары**

2014 жылғы 4 қараша

Алматы

Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі ашық конкурстың қорытындылары бойынша Ұлттық Банк қызметшілерінің лауазымдарына қойылатын талаптарға сәйкес келетін және конкурс кезеңдерінен, оның ішінде Ұлттық Банктің конкурстық комиссиясымен әңгімелесуден сәтті өткен кандидаттарды іріктеді.

Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкі қызметшілерінің 32 бос лауазымдарына орналасуға арналған ашық конкурс 2014 жылғы 12 қыркүйек – 10 қазан аралығында өткізілгенін еске саламыз.

Конкурсқа қатысуға арналған құжаттарды 184 кандидат ұсынды, олардың кейбіреуі бірнеше лауазымға өтініш берді. Әңгімелесуге Ұлттық Банк қызметшілерінің лауазымдарына қойылатын талаптарға сәйкес келетін 179 кандидат жіберілді.

Нәтижесінде 24 конкурсқа қатысушы бойынша оң шешім қабылданды, 12 адам ҚР Ұлттық Банкінің кадр резервіне есептелді, 8 лауазым бойынша конкурс өткізілген жоқ.

Ұлттық Банктің бос лауазымдарына орналасуға арналған конкурс жеңімпаздарының шетелдік білімі бар, олар Ұлыбританияда, АҚШ-та, Қытайда, Малайзияда, Ресейде, Түркияда оқыған; «Болашақ» Президенттік бағдарламасының стипендиаттары болып табылады; банк саласында жұмыс өтілі бар; сәтті жобалардың әзірлеушілері болып табылады; түрлі салаларда магистр дәрежесі және түрлі халықаралық сертификаттары бар.

**FINANCING GROWTH IN KAZAKHSTAN
Орталық Азия және ЕАЭЖ қаржылық астанасының
басымдықтары мен мүмкіндіктері**

Алматы қаласында Орталық Азияның және ЕАЭЖ-тың қаржылық астанасы ретінде Алматының инвестициялық әлеуетіне арналған «Financing Growth in Kazakhstan» форумы өтуде. Форумды Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің қолдауымен Қазақстан-Британ сауда-өнеркәсіп палатасы және Financial Times халықаралық медиа-холдингі ұйымдастырып отыр.

Форумға Қазақстан Республикасы Үкіметінің, Еуразиялық Экономикалық Комиссиясының, Алматы қ. әкімдігінің, «Самұрық-Қазына» қорының басшылары, сондай-ақ ХВҚ, ЕҚДБ, Еуропалық Орталық банк сияқты халықаралық қаржы ұйымдарының, ірі консалтингтік компаниялардың және коммерциялық банктердің өкілдері мен сарапшылары қатысуда.

Форумға қатысушылардың алдында онлайн-режімінде Қазақстан Премьер-Министрі Кәрім Мәсімов және Алматы қаласының әкімі Ахметжан Есімов құттықтау сөз сөйледі. «Қазақстанда қаржылық хақты құру үшін нақты алғышарттар жасалған, оның кәсіби мамандану мәселесін әлі де айқындау қажет. Осы форум бұл мәселе бойынша сындарлы пікір алмасуға мүмкіндік береді және өзара тиімді сұхбат алаңы болады деп үміттенемін» – деді Үкімет басшысы.

Ұлттық Банк Төрағасы Қайрат Келімбетов елдің қаржы секторын реттеу саласындағы реформалар және оның бәсекеге қабілеттілігін қалпына келтіру туралы баяндап берді. «Қазіргі уақытта елдің халықаралық резервтері 100 миллиард АҚШ долларынан астам. Инфляцияның жылдық деңгейі бұрын жария етілген 6-8% дәліз шегінде. Біз Қазақстанда өңірдегі ең тұрақты экономикалардың бірі орнығып отыр деп мақтанышпен айта аламыз», – деп атап өтті Қайрат Келімбетов.

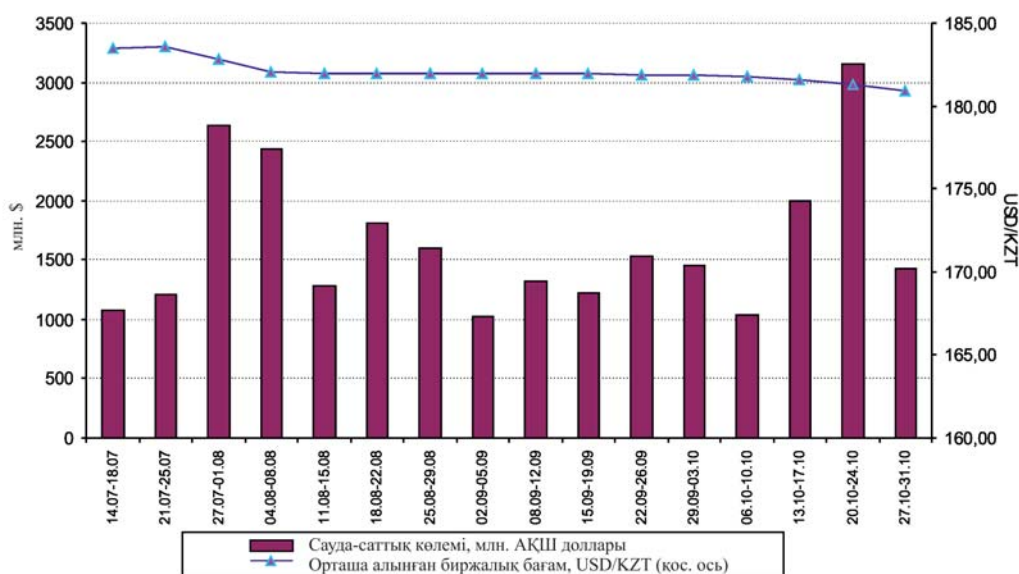
«Financing Growth in Kazakhstan» форумына қатысушылар өзгермелі әлемдік экономика жағдайларында оңтайлы жұмыс істеу үшін банктер және мемлекет қабылдайтын шараларды талқылайды, қаржы секторының дамуы үшін негізгі бағыттар мен мүмкіндіктерді айқындайды деп күтілуде.

ҚАЗАҚСТАН ЭКОНОМИКАСЫНДАҒЫ ҚАРЖЫ СЕКТОРЫНЫҢ АҒЫМДАҒЫ ЖАЙ-КҮЙІ

1. ВАЛЮТА НАРЫҒЫ

	Кезең соңындағы ресми бағам	Кезеңдегі орташа алынған биржалық бағам, кезең үшін		Қазақстан қор биржасының сауда-саттық көлемі
	USD/KZT	USD/KZT	%*	млн. \$
06.10-10.10	181,80	181,80	-0,05	1 033,95
13.10-17.10	181,80	181,57	-0,13	1 992,20
20.10-24.10	180,87	181,26	0,22	3 149,45
20.10.2014	181,50	181,50	0,00	1 213,90
21.10.2014	181,50	181,34	-0,09	892,80
22.10.2014	181,34	180,99	-0,19	375,60
23.10.2014	180,99	180,87	-0,07	201,50
24.10.2014	180,87	180,87	0,00	465,65
27.10-31.10	180,87	180,87	-0,22	1 429,35
27.10.2014	180,87	180,87	0,00	224,50
28.10.2014	180,87	180,87	0,00	234,55
29.10.2014	180,87	180,87	0,00	260,10
30.10.2014	180,87	180,87	0,00	443,60
31.10.2014	180,87	180,87	0,00	266,60

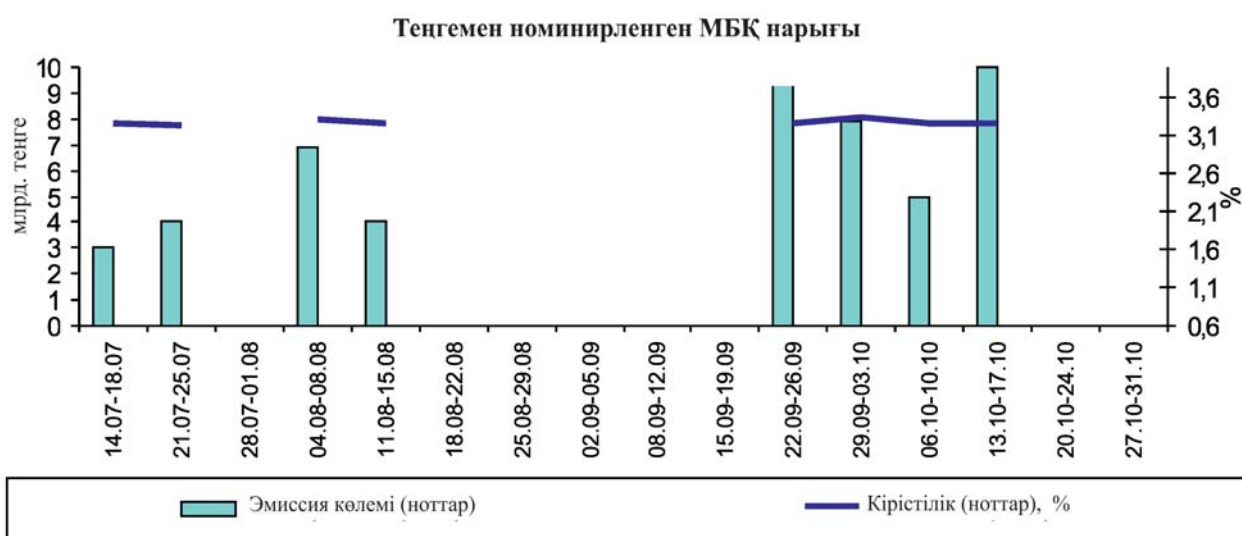
* - өткен кезеңге өзгерістер

2. МЕМЛЕКЕТТІК БАҒАЛЫ ҚАҒАЗДАР НАРЫҒЫ

Мемлекеттік бағалы қағаздардың бастапқы нарығы

	сұраныстың ұсыныстан артуы, есе	сұраныстың қанағаттандырылуы, %	кезеңдегі алынған кірістілік, %	орташа тиімді	қанағаттандырылған сұраныс көлемі млрд. теңге
Қаржы министрлігінің МБҚ					
25.08-29.08	0,99	94,97	6,67		18,9
02.09-05.09	0,65	61,87	7,25		20,0
08.09-12.09	0,71	84,85	7,12		12,1
15.09-19.09	0,92	98,89	7,10		36,2
22.09-26.09	3,60	98,51	8,07		141,9
29.09-03.10	-	-	-		-
06.10-10.10	-	-	-		-
13.10-17.10	-	-	-		-
20.10-24.10	-	-	-		-
27.10-31.10	-	-	-		-
Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің ноттары					
25.08-29.08	-	-	-		-
02.09-05.09	-	-	-		-
08.09-12.09	-	-	-		-
15.09-19.09	-	-	-		-
22.09-26.09	1,0	100,0	3,27		9,9
29.09-03.10	0,8	100,0	3,35		7,9
06.10-10.10	0,50	100,0	3,27		5,0
13.10-17.10	1,04	96,0	3,27		10,0
20.10-24.10	-	-	-		-
27.10-31.10	-	-	-		-

Айналыстағы мемлекеттік бағалы қағаздар (дисконтталған құны бойынша)

	Көлемі млн.теңге				
	Барлығы	оның ішінде Қаржы министрлігінің МБҚ			оның ішінде ҚҰБ ноттары
		ұзақмерзімді	ортамерзімді	қысқамерзімді	
15.08.14	4 021 358,10	3 415 283,76	569 108,02	14 151,32	22 815,00
22.08.14	4 017 700,77	3 415 283,76	567 434,69	14 151,32	20 831,00
29.08.14	4 031 866,72	3 429 449,71	569 108,02	14 151,32	22 815,00
05.09.14	4 037 619,66	3 435 202,65	567 434,69	14 151,32	20 831,00
12.09.14	4 068 682,96	3 466 265,95	567 434,69	14 151,32	20 831,00
19.09.14	4 094 224,30	3 478 679,85	580 562,13	14 151,32	20 831,00
26.09.14	4 165 909,23	3 535 318,52	585 688,38	14 151,32	30 751,00
03.10.14	4 241 178,23	3 615 418,52	585 688,38	1 384,33	38 687,00
10.10.14	4 243 162,23	3 615 418,52	585 688,38	1 384,33	40 671,00
17.10.14	4 250 186,23	3 615 418,52	585 688,38	1 384,33	47 695,00
24.10.14	4 246 218,23	3 615 418,52	585 688,38	1 384,33	43 727,00
31.10.14	4 246 218,23	3 615 418,52	585 688,38	1 384,33	43 727,00

3. ҚАЗАҚСТАНДЫҚ ЕУРОНОТТАР НАРЫҒЫ

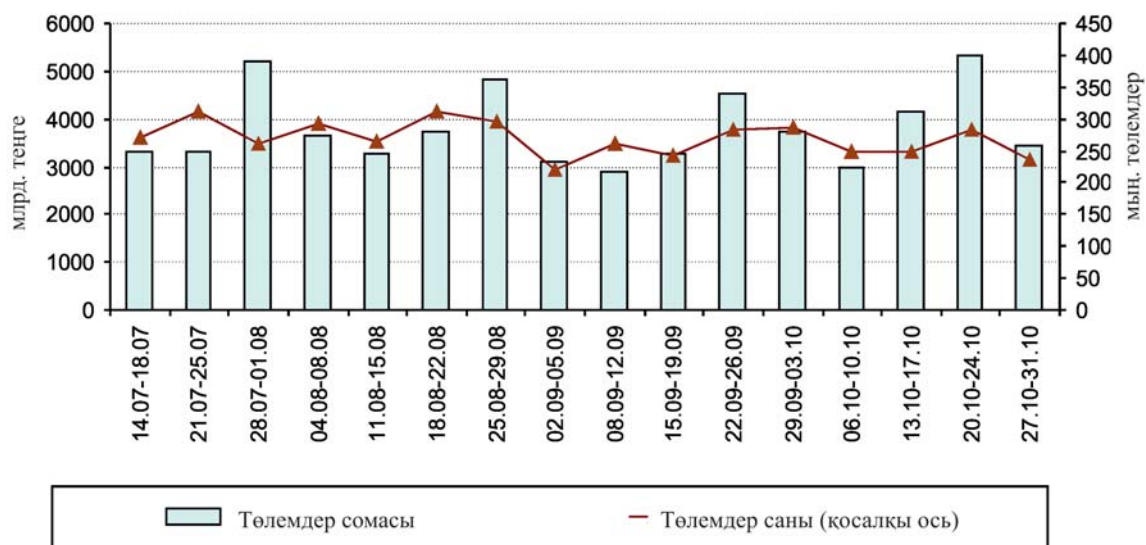
	2005 ж. шығарылым
Шығару кезіндегі кірістілік	6,691
27.10.2014	4,877
28.10.2014	4,818
29.10.2014	4,818
30.10.2014	4,816
31.10.2014	4,816
<i>эмиссия басынан бері</i>	<i>-1,875</i>
<i>апта үшін</i>	<i>-0,061</i>

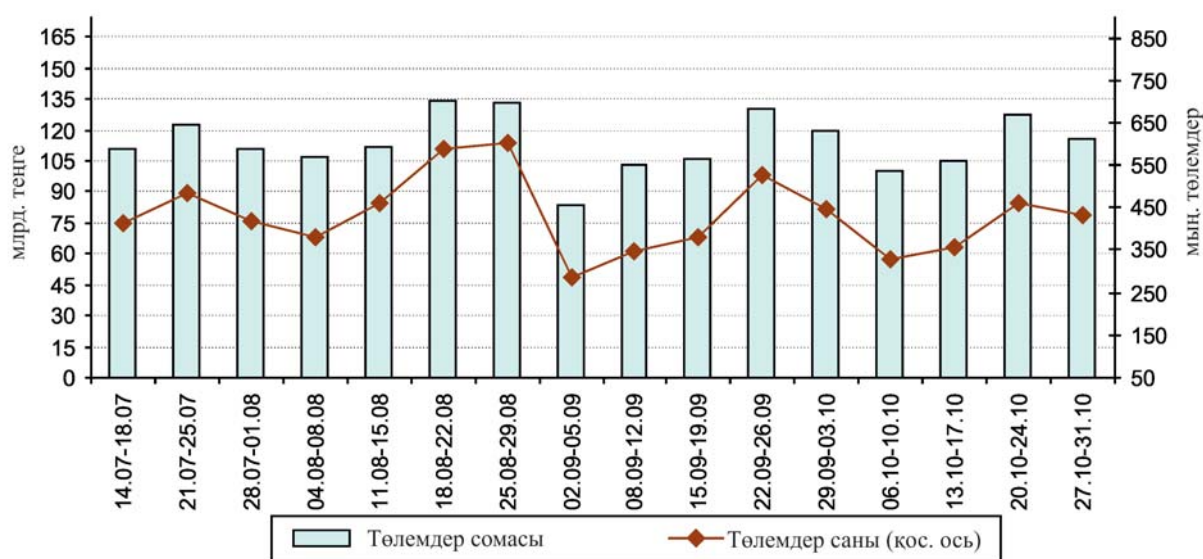
4. ТӨЛЕМ ЖҮЙЕЛЕРІ

	БААЖ			БТЖ		
	Саны, мың	Көлемі, млрд. теңге	Көлемнің өзгеруі %	Саны, мың	Көлемі, млрд. теңге	Көлемнің өзгеруі %
20.10-24.10	284,1	5 333,2	28,6	459,0	127,8	21,4
27.10-31.10	237,5	3 434,3	-35,6	432,0	115,8	-9,4

Банкаралық ақша аудару жүйесі

Бөлшек төлемдер жүйесі

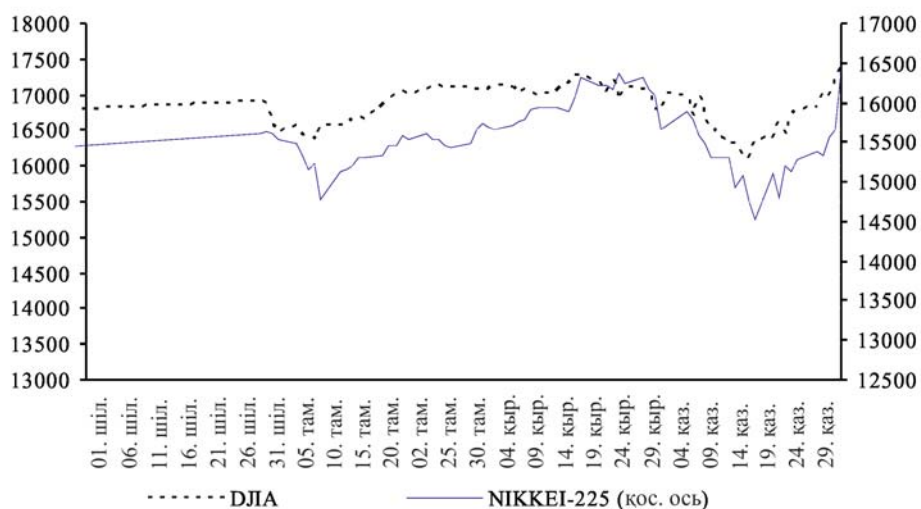

5. ӘЛЕМДІК ҚАРЖЫ ЖӘНЕ ТАУАР НАРЫҚТАРЫ

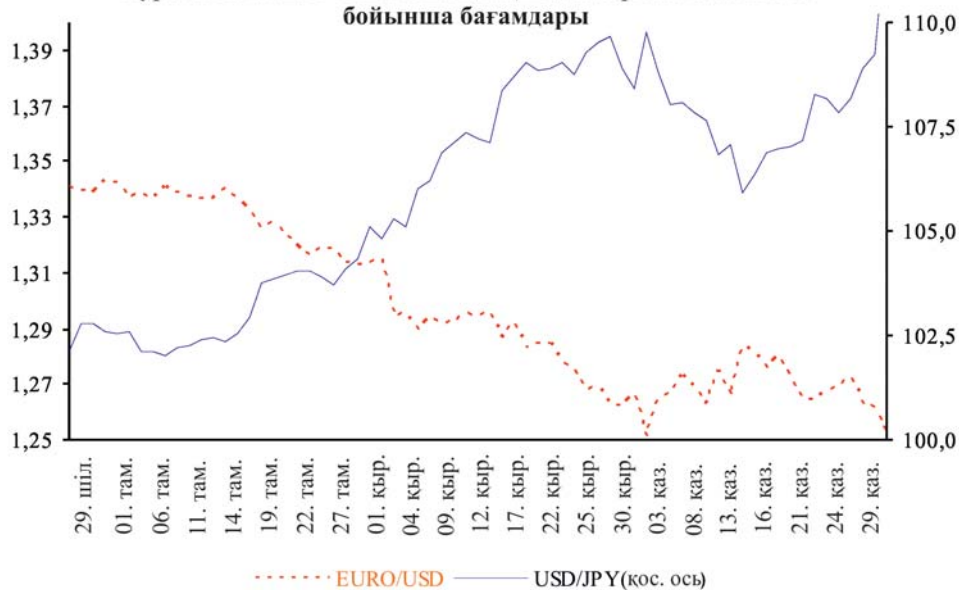
Тармақтардағы мәні		Өзгеруі	
24.10.2014	31.10.2014	кезең үшін	01ж. жел. бастап
16 805,41	17 390,52	3,48%	71,56%
15 291,64	16 413,76	7,34%	55,69%
8 987,80	9 326,87	3,77%	80,75%
6 388,73	6 546,47	2,47%	25,93%
23 302,20	23 998,06	2,99%	109,93%

Дow Jones және Nikkei 225 индекстерінің динамикасы

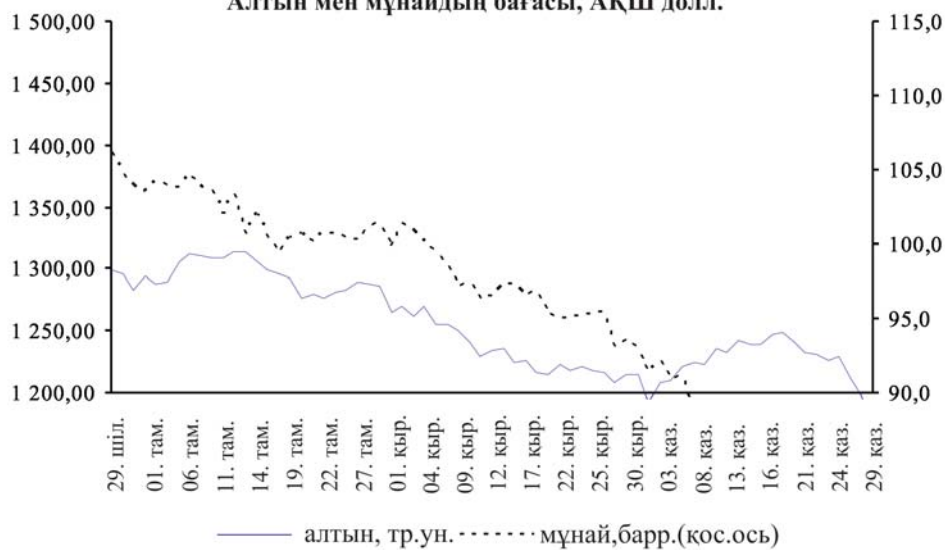
Бағамы	Мәні		Өзгеруі	
	24.10.2014	31.10.2014	кезең үшін	2001 ж. жел бастап.
USD/JPY	108,16	112,32	3,85%	-14,33%
GBP/USD	1,6090	1,5995	-0,59%	10,21%
EUR/USD	1,2671	1,2525	-1,15%	41,45%
USD/RUR	41,50	43,39	4,58%	42,30%

Еуро және жапон йенасының АҚШ долларына қатынасы бойынша бағамдары

Тауарлар	Өлшем бірлігі	Бағасы, АҚШ долл.		Өзгеруі	
		24.10.2014	31.10.2014	кезең үшін	01жел. бастап
алтын	тр.ун.	1230,9	1173,5	-4,66%	324,17%
мыс	метр.тонна	6 762,0	6 761,5	-0,01%	362,97%
мырыш	метр.тонна	2 258,5	2 315,5	2,52%	200,13%
мұнай	баррель	85,29	84,80	-0,57%	317,73%
астық	тонна	186,01	195,47	5,09%	93,80%

Алтын мен мұнайдың бағасы, АҚШ долл.

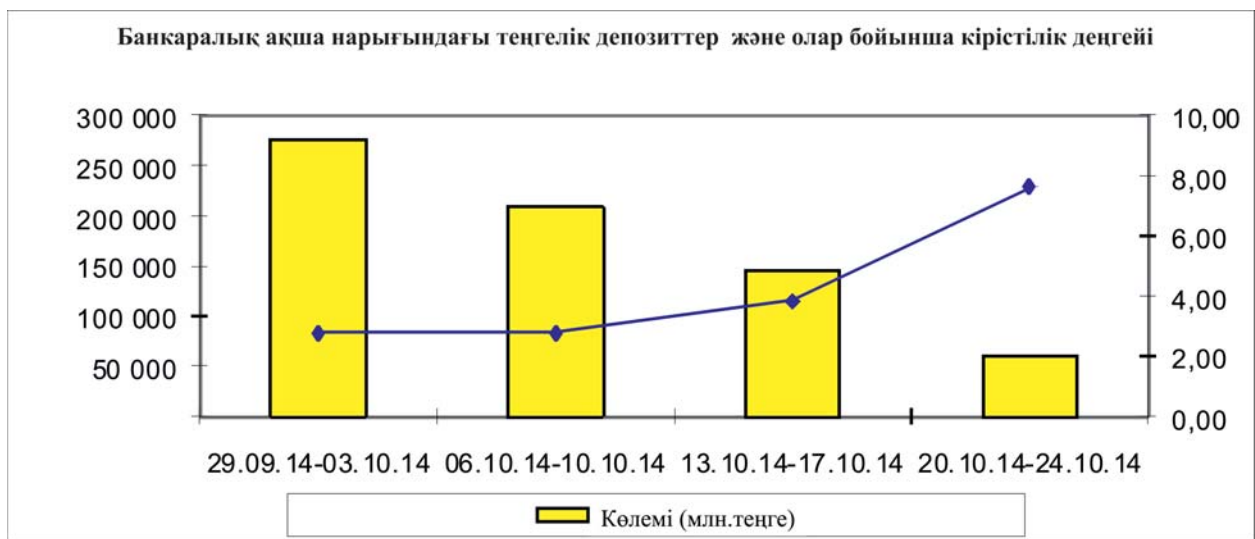

6. БАНКАРАЛЫҚ АҚША НАРЫҒЫ

Екінші деңгейдегі банктердің қысқа мерзімді банкаралық депозиттері бойынша мәліметтер

	Резидент банктер				Резидент емес банктер			
	1 айға дейін		1 айдан астам		1 айға дейін		1 айдан астам	
	Орналас- тырылған депозиттер көлемі*	Орташа алынған сыйақы мөлшер- лемесі (%)	Орналас- тырылған депозиттер көлемі*	Орташа алынған сыйақы мөлшер- лемесі (%)	Орналас- тырылған депозитте р көлемі*	Орташа алынған сыйақы мөлшер- лемесі (%)	Орналас- тырылған депозиттер көлемі*	Орташа алынған сыйақы мөлшер- лемесі (%)
29.09.14-03.10.14								
KZT	272 600 000	2,77	0	0,00	4 160 000	3	0	0,00
USD	25 000	0,70	0	0,00	1 706 842	0,04	393 000	0,19
EURO	0	0,00	0	0,00	1 000	0,40	0	0,00
RUR	0	0,00	0	0,00	3 756 330	6,90	200 000	9,91
06.10.14-10.10.14								
KZT	205 100 000	2,76	0	0,00	3 470 200	3	0	0,00
USD	18 000	1,41	0	0,00	2 252 190	0,05	1 000	12,00
EURO	0	0,00	0	0,00	2 000	0,40	0	0,00
RUR	0	0,00	0	0,00	3 514 000	6,69	0	0,00
13.10.14-17.10.14								
KZT	140 500 000	3,63	500 000	9,00	4 990 000	9	0	0,00
USD	35 050	0,36	0	0,00	2 231 543	0,06	2 000	10,00
EURO	500	0,20	0	0,00	1 000	0,40	0	0,00
RUR	255 000	7,50	0	0,00	3 607 550	7,49	200 000	10,17
20.10.14-24.10.14								
KZT	55 400 000	6,52	1 100 000	9,00	3 945 000	23	0	0,00
USD	0	0,00	0	0,00	2 931 985	0,05	3 200	12,00
EURO	0	0,00	0	0,00	600	0,40	0	0,00
RUR	0	0,00	0	0,00	3 170 700	7,83	0	0,00

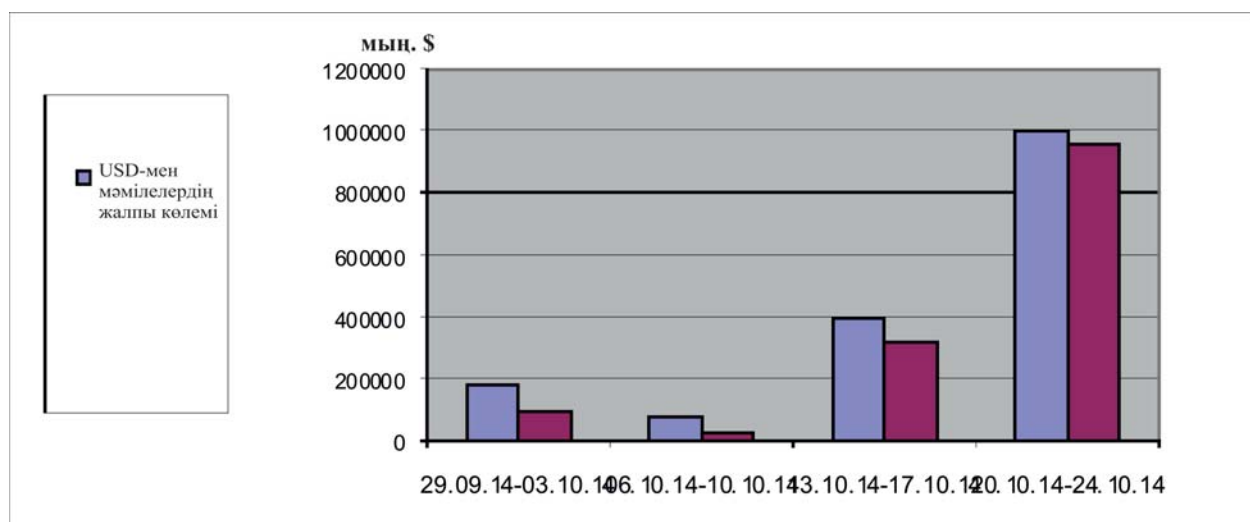
*- валюта мың бірлігі

1.1. Биржадан тыс банкаралық валюта операциялары (сату)

Кезеңдер, валютаның түрлері	Мәмілелердің жалпы көлемі (валюта мың бірлігі)	оның ішінде резидент банктер		Мәміленің орташа алынған бағамы бір валюта үшін теңгемен	олардың ішінде: резидент банктер
		(валюта мың бірлігі)	%*		
29.09.14- 03.10.14 USD RUB EUR	184 555 340 115 641	94 029 283 100 641	50,9 83,2 100,0	181,92 4,59 230,03	181,93 4,59 230,03
06.10.14- 10.10.14 USD RUB EUR	77 522 303 701 125	26 120 250 090 125	33,7 82,3 100,0	181,81 4,56 230,59	181,83 4,56 230,59
13.10.14- 17.10.14 USD RUB EUR	399 643 380 429 204	320 850 322 500 204	80,3 84,8 100,0	181,55 4,46 230,55	181,54 4,46 230,55
20.10.14- 24.10.14 USD RUB EUR	1 000 915 224 635 1 069	958 468 97 800 1 069	95,8 43,5 100,0	181,02 4,38 229,62	181,02 4,40 229,62

* резидент банктер мәмілелерінің жалпы мәмілелер көлеміне үлес салмағы

2014 жылғы шетел валюталарының ресми айырбастау бағамдары

	01-03.11	04.11	05.11	06.11	07.11	08-10.11	11.11	12.11	13.11	14.11	15-17.11
Австралия доллары	AUD	159,44	158,12	157,75	156,72	155,86	155,37	155,42	157,37	158,08	157,19
Әзірбайжан манаты	AZN	231,2	231,2	231,17	231,17	231,17	231,17	231,17	231,17	231,17	231,2
10 Армян драмы	AMD	4,42	4,41	4,4	4,38	4,37	4,37	4,35	4,36	4,36	4,36
100 Белорусь рублі	BYR	1,69	1,69	1,69	1,69	1,69	1,68	1,68	1,68	1,68	1,68
БРАЗИЛИЯ РЕАЛЫ	BRL	75,23	72,99	72,48	72,47	72,21	70,4	70,87	70,75	70,5	69,87
10 Венгер форингі	HUF	7,4	7,34	7,33	7,32	7,29	7,24	7,3	7,34	7,37	7,37
100 Оңтүстік Корея вонасы	KRW	16,95	16,84	16,78	16,62	16,65	16,55	16,52	16,52	16,52	16,45
1 Гонконг доллары	HKD	23,32	23,33	23,33	23,33	23,33	23,33	23,33	23,33	23,33	23,33
Грузин лари	GEL	103,61	103,73	103,85	103,92	103,54	103,48	103,37	103,21	103,05	103,04
Дат кронасы	DKK	30,55	30,37	30,4	30,37	30,41	30,15	30,16	30,32	30,3	30,28
БАӘ дирхамы	AED	49,24	49,24	49,24	49,24	49,24	49,24	49,24	49,24	49,24	49,24
АҚШ доллары	USD	180,87	180,87	180,87	180,87	180,87	180,87	180,87	180,87	180,87	180,87
Еуро	EUR	227,37	226,07	226,21	226,02	226,16	224,21	224,42	225,56	225,4	225,29
Үнді рупиясы	INR	2,95	2,95	2,95	2,95	2,94	2,94	2,94	2,94	2,94	2,93
1000 Иран риалы	IRR	6,77	6,77	6,77	6,77	6,77	6,77	6,76	6,76	6,76	6,76
Канада доллары	CAD	161,48	160,39	159,08	157,94	158,78	158,2	158,77	159,81	160,02	159,1
Қытай юані	CNY	29,59	29,56	29,58	29,59	29,59	29,54	29,53	29,53	29,53	29,51
Қырғыз сомы	KGS	3,15	3,15	3,14	3,15	3,14	3,14	3,14	3,14	3,14	3,14
Қуweit динары	KWD	624,34	623,47	623,05	622,19	622,4	620,69	621,12	621,76	621,55	621,33
Литва литі	LTL	65,89	65,49	65,55	65,49	65,53	64,97	65,03	65,36	65,31	65,28
Малайзия ринггиті	MYR	55	54,54	54,32	54,08	54,23	54,12	54,06	54,23	54,19	54,06
Мексика песосы	MXN	13,48	13,43	13,3	13,28	13,31	13,26	13,28	13,31	13,34	13,28
Молдова лейі	MDL	12,38	12,4	12,19	12,19	12,22	12,18	12,16	12,14	12,12	12,1
Норвег кронасы	NOK	26,96	26,67	26,57	26,11	26,48	26,41	26,47	26,6	26,65	26,66
Польша злотыйы	PLN	54	53,6	53,6	53,44	53,52	53,07	53,2	53,43	53,42	53,31
Ресей рублі	RUB	4,28	4,17	4,15	4,06	3,99	3,77	3,92	3,9	3,91	3,82
Сауд Аравиясының риялы	SAR	48,21	48,22	48,22	48,21	48,21	48,21	48,21	48,21	48,21	48,21
СДР	XDR	267,83	267,38	266,39	266,53	265,79	266,26	265,99	265,08	265,48	265,26
Сингапур доллары	SGD	141,06	140,55	140,31	139,74	139,94	139,73	139,73	140,22	140,08	139,38
Тәжік сомониі	TJS	35,81	35,81	35,87	35,87	35,87	35,87	35,87	35,7	35,7	35,7
Таиланд баты	THB	5,56	5,55	5,54	5,51	5,51	5,51	5,51	5,51	5,51	5,51
1 түрік лирасы	TRY	82,45	81,26	81,47	80,85	80,77	79,61	79,71	80,13	80,53	80,71
100 Өзбек сумы	UZS	7,59	7,59	7,57	7,57	7,57	7,57	7,57	7,56	7,56	7,56
Украин гривнасы	UAH	13,96	13,97	13,97	13,96	13,4	12,96	12,22	11,45	11,45	11,66
Ағылшын фунт стерл.	GBP	289,08	289,36	289,39	288,23	289,05	286,24	286,53	288,02	285,21	283,42
Чех кронасы	CZK	8,2	8,13	8,15	8,14	8,13	8,1	8,14	8,18	8,16	8,15
Швед кронасы	SEK	24,62	24,48	24,41	24,39	24,54	24,37	24,42	24,44	24,42	24,39
Швейцар франкі	CHF	188,58	187,57	187,76	187,74	187,88	186,21	186,66	187,51	187,57	187,55
Оңтүстік Африка ранды	ZAR	16,67	16,37	16,41	16,23	16,24	15,98	16	16,11	16,19	16,11
1 жапон йенасы	JPY	1,62	1,6	1,59	1,58	1,58	1,57	1,56	1,57	1,57	1,55

**ҚРҰБ Басқармасының «Қазақстан Республикасының
кейбір нормативтік құқықтық актілеріне
өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы»
№ 168 қаулысының
қорытынды бөлігі**

*Қазақстан Республикасының
Әділет министрлігінде
2014 жылғы 14 қазанда
№9796 тіркелді*

*ҚРҰБ Басқармасының № 168 қаулысының бас бөлігі ҚҰБ № 20 Хабаршысында
(2014 жылғы 16-30 қазанда) жарияланды*

6. Нарықтық тәуекелді басқару ерекшеліктері

6.1	Банк ағымдағы нарықтық жағдайға, банк операцияларының стратегиясына, көлеміне және қиындық деңгейіне сәйкес келетін нарықтық тәуекелді басқару жүйесінің болуын қамтамасыз етеді, меншікті капиталды өтеу үшін оның жеткіліктілігін қамтамасыз ету мақсатында топшілік операцияларды ескере отырып, банктің нарықтық тәуекелін анықтау, өлшеу, бақылау және оның мониторингін қамтамасыз етеді. Нарықтық тәуекелді бақылау жүйесі: 1) нарықтық тәуекелді басқару саясатынан; 2) нарықтық тәуекелді анықтау, өлшеу, бақылау, мониторингі және оның рәсімдерінен; 3) басқарушылық ақпарат жүйесінен; 4) ішкі бақылаудан; 5) ішкі аудит басқармасының нарықтық тәуекелді басқару жүйесінің	Банктің директорлар кеңесі, УАО, банктің басқармасы	Нарықтық тәуекелді басқару жүйесін ұйымдастырған кезде, банк ағымдағы нарықтық жағдайды талдайды, банк операциясының стратегиясын қарайды және қиындық мөлшері мен деңгейін ескереді және нарықтық тәуекелді басқару жүйесінің құрамдас бөліктерін қамтитын ішкі құжаттарды әзірлейді.	-	-

	тиімділігін бақылаудан тұрады, бірақ олармен шектелмейді.				
6.1.1	Банк нарықтық тәуекелді басқару саясатын әзірлейді, оған: 1) нарықтық тәуекелді басқару мақсаттары, міндеттері, қағидаттары; 2) банктің нарықтық тәуекелінің рұқсат берілген деңгейі; 3) нарықтық тәуекелді басқару процессінің қатысушылары, олардың есептіліктің құрылымды нақты айқындалған өкілдіктері және жауапкершілігі; 4) ақпараттың түрін, нысанын және ұсыну мерзімдерін қоса алғанда, нарықтық тәуекелді басқару процесі қатысушыларының арасындағы ақпарат алмасу тәртібі; 5) топшілік операцияларды ескере отырып, нарықтық тәуекел деңгейін анықтау, өлшеу, бағалау, мониторингі және бақылау тәртібі мен рәсімдері; 6) пайдалану мақсаттарын көрсете отырып, операцияларды жүзеге асыруға рұқсат берілген шетелдік валюталардың, қаржы құралдарының тізбесі; 7) қаржы құралдарына, оның ішінде көлеміне, құрамына және шарттарына қойылатын талаптар және критерийлер; 8) шарттардың, тарифтердің, рәсімдердің стандартты (үлгі) нысандарын	Банктің директорлар кеңесі, УАО, банктің басқармасы	Нарықтық тәуекелді басқару саясатын әзірлеген кезде банк мына факторларды ескереді, бірақ олармен шектелмейді: банктің стратегиясы және қызметінің банк нарықтық тәуекелге ұшырайтын түрі; банк тәуекелінің шекті деңгейі; банк бизнесінің мөлшері, сипаты және қиындығы; банктің нарықтық тәуекелге ұшырағыштық мөлшері және оның банктің қаржылық жағдайына әсер етуін бағалау; тәуекелді бағалау нәтижесі, оның ішінде сезімталдықты және стресс-тестілеуді талдауды жүзеге асыру арқылы алынғандар; банк бұрын қолданған нарықтық тәуекелді басқару рәсімдерінің тиімділігі; нарықтық талаптардың кез келген әлеуетті ішкі ұйымдастырушылық өзгерістеріне және (немесе) сыртқы	Банктің ішкі құжаттары	-

әзірлеу талап етілетін қаржы құралдары бойынша мәмілелер түрі; 9) мына жағдайлар: қаржы құралдары құрылымының, олардың сандық және құндық көрсеткіштерінің өзгеруі; жаңа технологияларды және банк операциялары мен басқа мәмілелерді жүзеге асыру талаптарын, өзге қаржы инновациялары мен технологияларын әзірлеу және енгізу; жаңа нарықтарға шығу кезіндегі нарықтық тәуекелді басқару рәсімдері; 10) хеджирлеудің тиімділік (оңтайлылық) критерийлерін және құнын белгілеуді қоса алғанда, тәуекелдерді хеджирлеу әдістері мен критерийлері; 11) банктің қаржы құралдарын пайдаланудан түскен кірістілігі мониторингінің тәртібі және рәсімдері; 12) нарықтық тәуекелге байланысты залалдарды өтеуге капиталдың барбарлығын бағалау және қамтамасыз ету тәртібі мен рәсімдері; 13) тәуекелдерді басқару процессін жүзеге асыру шеңберінде нәтижелерін пайдалану тәртібін қоса алғанда, нарықтық тәуекелді бағалау мақсатында стресс-тестілеуді жүзеге асыру рәсімдері; 14) нарықтық тәуекел деңгейінің шекті деңгейін қолдауды		өзгерістеріне қатысты күтулер; Қазақстан Республикасының заңнамасы.		

	камтамасыз ететін лимиттер жүйесі, лимиттерді анықтау тәртібі, олардың валюталар, құралдар, операциялар бойынша түрлері; 15) нарықтық тәуекелге ұшырағыштықты ерте анықтау индикаторларының жүйесі, оның ішінде лимит алдындағы тәсілге негізделген жүйесі; 16) саясаттан, рәсімдерден, лимиттерден ауытқуды мақұлдау, бекіту, талдау және оның мониторингі; 17) ішкі құжаттарға өзгерістер енгізу рәсімдері және банктің нарықтық тәуекелге ұшырағыштық деңгейіне әсер ететін нарықтық жағдайлар өзгерген жағдайларда банктің рәсімдері кіреді, бірақ олармен шектелмейді.				
6.1.2	Банк мыналар (бірақ олармен шектелмейді) арқылы нарықтық тәуекелді анықтайды, өлшейді, мониторингін және оны бақылауды жүзеге асырады: 1) банктің ашық позицияларының деңгейін және олардың банктің қаржылық жағдайына әсер ету нәтижелерін бағалау; 2) нарықтық тәуекелді өлшеу үшін пайдаланатын тәсілдерді және әдістерді қолдану, оның ішінде сезімталдығын және стресс-тестілеуді талдау; 3) нарықтық тәуекелді өлшеу үлгілері мен	Банктің директорлар кеңесі, УАО, банктің басқармасы	Нарықтық тәуекелді анықтау, өлшеу, мониторингі және бақылау рәсімдерін әзірлеу кезінде банк мына факторларды ескереді, бірақ олармен шектелмейді: 1) банк бизнесінің мөлшерін, сипаттамасы және күрделілігін; 2) бастапқы ақпарат ретінде қолдану үшін нарықтық деректердің	Банктің ішкі құжаттары	-

	әдістерінде қолданылатын болжамдарды әзірлеу; 4) лимиттер белгілеу, оның ішінде: VAR-лимиттер; залалдарды бақылау лимиттері; валюталық және пайыздық тәуекелдер лимиттері; қаржы құралдары бойынша шоғырландыруға арналған лимиттер.	қолжетімділігі; 3) ақпараттық жүйелердің және олардың мүмкіндіктерінің жай-күйін; 4) нарықтық тәуекелді басқару процессіне тартылған қызметкерлердің біліктілігін және тәжірибесін. Нарықтық тәуекелді анықтау, өлшеу, мониторингі және бақылау рәсімдері: активтердің, міндеттемелердің, баланстан тыс позициялардың барлық түрлерін қамтиды; нарықтық тәуекелдің барлық түрлерін (валюталық, баға тәуекелін және пайыздық мөлшерлеме тәуекелін) және олардың көздерін қамтиды; мөлшерлемелерді, бағаларды және басқа да нарықтық талаптарды қоса алғанда, нарықтық тәуекел деңгейіне әсер ететін факторлар өзгерістерін тұрақты негізде бағалауға және мониторингін жүргізуге мүмкіндік береді; нарықтық тәуекелді уақтылы сәйкестендіруге		

			және нарықтық жағдайлардың қорлайсыз өзгерістеріне жауап ретінде шаралар қабылдауға мүмкіндік береді.		
6.1.2.1	Банк нарықтық тәуекелді мыналарды: 1) пайыздық мөлшерлеме тәуекелін: ГЭП-талдауды жүзеге асыру; стресс-тестілеуді жүзеге асыру; пайыздық ГЭП-ке лимиттерді белгілеу арқылы басқаруды; 2) валюталық тәуекелді: банктің валюталық тәуекелін өлшеу, оның ішінде ашық валюталық позицияны есептеу; банктің өтімділігін басқару кезінде, атап айтқанда банк үшінші валютаны сатып алу үшін ұлттық және басқа валютаны пайдалануы кезінде валюталық тәуекелді есепке алу; валюталық бағамдар ауытқуының банктің қаржылық жай-күйіне әсерін бағалау арқылы басқаруды; 3) баға тәуекелін: мына лимиттерді (бірақ олармен шектелмейді): сауда және инвестициялық портфельдегі қағаздардың белгілі бір түрлерінің үлесіне лимиттерді; біртекті қаржы құралдарына лимиттерді; залалдарды бақылау лимиттерін белгілеу арқылы басқаруды қоса отырып басқарады.	Банктің директорлар кеңесі, УАО, банктің басқармасы	Нарықтық тәуекелді басқару кезінде банк нарықтық тәуекелді басқару рәсімдерін банк қызметінде туындаған тәуекелдің шығу тегіне және қиындығына қарай белгілейді. Банк стресс-тестілеуді мынадай әдістерді (бірақ олармен шектелместен) пайдалана отырып жүргізеді: - сценарийлік талдау (жылына 1 реттен кем емес); - сезімталдықты талдау (жылына 2 реттен кем емес).	Банктің ішкі құжаттары	-

6.1.2.2	Банк тұрақты негізде нарықтық тәуекелді басқару рәсімдерінің бэк-тестингін жүзеге асырады.	Банктің директорлар кеңесі, УАО, банктің басқармасы	Банк бэк-тестингті нарықтық тәуекелді басқару рәсімдерінің сенімділігін және тиімділігін тексеру және қажет болған жағдайда оны жетілдіру үшін жүргізеді. Бэк-тестингтің нәтижелері нарықтық тәуекелді басқару рәсімдерін жетілдіру қажет болған кезде ұсыныстарымен бірге қарау үшін банктің басқармасына және УАО-ға және бекіту үшін банктің директорлар кеңесіне жіберіледі.	Директорлар кеңеснің хаттамасы/шешімі	жылына кемінде 1 рет
6.1.3	Банк мыналарды: әртүрлі алушылар ұсынылатын нарықтық тәуекелді басқару жөніндегі есептіліктің критерийлерін, құрамын және жиілігін, ақпараттың дайындалуына және тиісті алушыларға дейін жеткізілуіне жауапты тұлғаларды/бөлімшелерді анықтайтын тәртіпті белгілеуден тұратын, бірақ шектелмейтін, басқарушылық есептің болуын қамтамасыз етеді.	Банктің директорлар кеңесі, УАО, банктің басқармасы	Банк ішкі құжатты әзірлейді	Банктің ішкі құжаты	-
6.1.3.1	Банк басқарушылық есептің нысанын әзірлейді, ол мына: 1) нарықтық тәуекелдің ағымдағы жай-күйі туралы, оның ішінде банктің валюталар, қаржы құралдары	Банктің директорлар кеңесі, УАО, банктің басқармасы	Банк ақпаратты ішкі құжаттарға сәйкес тиісті алушыларға жеткізеді. Ішкі құжатты әзірлеу кезінде банк ақпаратты	банктің директорлар кеңесіне, УАО-ға ақпарат банктің басқармасын а ақпарат	тоқсанын а кемінде 1 рет айына кемінде 1 рет

	бөлігіндегі ашық позициялары туралы; 2) валюталық позиция бойынша міндетті нормативтердің орындалу мониторингінің нәтижесі туралы; 3) банктің қаржы құралдарын қолданудан түскен кірістілік мониторингінің нәтижесі туралы; 4) стресс-тестілеудің нәтижесі туралы; 5) нарықтық тәуекел туралы ертерек ескерту индикаторлары туралы; 6) нарықтық тәуекел бойынша ішкі лимиттер мен шектеулер және олардың орындалуы туралы; 7) саясаттан және лимиттерден ауытқу мониторингінің нәтижесі туралы; 8) банктің нарықтық тәуекелі деңгейіне әлеуетті әсер ететін ішкі және сыртқы экономикалық жағдайларды бағалау туралы; 9) бэк-тестинг нәтижелері туралы (жылына 1 реттен кем емес); 10) бар болса аудиторлық тексерулердің нәтижелері туралы ақпараттан тұрады, бірақ бұл ақпаратпен шектелмейді.		банктің директорлар кеңесіне, УАО-ға және банктің басқармасына осы тармақтың талаптарына сәйкес толық көлемде ұсынылуын анықтайды. Нарықтық тәуекелді стресс-тестілеу нәтижелері туралы ақпаратты банктің директорлар кеңесіне, УАО-ға және банктің басқармасына беру мерзімдерін банк нарықтық тәуекелді стресс-тестілеу өткізу кезеңділігіне қойылатын талаптарды ескере отырып өз бетінше айқындайды.	нарықтық тәуекелді басқаруды жүзеге асыратын бөлімшеге ақпарат	айына кемінде 1 рет
7. Капиталды басқару ерекшеліктері					
7.1.	Банк ағымдағы нарықтық жағдайға, банк операциясының стратегиясына, көлеміне және қиындық деңгейіне сәйкес келетін капитал тәуекелін басқару жүйесінің болуын	Банктің директорлар кеңесі, УАО, банктің басқармасы	Капитал тәуекелін басқару жүйесін ұйымдастарған кезде, банк ағымдағы нарықтық жағдайды талдайды, банк	-	-

	қамтамасыз етеді, капиталды өтеу үшін оның жеткіліктілігін қамтамасыз ету мақсатында топ ішілік операцияларды ескере отырып банктің меншікті капиталының тәуекелін анықтауды, өлшеуді, бақылауды және оның мониторингін қамтамасыз етеді. Капитал тәуекелін бақылау жүйесі 1) капитал тәуекелін басқару саясатынан; 2) капиталдың жеткіліктілік деңгейінің мониторингі және бақылау рәсімдерінен; 3) басқарушылық ақпарат жүйесінен; 4) ішкі бақылаудан; 5) ішкі аудит басқармасының капитал тәуекелін басқару жүйесінің тиімділігін бақылаудан тұрады (бірақ олармен шектелмейді).		операциясының стратегиясын қарайды және күрделілік мөлшері мен деңгейін ескереді және капитал тәуекелін басқару жүйесінің құрамдас бөліктерін қамтитын ішкі құжаттарды әзірлейді.		
7.1.1	Банк капиталды басқару саясатын әзірлейді, ол мыналардан тұрады (бірақ олармен шектелмейді): 1) ағымдағы тәуекел-профильді және банкті дамытудың болашақтағы жоспарын, сондай-ақ кредиттік тәуекел, өтімділік тәуекелін және нарықтық тәуекелді және меншікті капиталға әлеуетті қажеттілікті анықтау үшін олардың өзара байланысын, банкке тиесілі тәуекелдерді стрес-тестілеудің нәтижесін ескере отырып (бірақ олармен шектелмейді) меншікті капиталдың	Банктің директорлар кеңесі, УАО, банктің басқармасы	Банк ішкі құжаттарды әзірлейді.	Банктің ішкі құжаттары	-

жеткіліктілігіне талдау жүргізу бойынша рәсімдерден; 2) ағымдағы тәуекел-профильді және банкті дамытудың болашақтағы жоспарын, сондай-ақ кредиттік тәуекел, өтімділік тәуекелін және нарықтық тәуекелді, банкке тиесілі тәуекелдерді стрес-тестілеудің нәтижесін ескере отырып (бірақ олармен шектелмейді) меншікті капиталдың жеткіліктілігін қамтамасыз ету рәсімдерінен; 3) капиталды басқару процесінің қатысушыларды, олардың есептілігіндегі құрылымды нақты белгілей отырып олардың өкілдіктерін және жауапкершіліктерін анықтаудан; 4) ақпарат ұсынудың түрін, нысанын және мерзімін қоса алғанда, капиталды басқару процессі қатысушыларының арасындағы ақпарат алмасу тәртібінен; 5) акцияларды бастапқы орналастырған кезде: акцияларды орналастыру басқасын белгілеу жөніндегі шешімдерді қабылдау процессінен; андеррайтерді тарту критерийлерінен және талаптарынан; уәкілетті органдарға және өзге мүдделі тұлғаларға/ұйымдарға ірі акционерлер үлесі мөлшерінің өзгеруі туралы хабарлау тәртібінен;				

	қорландырудың әлеуетті ұзақмерзімді көздерін талдау рәсімдері (акциялар не облигациялар шығарылымы); акцияларды қайта сатып алу және банк бұрын қайта сатып алған акцияларды орналастыру бойынша рәсімдер; жай және басымдылық берілген акциялар бойынша дивидендтерді есептеу және төлеу рәсімдері.				
7.1.2	Банк: 1) оның негізінде капиталдың жеткіліктілік деңгейін кезең-кезең бойынша бағалау және талдау жүргізілетін есептерді ағымдағы тәуекел-профильді және банкті дамытудың келешектегі жоспарларын, сондай-ақ стресс-тестілеу нәтижелерін есепке ала отырып дайындау; 2) меншікті капиталдың жеткіліктілік деңгейі мониторингі және оның құрылымы үшін уақтылы, нақты, ақпараттық басқарушылық есептілікпен қамтамасы ету рәсімдері; 3) жай және басымдылық берілген акциялар бойынша дивиденттерді есептеудің және төлеудің дұрыстығын бақылау рәсімдері арқылы меншікті капитал жеткіліктілігінің деңгейін бақылауды және оның мониторингін жүзеге асырады (бірақ олармен шектелмейді).	Банктің директорлар кеңесі, УАО, банктің басқармасы	Банк ішкі құжаттарды әзірлейді.	Банктің ішкі құжаттары	-

7.1.3	Банк мыналарды: әртүрлі алушылар ұсынатын капиталды басқару жөніндегі есептіліктің критерийлерін, құрамын және жиілігін; ақпараттың дайындалуына және тиісті алушыларға жеткізілуіне жауапты тұлғаларды/бөлімшелерді анықтайтын тәртіпті белгілеуден тұратын, бірақ белгілеумен шектелмейтін басқарушылық есептің болуын қамтамасыз етеді.	Банктің директорлар кеңесі, УАО, банктің басқармасы	Банк ішкі құжатты әзірлейді.	Банктің ішкі құжаты	-
7.1.3.1	Банк басқарушылық есептің нысандарын әзірлейді, ол мынадай: 1) резервтерде, серпінде құрылған меншікті капиталдың құрылымы және сапасы туралы; 2) меншікті капиталдың жеткіліктілігі бойынша міндетті нормативтердің орындалу мониторингінің нәтижесі туралы; 3) банктің ағымдағы тәуекелінің банктің меншікті капиталының жеткіліктілік деңгейіне әсер етуін бағалау туралы; 4) банк тәуекелдерін стресс-тестілеу нәтижелері және олардың жиынтық әсерінің банктің меншікті капиталының жеткіліктілік деңгейіне әсер етуін бағалау туралы; 5) банктің лауазымды тұлғаларына және олармен үлестес тұлғаларға тиесілі банк акцияларының саны туралы; 6) бар болса аудиторлық	Банктің директорлар кеңесі, УАО, банктің басқармасы	Банк ақпаратты ішкі құжаттарға сәйкес тиісті алушыларға жібереді. Ішкі құжатты әзірлеу кезінде банк ақпаратты банктің директорлар кеңесіне, УАО-ға және банктің басқармасына осы тармақтың талаптарына сәйкес толық көлемде ұсынылуын айқындайды. Тәуекелдерді және олардың банктің меншікті капиталының жеткіліктілігі деңгейіне жиынтық ықпалын стресс-тестілеу нәтижелері туралы ақпаратты банктің директорлар кеңесіне, УАО-ға және банктің басқармасына	банктің директорлар кеңесіне, УАО-ға ақпарат банктің басқармасын а ақпарат мүдделі бөлімшелерге ақпарат	тоқсанын а кемінде 1 рет айына кемінде 1 рет айына кемінде 1 рет

	тексерулердің нәтижелері туралы ақпараттардан тұрады, бірақ бұл ақпараттармен шектелмейді.		беру мерзімдерін банк тәуекелдерді және кредиттік тәуекел, өтімділік тәуекелі, нарықтық тәуекелді қоса (бірақ олармен шектелмей), тәуекелдерді стресс-тестілеу өткізу кезеңділігіне қойылатын талаптарды ескере отырып дербес айқындайды.		
8. Рентабельділікті басқару ерекшеліктері					
8.1	Банк ағымдағы нарықтық жағдайға, банк операциясының стратегиясына, көлеміне және күрделілік деңгейіне сәйкес келетін рентабельділікті басқару жүйесінің болуын қамтамасыз етеді және рентабельділік деңгейінің мониторингін және бақылауды қамтамасыз етеді. Рентабельділікті басқару жүйесі: 1) рентабельділікті басқару саясатынан; 2) рентабельділік деңгейінің мониторингі және бақылауы рәсімдерінен; 3) басқарушылық ақпарат жүйесінен; 4) ішкі бақылаудан; 5) ішкі аудит бөлімшесінің рентабельділікті басқару жүйесінің тиімділігін бақылаудан тұрады (бірақ олармен шектелмейді).	Банктің директорлар кеңесі, УАО, банктің басқармасы	Рентабельділікті басқару жүйесін ұйымдастырған кезде, банк ағымдағы нарықтық жағдайды талдайды, банк операциясының стратегиясын қарайды және күрделілік мөлшері мен деңгейін ескереді және рентабельділікті басқару жүйесінің құрамдастарын қамтитын ішкі құжаттарды әзірлейді.	-	-

8.1.1	Банк рентабельділікті басқару саясатын әзірлейді, ол мыналардан тұрады, (бірақ олармен шектелмейді): 1) рентабельділікті басқару қағидаттары; 2) бюджеттің кірістер мен шығыстар бойынша орындалуы мониторингі және бақылау рәсімдерінен; 3) рентабельділікті талдау үшін қызметтің негізгі көрсеткіштерінің тізбесінен және оларды есептеу тәртібінен; 4) рентабельділікті басқару процесінің қатысушыларын, есептіліктің құрылымын нақты белгілей отырып олардың өкілдіктерін және жауапкершілігін анықтаудан; 5) ақпараттың түрін, нысанын және ұсыну мерзімдерін қоса алғанда, рентабельділікті басқару процесіне қатысушылар арасында ақпарат алмасу тәртібінен.	Банктің директорлар кеңесі, УАО, банктің басқармасы	Банк ішкі құжаттарды әзірлейді.	Банктің ішкі құжаттары	-
8.1.2	Банк: 1) бюджеттің кірістер мен шығыстар бөлігінде орындалуына талдау жүргізу; 2) бюджеттен біршама ауытқу анықтаған жағдайда банктің іс әрекет жасау тәртібі; 3) негізінде рентабельділік деңгейін мерзімді түрде бағалау және талдау жүргізілетін есептерді дайындау; 4) рентабельділік деңгейінің мониторингі үшін уақтылы, нақты, ақпараттық басқарушылық	Банктің директорлар кеңесі, УАО, банктің басқармасы	Банк ішкі құжаттарды әзірлейді.	Банктің ішкі құжаттары	-

	есептілікпен қамтамасыз ету рәсімдері арқылы (бірақ олармен шектелмейді) рентабельділік деңгейінің мониторингін және оны бақылауды жүзеге асырады.				
8.1.3	Банк мыналарды: әртүрлі алушылар ұсынылатын рентабельділікті басқару жөніндегі есептіліктің критерийлерін, құрамын және жиілігін; ақпараттың дайындалуына және тиісті алушыларға дейін жеткізілуіне жауапты банктің тұлғаларын (бөлімшелерін) анықтайтын тәртіпті белгілеуден тұратын, бірақ онымен шектелмейтін басқарушылық есептің болуын қамтамасыз етеді.	Банктің директорлар кеңесі, УАО, банктің басқармасы	Банк ішкі құжатты әзірлейді.	Банктің ішкі құжаты	-
8.1.3.1	Банк басқарушылық есептің нысанын әзірлейді, ол мына: 1) кірістер мен шығыстарды және олардың құрылымын талдау туралы; 2) бюджеттің кірістер мен шығыстар бөлігінде орындалуы туралы; 3) банк қызметі тиімділігінің, оның ішінде активтердің рентабельділігі, спрэд, таза пайыздық маржаның, капиталға қайтару нормасының, бір қызметкерге таза кірістің негізгі көрсеткіштері туралы; 4) банк рентабельділік деңгейіне: залалды бақылау лимиттерін, өнімдер бойынша лимиттерді	Банктің директорлар кеңесі, УАО, банктің басқармасы	Банк ақпаратты ішкі құжаттарға сәйкес тиісті алушыларға жібереді. Ішкі құжатты әзірлеу кезінде банк ақпаратты банктің директорлар кеңесіне, УАО-ға және банктің басқармасына осы тармақтың талаптарына сәйкес толық көлемде ұсынылуын айқындайды.	банктің директорлар кеңесіне, УАО-ға ақпарат банктің басқармасын а ақпарат уәкілетті бөлімшелерге ақпарат	тоқсанын а кемінде 1 рет айына кемінде 1 рет айына кемінде 1 рет

	қоса алғанда (бірақ олармен шектелместен) банк белгілеген лимиттердің; сыйлықақы тарифтері мен ставкаларының; жаңа банк өнімдері мен қызметтерін енгізудің; валюта бағамдары өзгеруінің; стресс-тестілеу нәтижелерінің әсер ету нәтижелері туралы; 5) бар болса аудиторлық тексерулердің нәтижелері туралы ақпараттан тұрады, бірақ бұл ақпаратпен шектелмейді.				
9. Операциялық тәуекелдерді басқару ерекшелігі					
9.1.	Банк сыртқы операциялық ортаға, стратегияға, банк операциясы күрделілігінің мөлшері мен деңгейіне сәйкес келетін операциялық тәуекелдерді басқару жүйесінің болуын қамтамасыз етеді және меншікті капитал жеткіліктілігін оны жабу үшін қамтамасыз ету мақсатында банктің операциялық тәуекелді тиімді анықтауды, өлшеуді, оған мониторинг жүргізуді және бақылауды қамтамасыз етеді. Операциялық тәуекелдерді басқару жүйесі: 1) операциялық тәуекелдерді басқару саясатынан; 2) операциялық тәуекелдерді анықтау, өлшеу, мониторинг жүргізу және бақылау рәсімдерінен; 3) басқарушылық ақпарат жүйесінен; 4) ішкі бақылаудан; 5) ішкі аудит	Банктің директорлар кеңесі, УАО, банктің басқармасы	Банк операциялық тәуекелдерді басқару жүйесін ұйымдастыру кезінде онда банк жұмыс істейтін сыртқы операциялық ортаны талдайды, стратегияны қарайды, банк операциясы күрделілігінің мөлшері мен деңгейін бағалайды және операциялық тәуекелді басқару жүйесінің компоненттерін қамтитын ішкі құжаттарды әзірлейді.	-	-

	бөлімшесінің операциялық тәуекелдерді басқару жүйесінің тиімділігін бағалауынан тұрады (бірақ олармен шектелмейді). Операциялық тәуекелді басқару жүйесі үш қорғаныш желісіне негізделеді: 1) банктің құрылымдық бөлімшелерінің операциялық тәуекелдерді басқаруы; 2) операциялық тәуекелдерді басқару жөніндегі тәуелсіз бөлімшесінің операциялық тәуекелдерді басқаруы; 3) ішкі аудит бөлімшесінің операциялық тәуекелдерді басқару жүйесінің тиімділігін тәуелсіз тексеруі.				
9.1.1	Банк операциялық тәуекелдерді басқару саясатын әзірлейді, олар мынадай компоненттерден тұрады бірақ олармен шектелмейді: 1) операциялық тәуекелдерді басқару мақсаты мен міндеттерінен; 2) операциялық тәуекелдерді басқарудың негізгі қағидаттарынан; 3) операциялық тәуекел оқиғаларының түрлерін жіктеу және операциялық тәуекелдердің негізгі түрлерінен; 4) банктің операциялық тәуекелінің шекті деңгейінен; 5) үш қорғаныш желісінің негізінде операциялық тәуекелдерді басқару	Банктің директорлар кеңесі, УАО, банктің басқармасы	Банк операциялық тәуекелдерді басқару саясатын әзірлеген кезде кемінде мынадай факторларды: банктің стратегиясын және банкті операциялық тәуекелге ұшырататын қызмет түрлерін; банк бизнесінің мөлшерін, сипатын және күрделілігін; банктің ұйымдық құрылымының күрделілігін; банк қызметіне тән тәуекелдің деңгейін және түрлерін; банктің операциялық тәуекелге	Банктің ішкі құжаттары	-

процессінің қатысушыларын, олардың өкілеттігін, есеп берудің құрылымын нақты анықтаумен жауапкершілігін анықтаудан; б) операциялық тәуекелді анықтау өлшеу, мониторингі мен бақылау тәртібі мен рәсімдерін анықтаудан, оның ішінде: а) операциялық тәуекелдің негізгі индикаторларын анықтаудан; б) операциялық тәуекелдерді басқару рәсімдері мен механизмдерін анықтаудан; 7) ақпарат ұсыну түрлерін, нысандары мен мерзімдерін қоса алғанда, үш қорғаныш желісі бойынша операциялық тәуекелдерді басқару процессінің қатысушылары арасында ақпаратпен алмасу тәртібінен; 8) саясаттан, рәсімдерден, лимиттерден ауытқуларды мақұлдау, бекіту, талдауды және мониторинг жүргізу рәсімдерінен; 9) жаңа өнімдерді, қызмет түрлерін, процесстер мен жүйелерді мақұлдау және (немесе) қолданыстағы өнімдерге, қызмет түрлеріне, процесстер мен жүйелеріне маңызды өзгерістер енгізу тәртібі мен рәсімдерінен; 10) операциялық тәуекелдерді			ұшырағышты мөлшерін және оның банктің қаржылық жай-күйіне ықпалын бағалауды; банк бұрын қолданған операциялық тәуекелді басқару рәсімдерінің тиімділігін; кез келген әлеуетті ішкі ұйымдық өзгерістерге және (немесе) нарық шарттарының сыртқы өзгерістерге қатысты күтулерді; Қазақстан Республикасының заңнамасын ескереді, бірақ олармен шектелмейді. Банк операциялық тәуекелдерді басқару саясатын әзірлеген кезде банктің ішкі құжаттарында мыналар көрініс табуы тиіс екені болжанатын операциялық тәуекелдерді басқарудың негізгі принциптерін басшылыққа алады: банк операцияларын және басқа мәмілелерді жасау тәртібі, қағидалары және рәсімдері; ақпараттық және

	басқаруында кемшіліктер анықталған және (немесе) банктің операциялық тәуекелдің ұшырағыштығының деңгейіне әсер ететін талаптар туындаған жағдайда ішкі құжаттарға және рәсімдерге өзгерістер енгізу бойынша талаптардан.		басқа жүйелердің жұмыс істеуі; ішкі процесстерді ұйымдастыру, өкілеттіктерді, функционалдық міндеттерді бөлу; нақты қауіпсіздікті қамтамасыз ету бойынша, оның ішінде банк, оның филиалдары, қойма, сейфтер, құжаттар, мұрағаттар орналасқан үй-жайға қойылатын талаптарды қамтитын шаралар; ақпараттық технологияларды және ақпараттық қауіпсіздікті қорғау жөніндегі шаралар; банк бөлімшелері мен қызметкерлерінің өзара іс-әрекет жасау тәртібі; есептілік беру және ақпаратпен алмасу тәртібі.		
9.1.2	Банк үш қорғаныш желісінің негізінде операциялық тәуекелдерді басқару процессінің қатысушыларын анықтайды.	Банктің директорлар кеңесі, УАО, банктің басқармасы	Бірінші қорғаныш желісін банктің құрылымдық бөлімшелері өзі қамтамасыз етеді. Бұл құрылымдық бөлімшелер басшыларының олардың қызметіне тән, оның ішінде қызметкерлерге, өнімдерге, процесстерге және жүйелерге байланысты	Банктің ішкі құжаттары	-

			операциялық тәуекелдерді анықтау, өлшеу, мониторингі жүргізу және бақылау үшін жауапкершілік атқаратынын білдіреді. Екінші қорғаныш желісін операциялық тәуекелдерді басқару жөніндегі тәуелсіз бөлімше қамтамасыз етеді. Үшінші қорғаныш желісін ішкі аудит бөлімшесі банктің операциялық тәуекелдерді басқару жүйесінің тиімділігін тәуелсіз бағалау арқылы қамтамасыз етеді.		
9.1.2.1	Банк операциялық тәуекел бойынша тәуекел-үйлестірушілерді тағайындайды, олардың функциясына мыналар кіреді (бірақ олармен шектелмейді): 1) операциялық тәуекелдерді басқару жөніндегі бөлімшемен өзара іс-әрекет жасау; 2) құрылымдық бөлімшесінің басшысына құрылымдық бөлімшесінің операциялық тәуекелдерді басқару жөніндегі саясатты және рәсімдерді сақтауы бойынша бақылауды жүзеге	Банктің директорлар кеңесі, УАО, банктің басқармасы	Операциялық тәуекелді басқару жүйесінің тиімді жұмыс істеуін қамтамасыз ету үшін бірінші қорғаныш желісінде банктің құрылымдық бөлімшелерінде операциялық тәуекел бойынша тәуекел-үйлестірушілер тағайындалады, олардың операциялық тәуекелдерді басқару және ішкі аудит жөніндегі	Банктің ішкі құжаттары	-

	асыруына көмек көрсету; 3) құрылымдық бөлімше қызметкерлерінің операциялық тәуекелдерді басқару жөніндегі саясаттың және рәсімдердің талаптары туралы хабардар болуын қамтамасыз ету; 4) құрылымдық бөлімшеде операциялық тәуекелдерді өзін өзі бағалауды дайындауды және жүргізу үйлестіру; 5) операциялық тәуекелдер бойынша деректер базасында өз бөлімшесі шеңберінде операциялық тәуекелдің оқиғалары туралы ақпаратты толық және өз уақытында жинауды және беруді қамтамасыз ету; 6) тәуекелдің негізгі индикаторларын қалыптастыру үшін операциялық тәуекелді басқару жөніндегі бөлімшеге көмек көрсету; 7) тәуекелдің негізгі индикаторлары туралы ақпаратты толық және өз уақытында жинауды және операциялық тәуекелдерді басқару жөніндегі бөлімшеге беруді қамтамасыз ету.		бөлімшелерімен өзара іс-әрекет жасау тәртібі анықталады. Операциялық тәуекел бойынша үйлестіруші тәуекелді тағайындаған кезде банктің мөлшері, қызмет түрі және бизнес-процестерінің және ұйымдық құрылымының күрделілігі ескеріледі.		
9.1.2.2	Банк операциялық тәуекелді басқару жөніндегі тәуелсіз бөлімшені құрады, оның функциясына мыналар кіреді (бірақ олармен шектелмейді): операциялық тәуекелдерді басқару жүйесін әзірлеу, ендіру және тұрақты дамыту; банктің операциялық тәуекел деңгейіне	Банктің директорлар кеңесі, УАО, банктің басқармасы	Банк операциялық тәуекелді басқару жөніндегі бөлімшенің бірінші қорғаныш желісін құрайтын құрылымдық бөлімшеден тәуелсіз болуын қамтамасыз	Банктің ішкі құжаттары	-

мониторинг жүргізу және бағалау, оның ішінде басқа қорғаныш желісінен алынатын ақпарат негізінде жүргізу; есептілікті немесе өзге ақпаратты қалыптастыру және банктің директорлар кеңесіне, УАО және (немесе) банктің операциялық тәуекелді басқару жөніндегі басқармасына беру; құрылымдық бөлімшелермен операциялық тәуекелді басқару мәселесі бойынша өзара іс-әрекет жасау және кеңес беру; құрылымдық бөлімшенің қызметкерлерін оқыту мәселесін үйлестіру және операциялық тәуекелдерді басқару жөніндегі саясаттың және рәсімдердің талаптары туралы хабардар етуді қамтамасыз ету; операциялық тәуекелдің оқиғалары туралы жиынтық есептіліктің қалыптастыруды жүзеге асыру және оларды жою бойынша іс-шаралар жоспарының орындалуын қадағалау; тәуекел-үйлестірушілердің деректер базасына операциялық тәуекелдер оқиғалары бойынша операциялық тәуекелдер жөніндегі ақпаратты уақтылы енгізілуін бақылауды жүзеге асыру; операциялық тәуекелдерді өзін өзі бағалауды жоспарлау, жүргізуді үйлестіру		етеді.		

	және нәтижелерін талдау; құрылымдық бөлімшелерімен бірлесіп операциялық тәуекелдің негізгі индикаторларын және олар бойынша шекті мәндерін әзірлеу; сценарийлік талдау жүргізу бойынша жұмысты жоспарлау және үйлестіру; тәуекелдер картасын әзірлеу және қалыптастыру; операциялық тәуекелді бағалау құралдарына мерзімділік негізде (жылына кемінде 1 рет) салыстырмалы талдау жүргізу; ішкі аудитпен өзара іс-әрекет жасау.				
9.1.3	Банк мыналар (бірақ олармен шектелмей) арқылы операциялық тәуекелді анықтайды, өлшейді, мониторингін және бақылауды жүзеге асырады: операциялық тәуекелге өздігінен бағалауды жүргізу; тәуекелдің негізгі индикаторларын қолдану; сценарийлік талдау жүргізу; тәуекелдер картасын қалыптастыру; шығындар бойынша ішкі деректерді жинауды және талдауды жүзеге асыру; шығындар бойынша сыртқы деректерді жинауды және талдауды жүзеге асыру; бизнес-процесстерді сипаттау (регламенттеу); аудиторлық тексерулер нәтижелерін пайдалану.	Банктің директорлар кеңесі, УАО, банктің басқармасы	Операциялық тәуекелді анықтау, өлшеу, мониторинг жүргізу және бақылау рәсімдерін әзірлеген кезде банк мынадай факторларды ескереді, бірақ олармен шектелмейді: 1) банк бизнесінің мөлшерін, сипаты мен күрделілігін; 2) шығыс ақпараты ретінде пайдалану үшін ішкі және сыртқы деректеріне қолжетімділікті; 3) ақпараттық жүйелерінің жай-күйін және олардың мүмкіндіктерін; 4) операциялық	Банктің ішкі құжаттары	-

		тәуекелді басқару процесіне тартылған қызметкердің біліктілігі мен тәжірибесін. Тәуекелдің негізгі индикаторлары ретінде: кадрлардың тұрақтамауы, қате операциялардың жиілігі мен маңыздылығы, ақпараттық-технологиялық жүйелерінің тұрып қалуының ұзақтығы болып табылады. Шығындар бойынша ішкі деректерді жинау және талдау (шығындар бойынша деректер базасын енгізу) - операциялық тәуекелге ұшырағыштықты және операциялық шығындар туралы ақпарат негізінде ішкі бақылаудың тиімділігін бағалауға мүмкіндік беретін процесс. Шығындар туындаған жағдайларды талдау ірі шығындардың себептері туралы ұғымды және бақылау жүйесіндегі іркілістердің эпизодтық және		

		жүйелі болып табылатыны не табылмайтыны туралы ақпаратты береді. Шығындар бойынша ішкі деректерді жинау және талдау - басқа ұйымдарда шығындар туындаған жағдай туралы ақпаратты жинау және талдау негізінде банктің тәуекелге ұшырағыштық дәрежесін бағалау процесі. Банк бақылау немесе тәуекелдер жүйесінде әлеуетті кемшіліктерді анықтау үшін шығындар туралы ішкі деректер мен шығындар туралы сыртқы деректерді салыстыра алады. Бизнес-процесстерді сипаттау (регламенттеу) - шеңберінде құрылымдық бөлімшесін бірінші қорғаныш желісін құрайтын құрылымдық бөлімшелер бизнес-процесстердің негізгі кезеңдерін, қызмет түрлерін, ұйымдастыру функцияларын	

			айқындайтын процесс. Бизнес-процесстерді сипаттау (регламенттеу) жекелеген тәуекелдерді, тәуекелдер арасындағы өзара тәуелділікті, бақылау және тәуекелді басқарудың кемшіліктерін анықтауға мүмкіндік туғызады. Аудиторлық тексеру нәтижелері банктің операциялық тәуекелдерін басқару барысында ақпараттың қосымша көзі болып табылады.		
9.1.4	Банк жаңа өнімдерін, қызмет түрлерін мақұлдау процессінің, процесстерінің және жүйелерінің болуын және/немесе қолданыстағы өнімдерге, қызмет түрлеріне, процесстері мен жүйелеріне маңызды өзгерістер енгізуін қамтамасыз етеді.	Банктің директорлар кеңесі, УАО, банк басқармасы	Банк құрылымдық бөлімшелері арасындағы міндеттемелерді бөлу арқылы мыналарды: жаңа өнімдеріне, қызмет түрлеріне, процесстеріне және жүйелеріне тән немесе қолданыстағы өнімдерге, қызмет түрлеріне, процесстері мен жүйелеріне маңызды өзгерістер енгізілген жағдайда тәуекелдерді бағалауын; шығындарды	Банктің ішкі құжаттары	-

		және енгізуден пайданы талдауды жүзеге асыруын; банктің операциялық тәуекелдің шекті деңгейінің өзгерісін бағалауын; бақылаудың қажетті механизмдерінің, тәуекелді басқару процесінің болуын; қалдық тәуекелдер деңгейі туралы ақпараттың болуы; тәуекелдердің барлық түрлеріне тиісті лимиттерге немесе шектеулерге өзгерістер енгізуін; жаңа өнімдеріне, қызмет түрлеріне, процесстеріне және жүйелеріне тән немесе қолданыстағы өнімдерге, қызмет түрлеріне, процесстері мен жүйелеріне маңызды өзгерістер енгізілген жағдайда тәуекелдерді анықтау, өлшеу, мониторинг жүргізу және бақылау үшін процедуралардың және әдістерінің болуын; жаңа өнімдерін,	

			қызмет түрлерін, процесстерін және жүйелерін енгізу алдында немесе қолданыстағы өнімдерге, қызмет түрлеріне, процесстері мен жүйелеріне маңызды өзгерістер енгізілген жағдайда адам ресурстарына және банктің технологиялық инфрақұрылымына инвестицияларды жүзеге асыру бойынша банктің мүмкіндігін бағалауын қамтамасыз ететін жаңа өнімдерін, қызмет түрлерін мақұлдау рәсімдерінің, процесстерінің және жүйелерінің болуын және/немесе қолданыстағы өнімдерге, қызмет түрлеріне, процесстері мен жүйелеріне маңызды өзгерістер енгізуін қамтамасыз етеді.		
9.1.5	Банк мыналардан тұратын бірақ олармен шектелмейтін: түрлі алушыларға ұсынатын операциялық тәуекелдерді басқару бойынша есептіліктің критерийлерін, құрамын	Банктің директорлар кеңесі, УАО, банк басқармасы	Банк қалыпты сияқты сол сияқты стресстік жағдайда да операциялық мониторингін жүзеге асыру үшін	Банктің ішкі құжаттары	-

	және жиілігін, ақпаратты дайындауға және тиісті алушыларға жіберуге жауапты тұлғаларды/бөлімшілерді анықтайтын тәртіпті белгілейтін қамтитын басқарушылық есептілік жүйесінің болуын қамтамасыз етеді.		операциялық тәуекелдерді басқару бойынша ақпаратты өз уақытында қалыптастыруды және беруді қамтамасыз ететін ішкі құжатты әзірлейді. Басқарушылық есептілікті мерзімді қалыптастыруды және беруді анықтаған кезде банктің операциялық тәуекелдерге ұшырағыштығының деңгейі, сондай-ақ банктің операциялық қарқыны және сипаты ескеріледі.		
9.1.5.1	Банк мынадай: қаржылық және операциялық көрсеткіштер туралы; ішкі қағидаларды және Қазақстан Республикасының заңнама талаптарын сақтамауына байланысты операциялық тәуекелдің оқиғалары туралы; ішкі оқиғалары, оның ішінде шешімді қабылдау үшін маңызды әсері бар нарығы және оқиғалары және шарттары туралы; банк тәуекелінің шекті деңгейінің, сондай-ақ банкте белгіленген шектердің және/немесе лимиттердің бұзушылығы туралы; тәуекелдер объектілер бойынша (қызмет бағыты) бөлігінде	Банктің директорлар кеңесі, УАО, банк басқармасы	Банк ішкі құжатқа сәйкес тиісті алушыларға дейін ақпаратты жібереді. Ішкі құжатты әзірлеген кезде банк банктің директорлар кеңесіне, УАО және банк басқармасына ақпаратты осы тармақтың талаптарына сәйкес толық көлемде беруін анықтайды.	банктің директорлар кеңесіне, УАО-ға, ақпарат банктің басқармасын а ақпарат мүдделі бөлімшелердің ақпарат	тоқсанын а 1 реттен кем емес бір айда 1 реттен кем емес бір айда 1 реттен кем емес

	банкте операциялық тәуекелдер және шығындар туындаған соңғы маңызды жағдайлары туралы, операциялық тәуекелдің себептерін, оқиғалар типтерін, салдарын көрсете отырып, зиян мөлшері туралы; операциялық тәуекел туындаған бар жағдайлары бойынша қабылданатын түзету шаралары туралы және/немесе қабылданған шаралардың тиімділігін бағалау туралы; операциялық тәуекелді өзін өзі бағалау нәтижесі туралы; тәуекелдің негізгі индикаторлардың мониторингін нәтижелері туралы; сценарлық талдау нәтижелері туралы; тәуекел картасы және салыстырмалы талдау нәтижелері туралы; аудиторлық тексеру нәтижелері туралы - бар болған жағдайда ақпаратты қамтитын, бірақ олармен шектелмейтін басқарушылық есептіліктің нысандарын әзірлейді.				
10. Банк қызметінің үздіксіздігін басқару ерекшеліктері					
10.1	Банк ағымдағы нарықтық жағдайға, стратегияға, мөлшерге, банк операциялар күрделілігінің деңгейіне сәкес келетін банк қызметінің үздіксіздігін басқару жүйесінің болуын қамтамасыз етеді. Қызметтің үздіксіздігін басқару жүйесі мынадай компоненттерді қамтиды, бірақ олармен	Банктің директорлар кеңесі, УАО, банк басқармасы	Банк қызметінің үздіксіздігін басқару жүйесін ұйымдастырған кезде ағымдағы нарықтық жағдайды талдайды, стратегиясын қарайды және банк операциясы күрделілігінің мөлшерін және деңгейін	-	-

	шектелмейді: 1) банк қызметінің үздіксіздігін басқару саясатын; 2) банк қызметінің үздіксіздігін басқару рәсімдері; 3) басқару аппаратының жүйесі; 4) ішкі аудит бөлімшілері қызметінің үздіксіздігін басқару жүйесінің тиімділігін бағалау.		бағалайды және қызмет үздіксіздігін басқару жүйесінің құрамдас бөліктерін қамтитын ішкі құжаттарын әзірлейді.		
10.1.1	Банк мынадай процесстерін қамтитын, бірақ олармен шектелмейтін банк қызметінің үздіксіздігін басқару саясатын: 1) талаптарды белгілеуді қоса алғанда ұйымдық қызметі және үздіксіз қызметіне банк қабілеттілігін бастапқы тексеруге дейін әзірлеуден қызмет үздіксіздігінің толық циклын; 2) қызмет үздіксіздігін қамтамасыз етуге қабілеттілігін қолдау, олар өзіне мыналарды қамтиды: қызмет үздіксіздігін басқару; қызмет үздіксіздігін қамтамасыз ету жоспарларын қолдану бойынша жиі оқыту жүргізу; өндірістік және технологиялық процесстерде, нарықтық/сыртқы жағдайларда маңызды өзгерістер туындаған жағдайда қызметтің үздіксіздігін қамтамасыз ету жоспарын актуалдандыру. Қызметтің үздіксіздігін басқару саясаты мыналарды қамтиды,	Банктің директорлар кеңесі, УАО, банк басқармасы	Қызмет үздіксіздігін басқару саясатын әзірлеген кезде банк банк қызметінің сипатын, көлемін, күрделілігін, географиясын және түрлері күрделілігін ескереді өзара байланысты салаларды және іскерлік ортаны ескереді.	Банктің ішкі құжаттары	-

	бірақ олармен шектелмейді: үздіксіз қызметін басқару мақсаты мен міндеттері; күрделі бизнес-процесстерді/операцияларды анықтау бойынша банктің тәсілдері және критерийлері; банктің үздіксіз жұмыс істеуіне кедергі келтіретін салдарының туындау қауіпіне байланысты күрделі оқиғалардың тізбесі; қызметтің үздіксіздігін басқару процессінің қатысушылары, олардың өкілеттілігін және; қызмет үздіксіздігін қамтамасыз ету және қолдау бойынша іс-шаралар.				
10.1.2	Банк қызметтің үздіксіздігін мынадай рәсімдерді басқарады, (бірақ олармен шектелмейді): 1) банк қызметіне әсер етуін талдау; 2) қызметтің күрделі түрлерін сәйкестендіру; 3) қызметтің күрделі түрлерін қолдау үшін қажетті ресурстарды анықтау; 4) күтпеген жағдайлардың тәуекелдерін талдау; 5) күтпеген жағдайлардың тәуекелдерін басқару шараларын анықтау; 6) қызметтің үздіксіздігін қамтамасыз ету бойынша жоспарды/жоспарларды әзірлеу.	Банктің директорлар кеңесі, УАО, банк басқармасы	Банк ішкі құжаттарды әзірлейді.	Банктің ішкі құжаттары	-

10.1.2.1	Банк банктің ішкі құжатында анықталған әдісі бойынша мыналар: бүлінулерге әсерін қызметкерге кеткен шығындарды, үй-жайларды, банк технологияларын немесе ақпаратын; заңнамалық талаптарының бұзушылығына ықпалын; беделінен айырылуды бағалау арқылы жүзеге асырылатын қызметке әсер етуін талдауды жүзеге асырады.	Банктің директорлар кеңесі, УАО, банк басқармасы	Банк қызметіне ықпал етуді талдау қызметтің күрделі түрлерін қалпына келтірудің уақытша шектеулерді анықтау үшін, сондай-ақ күтпеген жағдайда негізгі қызметті жаңартуға және жалғастыруға қажетті ресурстарды анықтау үшін жүргізіледі (күрделі ресурстарды). Қызметке ықпал етуін талдау жүргізу үшін банк, (бірақ олармен шектелмейді): 1) күрделі өнімдерді беру тұруына байланысты ықтимал шығындардың көлемін бағалайды; 2) сәйкестендіру арқылы қызметтің әрбір түрінің тұруының барынша қолайлы кезеңін белгілейді: шегінде қызмет жаңартылатын барынша уақыт кезеңі; шегінде қызметті жүзеге асырудың қалыпты деңгейі жаңартылатын уақыт кезеңі; 3) күрделі өнімдері мен қызметтерді	Банктің ішкі құжаттары

		ұсыну үшін белгіленген мерзімде ең аз жұмыс істеу күйінде үздіксіз қолдауа және/немесе жаңарту қажет қызметті орындау түрлері мен деңгейін, активтерін немесе өзге де ресурстарын анықтайды; 4) апат режимінде қызметтің күрделі түрлерін қалпына келтіру және одан әрі жүзеге асыру үшін ең қажетті ресурстардың көлемін анықтайды; 5) қызметтің әрбір күрделі түрлерін мақсатты қалпына келтіру уақытын белгілейді. Мақсатты қалпына келтіру уақыты тиісті өнімнің немесе қызметтің тұруы барынша шекті уақытынан кем болуы тиіс; 6) деректерді резервтеудің соңы және қызметтің күрделі түрінің тұруы басталғаны арасындағы қалпына келтірудің мақсатты нүктесін белгілейді; 7)	

			басымдылықты белгілей отырып мақсатты қалпына келтіру уақыты бойынша қызметтің күрделі түрлерін ранжирлейді; 8) жеткізушілерді, контрагенттерді, басқа мүдделі тараптарды анықтайды оларға банк қызметінің күрделі түрлері және күтпеген жағдайлар басталған кезде банке қалай көмек көрсете алатыны тәуелді болады.		
10.1.2.2	Банк қызметтің күрделі түрлерін сәйкестендіреді	Банктің директорлар кеңесі, УАО, банк басқармасы	Талдау барысында қызметке әсері сәйкестендірілген залалы қысқа мерзімді уақыт кезеңде банке жағымсыз әсерін тигізетін және қысқа мерзімде қалпына келтіруге жататын қызметтің күрделі түрі болып табылады.	Банктің ішкі құжаттары	
10.1.2.3	Банк мыналарды қамтитын, бірақ олармен шектелмейтін қызметтің күрделі түрлерін қолдауға қажетті ресурстарды анықтайды: 1) қызметкер; 2) үй-жай; 3) технологиялар; 4) ақпарат; 5) жеткізушілер, сыртқы қызметтер және жабдықтар; 6) қаржылық ресурстар.	Банктің директорлар кеңесі, УАО, банк басқармасы	Қызметтің күрделі түрлерін қолдауға қажетті ресурс ретінде қызметкерді анықтау үшін банк мыналарды: қызметтің күрделі түрлерін қолдауға қажетті қызметкерлер санын; апаттық режимінде жұмыс істей	Банктің ішкі құжаттары	

		үшін осы қызметкерлердің қажетті дағдылары мен міндетін анықтайды. Қызметтің күрделі түрлерін қолдауға қажетті ресурс ретінде үй-жайды анықтау үшін банк мыналарды: негізгі және баламалы алаңдарын; жоғары деңгейде қорғауды талап ететін үй-жайды анықтайды. Қызметтің күрделі түрлерін қолдауға қажетті ресурс ретінде технологияларды анықтау үшін банк мыналарды: қызметтің күрделі түрлерін қолдайтын ақпараттық технологиялық қызметтерін; қызметтің күрделі түрлерін қолдайтын телекоммуникациялық қызметтерін; қызметтің күрделі түрлерін қолдайтын басқа да технологияларды , оның ішінде периметрді қорғау, инкассация технологияларын анықтайды. Қызметтің күрделі түрлерін қолдауға қажетті ресурс ретінде ақпаратты	

		анықтау үшін банк мыналарды: қызметтің күрделі түрлерін орындауға қажетті, банктің ішкі құжаттарды қоса отырып ақпаратты; қалпына келтіруді талап ететін ақпараттың көлемін (мақсатты қалпына келтіру нүктесі); осы ақпаратты сақтау, қорғау және қалпына келтіру әдістерін анықтайды. Қызметтің күрделі түрлерін қолдауға қажетті ресурс ретінде жеткізушілерді, сыртқы қызметтерді және жабдықтарды анықтау үшін банк жеткізушілерді, сыртқы қызметтерді және жабдықтарды анықтайды, олар қызметтің күрделі түрлерін орындауға тәуелді болады. Қызметтің күрделі түрлерін қолдауға қажетті ресурс ретінде қаржылық ресурстарды анықтау үшін күтпеген жағдайлар туындаған жағдайда банк қызметінің	

			үздіксіздігін қамтамасыз ету және қалпына келтіру жоспарын орындау үшін әлеуетті қол жетімді қаржылық ресурстардың көлемін анықтайды.		
10.1.2.4	Банк күтпеген жағдайлардың күтпеген жағдайлардың тәуекелдерін талдауды жүзеге асырады	Банктің директорлар кеңесі, УАО, банк басқармасы	Күтпеген жағдайлардың тәуекелін талдау қызметтің күрделі түрлерінде және олар пайдаланатын ресурстарда қауіпі мен әлсіздігін бағалауға мүмкіндік береді. Ресурстарға жағымсыз әсерін тигізетін қауіпі ретінде банк мыналарды қарайды, бірақ олармен шектелмейді: қызметкерлердің тапшылығын; технологиялардың, оның ішінде ақпараттық және коммуникациялық технологиялардың (компьютерлік вирустары, компьютерлік аппараттық құралдары, байланыс залалы) тапшылығын; жабдықтың тапшылығын (су, электр); үйге/үй жайларға кіру рұқсаты болмауы;	Банктің ішкі құжаттары	

			негізгі жеткізушілердің, қарсы агенттің тапшылығы; негізгі ақпараттың қол жетімсіздігі; қаржы ресурстарын қол жетімсіздігі.		
10.1.2.5	Банк мынадай негізгі ресурстарды қамтитын күтпеген жағдайлардың тәуекелдерін басқару шараларын анықтайды (бірақ олармен шектелмей): 1) қызметкер; 2) үй-жай; 3) технологиялар; 4) ақпарат; 5) жеткізушілер, қарсы агенттерді және жабдық каналдарын.	Банктің директорлар кеңесі, УАО, банк басқармасы	Күтпеген жағдайлардың тәуекелдерді басқару шараларын таңдаған кезде банк қызметіне әсерін талдау нәтижелерін, оның ішінде қалпына келтіру жұмыстарында қатысатын ішкі жеткізушілермен, ішкі қарсы агенттерімен (салымшылармен, кредиторлармен), банк акционерлерімен, уәкілетті органмен және өзге де өкімет органдарымен, сондай-ақ бұқаралық ақпарат құралдарымен және басқа да мүдделі тараптармен өзара іс-әрекет жасау тәртібін банк ескереді және анықтайды. Күтпеген жағдайлардың тәуекелдерін басқару шараларын таңдаған кезде банк мынадай факторларды ескереді, бірақ	Банктің ішкі құжаттары	

		олармен шектелмейді: қызметтің күрделі түрінің тұруының барынша қолайлы кезеңі; қызметтің үздіксіздігін және қалпына келтіруін қамтамасыз ету жоспарын іске асыруға шығындары; әрекетсіздігінің салдары; іске асырудан тәуекелінің шынайылығы және шығын шамасы; үздік қызметін басқару жүйесінің белгіленген мақсаттарымен келісілушілігі; банк тәуекелдерін басқару бойынша саясатымен және рәсімдерімен келісілушілігі. Банк өз қызметінің үздіксіздігін қамтамасыз ету үшін негізгі білімдері мен құзыреттілігін қолдау бойынша шараларды анықтайды. Бұл шаралар мынадай нұсқаларды қамтиды, бірақ олармен шектелмейді: қызметтің күрделі түрлерін жүзеге асыру тәртібін регламенттеу;	

		қызыметкерлер жетпеген жағдайда функцияларын қайта бөлу үшін күнделікті қызыметте пайдаланбайтын қызыметкердің қосымша құзыретінің тізімін енгізу; қызыметкерді кросс- функционалдык тренингтерді жүргізуді қоса алғанда қосымша кәсіби дағдыларға оқыту; қызыметкердің қажетті санын қалпына келтіру. Банк негізгі үй- жайлардың жоқ болуына байланысты күрделі өнімдері мен қызыметтерді ұсынуға әсерін төмендету бойынша шараларды анықтайды. Бұл шаралар мынадай нұсқаларды қамтиды, бірақ олармен шектелмейді: баламалы үй- жайларды ұсыну; банктің басқа да үй-жайларға қызыметкерді ауыстыру; күрделі емес жұмысты орындайтын қызыметкерлердің жұмыс орындарын пайдалану; үйдегі немесе	

		қашықтағы үй-жайлардағы жұмыс. Барабар үй-жайды таңдаған кезде банк мынадай ерекшеліктерді ескереді, бірақ олармен шектелмейді: үй-жайдың қорғалуы; үй-жайға кіру рұқсаты; негізгі үй-жайға жақындығы; қажетті коммуникациялардың болуы. Банк мыналарды қамтитын, бірақ олармен шектелмейтін қызметтің үздіксіздігін қамтамасыз ету үшін қажетті ақпараттық-технологиялық және коммуникациялық қызметтерде жұмыс істеу қабілеттілігін қолдау бойынша шараларды анықтайды: банк ішінде ақпараттық-технологиялық және коммуникациялық қызметтерді ұсыну; барабар үй-жайдан ақпараттық-технологиялық және коммуникациялық қызметтерді ұсыну; бөгде ұйымдардың	

		ақпараттық-технологиялық және коммуникациялық қызметтерді ұсыну. Ақпараттық-технологиялық және коммуникациялық қызметтерді қалпына келтіру бойынша шаралар негізгі ақпараттық-технологиялық және коммуникациялық қызметтерді қалпына келтірудің мақсатты уақытына сәйкес келеді және мыналарды қамтиды: «Негізгі резерв» - технологиялық шешімдерді бөлу және резервтеу, бұл негізгісі бұзылған жағдайда қосалқы алаңында ақпараттық-технологиялық және телекоммуникациялық қызметін үздіксіз беруді қамтамасыз етеді; «Қалыпты резерв» - ақпараттық-технологиялық және телекоммуникациялық инфрақұрылымы мен жартылай жабдықталған қосалқы алаңында	

		технологиялық шешімін қалпына келтіру; «Бастапқы резерв» - қосалқы алаңда «нөлден бастап» ақпараттық-технологиялық және телекоммуникациялық инфрақұрылымын қалпына келтіру; «Жедел жеткізулер» - қосымша жабдықты жедел жеткізуге сыртқы жеткізушімен шарт жасау; «Құрамды стратегия» - жоғарыда көрсетілген нұсқалардан тұратын стратегия. Банк күрделі оқиға болған жағдайда қызметтің үздіксіздігін қамтамасыз ету үшін қажетті ақпараттың бүтіндігін, қол жетімділігін және конфиденциалдылығын қамтамасыз етеді. Ақпаратты сақтау және қалпына келтіру тәсілі қызметке әсерін талдау нәтижесінде келісіледі және мыналарды ескереді: қалпына келтірілетін	

		ақпараттың көлеміне қойылатын талаптарды, мақсатты нүктелерін және ақпаратты қалпына келтіру мерзімдерін; ақпараттың сақталуы мен ұсынуды қорғау; қалпына келтіру механизмінің тәсілі мен сенімділігі; резервтелетін ақпараттың жиілігі мен көлемі. Банк пайдаланылатын ресурстардың тізбесін (материалдық жабдықты, қаржы ресурстарын) және олардың болуын, оның ішінде мыналарды: қойма үй-жайларда қосымша ресурстарды, оның ішінде технологиялық және телекоммуникациялық жабдықты сақтауды; қоймада ресурстарды мерзімді жеткізу/ауыстыру туралы жеткізушімен келісуді; ресурстардың барабар жеткізушілердің болуын қамтитын күрделі оқиғалар	

			болған жағдайда сыртқы жеткізушілерден және қарсы агенттерден және өзге де мүдделі тұлғалардан қамтамасыз ету бойынша іс-шараларды анықтайды.		
10.1.2.6	Банк қызмет үздіксіздігін қамтамасыз ету бойынша жоспардың/жоспарлардың болуын қамтамасыз етеді, олар: 1) жауапты тұлғаларға түсінікті болу; 2) жауапты тұлғалары пайдалану үшін қол жетімді орында болу; 3) қызметтің үздіксіздігін басқару саясатына сәйкес келетін мақсаты және қолдану саласы, мыналарды: банк қызметінің күрделі түрлерінің тізімін, сондай-ақ оның ішінде қалпына келтіруді талап ететін тұрудың барынша шекті уақытын; осы қызмет түрлерінің, оның ішінде ақпарат технологиялары және телекоммуникациялар үшін мақсатты қалпына келтіру уақыты; беделінен айырылу тәуекелін азайту бойынша шараларын қоса алғанда болу; 4) сыртқы ұйымдармен іс-әрекеттерімен келіседі; 5) қызметтің үздіксіздігін қамтамасыз етуінде және қалпына келтіруінде қатысатын қызметкердің	Банктің директорлар кеңесі, УАО, банк басқармасы	Үздіксіз қызметін қамтамасыз ету бойынша жоспар - қысқа (апат) деңгейінде бұрын келісілген банк қызметінің күрделі түрлерін жедел жаңарту және беру үшін сыни оқиғалар уақытында және немесе одан кейін қолданылатын іс-шаралар кешенін жүзеге асыру мақсатын, міндетін, тәртібін және мерзімдерін анықтайтын жоспар (жоспарлар).	Банктің ішкі құжаттары	-

жауаптылығын және функциясын сипаттауды қамту; 6) активтендіру схемасы болу, оның ішінде: активтендіруді және жоспарды активтендіру талап етілетін жағдайларды растауға жауапты қызметкердің тізімін қоса алғанда активтендіру туралы шешімді қабылдау рәсімі; жоспарды активтендіру туралы ақпараттандырылатын қызметкердің тізімі; 7) сыртқы және ішкі коммуникациялардың схемасы мыналарға назар аударып отырып болу: күрделі өнімдерді және қызметтерді қалпына келтіруде және апаттық беруде қатысатын қызметкерлердің командасы ішіндегі коммуникацияларға; үздіксіз қызметті қамтамасыз етуге қатысатын ішкі ұйымдармен коммуникацияларға; уәкілетті органдармен коммуникацияларға; БАҚ және клиенттермен коммуникацияларға; қалпына келтіру барсында қарсы агенттермен және мүдделі тараптармен коммуникацияларға; коммуникация әдісіне; 8) қызметтің күрделі түрлерін қалпына келтіру және апаттық беру үшін уақыттың түрлі сәтте қажетті ресурстардың және жеткізушілердің ең аз көлеміне қойылатын талаптарды қамту; 9) қызметтің күрделі				

түрлерін қалпына келтіру және үздіксіз беру бойынша іс-әрекеттердің жүйелілігін қамту, оның ішінде: қалпына келтіру барысында бөгде ұйымдарды тарту схемасы; банк қызметін қалпына келтіру барысында қарсы агенттерді және банктің мүдделі тұлғаларды тарту схемасы; банк қызметінің күрделі түрлерінің жүйелілігі және қалпына келтіру орны; күрделі ақпараттық-технологиялық қызметтердің мерзімдері мен қалпына келтіру орындары, сондай-ақ оларды қалпына келтіру бойынша іс-әрекеттердің жүйелілігі, оның ішінде жаңа ғимаратта желілік инфрақұрылымын қалпына келтіру, негізгі функционалдылықты қалпына келтіру, қосымшалары және деректер базасы, синхрондау, резервтік көшіру, телекоммуникация; қажетті ресурстардың мерзімі және жұмылдыру орындары. 10) барлық қажетті бөлшектерді, оның ішінде қосымша ұйымдарды орналастыруын, жол жүру бағытын, уәкілетті органның және өкімет органдарының банк қызметін қалпына келтіруде қатысатын ұйымдардың байланысуын, сондай-ақ				

	олармен байланыс тәсілдерін қамту; 11) жұмыс барысы, қабылданған шешімдері және қабылданған шаралары туралы негізгі ақпаратты құжаттау әдісін қамту; 12) мына схемаларды: апат режимінде жұмысты аяқтау туралы шешім қабылдауға мүмкіндік беретін критерийлерді қоса алғанда жұмыстың апат тәртібін жою; күн сайын жұмыс істеу режиміне көшу; күтпеген жағдайлар салдарынан таратудан кейін ішкі банктік процесстерді бұзылуын қалпына келтіру; 13) қолдауға және қайта қарауға жауапты жоспардың жалғыз иесі болу тиіс.				
10.1.2.6 .1	Банк қызметтің үздіксіздігін қамтамасыз ету бойынша жоспарды мерзімді тестілеуді жүзеге асырады.	Банктің директорлар кеңесі, УАО, банк басқармасы	Банк анықтау мақсатында қызметтің үздіксіздігін қамтамасыз ету бойынша жоспарларды тестілейді: қызметтің күрделі түрлері сыни оқиғаның күрделілігінен байланыссыз қорғалу; осы жоспарлар банк қызметін қамтамасыз етеді. Банк: банк қызметінде тестілеуді маңызды өзгерістер болған жағдайда жүзеге асырады; жалпы жүйе сенімділігін тексеру	Банктің директорлар кеңесінің Хаттамасы/ Шешімі	жылына 1 реттен кем емес

		мақсатында сол сияқты жиынтығында да қызметтің үздіксіздігін басқару жүйесінің жеке элементтері сияқты тестілеуді жүзеге асыру, сынақ жүргізу барысында туындайтын сыни оқиғалар әсерін азайтылатын тестілеуді жоспарлау жүзеге асырады; әрбір тестілеудің мақсаты мен міндетін анықтайды; қызметтің үздіксіздігін қамтамасыз ету бойынша жоспарларды әзірлеуге жауапты банк қызметкерлерінің, ішкі бақылауды жүзеге асыратын қызметкерлер және қажеттілігі болған жағдайда банк қызметінің үздіксіздігін және ақпараттық қауіпсіздігін қамтамасыз ету саласында консультациялық қызмет көрсетуінде мамандандырылатын ұйымның тәуелсіз мамандары арасынан бақылаушылар тобын анықтайды. Бақылаушылар	

			(тестілеу бақылаушылар) тобы мыналарды жүзеге асырады: әрбір тесттің орындалуын бақылау; тестілеу нәтижелерін бағалау; тесттерді жүргізу, оның нәтижесі және қажетті түзету іс-әрекеттерін қоса алғанда пікірлері туралы туралы хаттама жасау; қызметтің үздіксіздігін қамтамасыз ету бойынша жоспарларды тестілеуде жұмылдырылған банк бөлімшесінің басшыларымен хаттаманы келісуді. тексерудің келісілген хаттамасының негізінде, оның ішінде тестілеу нәтижелерін талдауды қамтиды, оның ішінде тестілеу нәтижелерін талдауды, анықталған кемшіліктерді жою бойынша ұсыныстарды және банк қызметінің үздіксіздігін басқару жүйесінің басқа да элементтерін жою бойынша ұсыныстарды қамтиды. Қызмет	

			үздіксіздігін қамтамасыз ету бойынша жоспарларды жетілдіру бойынша қажеттілігі болған кезде ұсыныстармен тестілеу нәтижелері банк басқармасына және УАО қарау үшін және банктің директорлар кеңесіне - бекіту үшін жібереді.		
10.1.3	Банк мыналарды анықтайтын, бірақ олармен шектелмейтін тәртіпті белгілеу қамтитын басқарушылық ақпарат жүйесінің болуын қамтамасыз етеді: түрлі алушыларға ұсынылатын банк қызметінің үздіксіздігін басқару бойынша есептіліктің критерийлерін, құрамын және жиілігін, тиісті алушыларға дейін ақпаратты дайындауға және жеткізуге жауапты тұлғаларды/бөлімшелерді	Банктің директорлар кеңесі, УАО, банк басқармасы	Банк ішкі құжатты әзірлейді.	Банктің ішкі құжаттары	
10.1.3.1	Банк басқарушылық есептіліктің нысанын әзірлейді, олар мынадай ақпаратты қамтитын, бірақ олармен шектелмейтін: банк қызметіне әсерін талдау нәтижелері туралы; күтпеген жағдайлар тәуекелдерін талдау нәтижелері туралы; банк қызметінің үздіксіздігін қамтамасыз ету бойынша жоспарларды тестілеу нәтижелері	Банктің директорлар кеңесі, УАО, банк басқармасы	Банк ішкі құжатқа сәйкес тиісті алушыларға дейін ақпарат жібереді. Ішкі құжатты әзірлеген кезде банк ақпаратты банктің директорлар кеңесіне, УАО және банк басқармасына осы тармақтың талаптарына сәйкес толық	Банктің директорлар кеңесіне, УАО-ға, банк басқармасына, уәкілетті бөлімшелерге ақпарат	жылына 1 реттен кем емес

	туралы; қабылданатын түзету шаралары және/немесе қабылданған шаралардың тиімділігін бағалау туралы; аудиторлық тексеру нәтижелері туралы - бар болса.		көлемде беруді анықтайды.		
11. Ақпараттық технология тәуекелдерін басқару ерекшеліктері					
11.1	Банк сыртқы операциялық ортаға сәйкес келетін ақпараттық технологиялар тәуекелдерін басқару жүйесін, стратегияны, ұйымдастыру құрылымын, мөлшерін, банк операциясының сипатын және күрделілік деңгейінің болуын және мыналарды қамтамасыз етеді: ақпараттың тиімділігін, конфиденциалдылығын, бүтіндігін, қол жетімділігін, ақпараттың шынайылығын және оның Қазақстан Республикасының заңнамалық талаптарына сәйкестігін; қосымшаларды, ақпаратты, инфрақұрылымды және қызметкерлерді қоса алғандағы, ресурстардың жеткіліктілігін; банк қызметінде ақпараттық технологиялармен байланысты тәуекелдерді барынша төмендетуді. Ақпараттық технологиялар тәуекелдерін басқару жүйесіне мыналар қосылады, бірақ онымен шектелмейді:	Банктің директорлар кеңесі, УАО, банктің басқармасы	Ақпараттық технологиялар тәуекелдерін басқару жүйесін ұйымдастыру кезінде банк өзі жұмыс жасап тұрған сыртқы операциялық ортаны талдайды, стратегиясын, банктің ұйымдық құрылымын қарайды, банктік операциялардың мөлшеріне, сипатына, күрделілік деңгейіне баға береді және ақпараттық технологиялардың тәуекелдерін басқару жүйесінің құрамдас бөліктерін қамтитын ішкі құжаттарды әзірлейді.	-	-

	1) ақпараттық технологиялар тәуекелдерін басқару саясаты; 2) ақпараттық технологиялардың тәуекелдерді басқару рәсімдері; 3) ақпаратты басқару жүйесі; 4) ішкі бақылау; 5) ақпараттық технологиялардың тәуекелдерді басқару жүйесінің тиімділігін ішкі аудит бөлімшесінің бағалауы.				
11.2	Банк ақпараттық технологиялардың тәуекелдерін басқару жүйесінің мынадай қатысушыларын анықтайды (бірақ олармен шектелмейді): ақпараттық технологиялардың тәуекелдерді басқару жөніндегі бөлімшесі немесе банктің ақпараттық технологиялар тәуекелдерін басқаруды басқару және үйлестіру үшін жауапты қызметкері; ақпараттық технологиялар бөлімшесі.	Банктің директорлар кеңесі, УАО, банктің басқармасы	Банк ішкі құжаттарды әзірлейді.	Банктің ішкі құжаттары	-
11.2.1	Банк мынадай функцияларды атқару үшін ақпараттық технологиялар тәуекелдерін басқару жөніндегі құрылымдық бөлімшені құрады немесе банктің ақпараттық технологиялар тәуекелдерін басқаруды ұйымдастыруға және үйлестіруге жауапты қызметкерін тағайындайды: ақпараттық технологиялар	Банктің директорлар кеңесі, УАО, банктің басқармасы	Банк ақпараттық технологиялар тәуекелдерін басқару жөніндегі құрылымдық бөлімшені құру кезінде немесе банктің ақпараттық технологиялар тәуекелдерін басқаруды ұйымдастыруға және үйлестіруге жауапты қызметкерді	Банктің ішкі құжаттары	-

тәуекелдерін басқару жүйесін әзірлеу, енгізу және тұрақты дамыту; ақпараттық технологиялар тәуекелдерін басқару жөніндегі рәсімдерді әзірлеу; банк стратегиясын іске асырудың ақпараттық технологияларды дамыту бөлігі бойынша іс-шаралар жоспарларын әзірлеуге қатысу; ақпараттық технологиялар саласындағы процестерді талдау; ақпараттық технологиялар тәуекелдері деңгейін мониторингтеу және бағалау; ақпараттық технологиялар тәуекелдерін басқару мәселелері бойынша банктің құрылымдық бөлімшелерімен өзара қарым-қатынас жасау және кеңес беру; ақпараттық технологиялар тәуекелдерінің өзін-өзі бағалау қорытындыларын өткізуін және талдауын жоспарлау; тәуекелдер карталарын әзірлеу және қалыптастыру; ақпараттық технологиялар тәуекелдерінің оқиғалары туралы жиынтық есептілікті қалыптастыруды жүзеге асыру және оларды жою жөніндегі іс-шаралар жоспарын атқару мониторингі; ақпараттық технологиялар тәуекелдерін басқару		тағайындау кезінде ақпараттық технологиялар тәуекелдерін басқару жөніндегі құрылымдық бөлімшенің немесе банктің ақпараттық технологиялар тәуекелдерін басқаруды ұйымдастыруға және үйлестіруге жауапты қызметкерінің банктің ақпараттық технологиялар жөніндегі құрылымдық бөлімшелерінен және ақпараттық қауіпсіздік бөлімшелерінен тәуелсіздігін қамтамасыз етеді.		

	жөнінде есептілікті немесе өзге ақпаратты қалыптастыру және Директорлар Кеңесіне, УАО және/немесе банк Басқармасына ұсыну; ішкі аудитпен өзара қарым-қатынас жасау.				
11.2.2	Банк ақпараттық технологиялар бойынша мынадай функцияларды орындайтын, бірақ онымен шектелмейтін құрылымдық бөлімшені құрады: ақпараттық технологиялар тәуекелдерін басқару жөніндегі рәсімдерін іске асыратын; ақпараттық технологияларды дамыту бөлігіндегі банк стратегиясын іске асыру бойынша іс-шаралар жоспарын әзірлейтін; ақпараттық технологиялар саласындағы процестерді анықтайтын; автоматтандыру және қолдау көрсету жөніндегі рәсімдерді әзірлейтін.	Банктің директорлар кеңесі, УАО, банктің басқармасы	Банк ішкі құжаттарды әзірлейді.	Банктің ішкі құжаттары	-
11.3	Банк мыналар құрамында бар ақпараттық технологиялар тәуекелдерін басқару саясатын әзірлейді, бірақ онымен шектелмейді: 1) ақпараттық технологиялар тәуекелдерін басқару мақсаттары, міндеттері және принциптері; 2) ақпараттық технологиялар тәуекелдерін басқарудың негізгі салалары (тәуекелді бейімдеу тәсілі); 3) ақпараттық	Банктің директорлар кеңесі, УАО, банктің басқармасы	Банк ақпараттық технологиялар тәуекелдерін басқару саясатын әзірлеу кезінде мыналарды ескереді, бірақ онымен шектелмейді: банк қызметінің барлық түрі; банк қызметінің ерекшелігі, мөлшері, сипаты және күрделілігі; банктің ұйымдық құрылымы.	Банктің ішкі құжаттары	-

	технологиялар тәуекелдерімен байланысты қауіп-қатердің негізгі түрлері; 4) ақпараттық технологиялар тәуекелдерін басқару жүйесінің есептілік құрылымын нақты айқындай отырып, қатысушыларын, олардың өкілеттіктерін, жауапкершіліктерін анықтау; 5) ақпараттық технологиялар тәуекелдерін басқару тәртібі мен рәсімдері; 6) ақпараттық технологиялар тәуекелдерін басқару функцияларын жүзеге асыратын бөлімше қызметкерлерінің кәсіби сапасына қойылатын талаптар.				
11.4	Банк ақпараттық технологиялар тәуекелдерін мыналар арқылы анықтайды, өлшем жасайды, мониторинг пен бақылауды жүзеге асырады (бірақ олармен шектелмейді): ақпараттық технологиялар саласында тәуекелдерді басқару әдіснамасын қолдану; тәуекелдерді басқару әдіснамасының жобаларын қолдану; ақпараттық технологияларды дамыту бөлігіндегі банктің стратегиясын іске асыру жөніндегі іс-шаралар жоспарын әзірлеу.	Банктің директорлар кеңесі, УАО, банктің басқармасы	Ақпараттық технологиялар тәуекелдерін басқару рәсімдерін әзірлеу кезінде банк мынадай факторларды ескереді, бірақ онымен шектелмейді: 1) банк бизнесінің мөлшерін, сипатын және күрделілігін; 2) ақпараттық жүйенің, технологиялардың және олардың мүмкіндіктерін, оның ішінде бизнесті дамытуды ескергендегі жай-күйлерін; 3) ақпараттық технологиялар тәуекелдерін	Банктің ішкі құжаттары	-

			басқару процесіне қамтылған қызметкердің біліктілігін және тәжірибесін.		
11.4.1	Банк ақпараттық технологиялар тәуекелдерін басқарады және стратегияға сәйкес келетін ақпараттық технологиялар саласындағы тәуекелдерді басқару әдіснамасын әзірлейді және мыналарды енгізеді және онымен шектелмейді: 1) ақпараттық технологиялар тәуекелдерінің әрқайсысын бағалаудың ішкі және сыртқы факторларын анықтау; 2) ақпараттық технологиялар тәуекелдерінің ішкі оқиғалары туралы мәліметтерді жинау, тіркеу және сақтау; 3) оқиғаларды сәйкестендірудің корпоративті, нормативтік, технологияларлық, шарттық, кадрлық және операциялық аспектілерін қоса алғанда, мақсатқа әлеуеттік теріс ықпал ету тұрғысынан немесе банктің ағымдық қызметіне (мейлінше осал учаскелерде іске асуы мүмкін мәнді шынайы қауіп-қатерлерді) оқиғаларды сәйкестендіру; 4) оқиғаларды сәйкестендіру және тәуекел карталарын қалыптастыру жөніндегі жыл сайынғы тәуекелдерді бағалау; 5) бағалаудың сапалық	Банктің директорлар кеңесі, УАО, банктің басқармасы	Банк ішкі құжаттарды әзірлейді.	Банктің ішкі құжаттары	-

	және(немесе) сандық тәсілдерін қолдана отырып, барлық анықталған тәуекелдердің ықтималдығы мен салдарларын тұрақты түрде бағалау. Ішкі (процестің табиғатына қатысты) және қалдық тәуекелдеріне байланысты санаттар бойынша және агрегирленген негізде жеке анықталады; б) мерзімдер мен жауапты орындаушыларды көрсете отырып, оның ішінде тәуекелдерді қарастыру, барынша төмендету, тәуекелдерді бөлу немесе тәуекелдерді қабылдау жөніндегі іс-шараларды қоса алғандағы тәуекелдерге ықпал ету рәсімдері; 7) тәуекелдерге ықпал ету жөніндегі іс-шараларды орындау мониторингі.				
11.4.2	Банк ақпараттық технологиялар тәуекелдерін басқарады және стратегияға сәйкес келетін ақпараттық технологиялар жобалары бойынша тәуекелді басқару әдіснамасын әзірлейді және мыналарды қосады,бірақ онымен шектелмейді: 1) жобаларды жоспарлау тәртібін; 2) ресурстарды бағалау тәртібін; 3) мақсаткерлік қорытындысын анықтау тәртібін; 4) жобаларға қатысушылармен келісу тәртібін; 5) кезеңдер бойынша	Банктің директорлар кеңесі, УАО, банктің басқармасы	Банк ішкі құжаттарды әзірлейді.	Банктің ішкі құжаттары	-

	қорытындыларды бақылау тәртібін; 6) тестілеуді жоспарлау тәртібін; 7) тест қорытындысы туралы есепті қалыптастыруды; 8) енгізгеннен кейін жоба қорытындыларына талдау жүргізу.				
11.4.3	Банк мыналарды ашып көрсететін ақпараттық технологияларларды дамыту бөлігі бойынша банк стратегиясын іске асыру жөніндегі іс-шаралар жоспарын әзірлейді, бірақ онымен шектелмейді: ресурстардағы қажеттілікті анықтау, оның ішінде ақпараттық технологияларларды дамытуға байланысты бюджетті анықтау; мерзімдерді және оларды іске асыруға жауап беретіндерді көрсете отырып, ақпараттық технологиялар саласындағы талап етілетін іс-шараларды сипаттау.	Банктің директорлар кеңесі, УАО, банктің басқармасы	Банк стратегиясы негізінде ақпараттық технологиялар бөлімшесі ақпараттық технологияларды дамыту бөлігі бойынша банк стратегиясын іске асыру жөніндегі іс-шаралардың жыл сайынғы жоспарын әзірлейді және ақпараттық технологияларды дамыту бөлігі бойынша банк стратегиясын іске асыру жөніндегі іс-шаралардың жыл сайынғы жоспарын Басқармада бекітеді. Банктің ақпараттық технологиялар тәуекелдерін басқару жөніндегі құрылымдық бөлімшесі немесе банктің ақпараттық технологиялар тәуекелдерін басқаруды ұйымдастыруға және үйлестіруге жауапты қызметкері іс-	Банктің ішкі құжаттары	-

			шаралар жоспарын әзірлеу процесіне қатысу барысында: ақпараттық жүйелер мен ақпараттық технологияларла рмен байланысты болуы мүмкін тәуекелдерді анықтау бойынша талдау жасайды; қажет болған кезде ақпараттық технологияларла рды дамыту бөлігінде банк стратегиясын іске асыру бойынша іс-шаралар жоспарын түзетуге ұсынымдар әзірлейді.		
11.5	Банк мыналарды анықтайтын тәртіп белгілеуді қосатын, бірақ онымен шектелмейтін басқару ақпараты жүйесінің болуын қамтамасыз етеді: тиісті алушыларға ақпаратты жеткізетін және әр түрлі алушыларға, жауапты тұлғаларға/ бөлімшелерге ұсынылатын банктің ақпараттық технологиялар тәуекелдерін басқару жөніндегі критерийлерді, құрамды және есептіліктің жиілігін.	Банктің директорлар кеңесі, УАО, банктің басқармасы	Банк ішкі құжатты әзірлейді.	Банктің ішкі құжаттары	-
11.5.1	Банк мынадай ақпаратты енгізетін, бірақ онымен шектелмейтін басқару есептілігінің	Банктің директорлар кеңесі, УАО, банктің басқармасы	Банк ішкі құжатқа сәйкес тиісті алушыларға ақпаратты	банктің директорлар кеңесіне, УАО, банктің басқармасын	жылына 1 реттен кем емес

	нысандарын әзірлейді: ақпараттық технологиялар тәуекелдерінің ішкі оқиғалары туралы; тәуекелдерді бағалау қорытындысы және тәуекелдер карталарын қалыптастыру; ақпараттық технологиялар тәуекелдерін басқару жөніндегі іс-шараларды орындау мониторингінің қорытындысы туралы; аудиторлық тексерулер қорытындысы туралы - бар болса. Банк мынадай ақпаратты енгізетін, бірақ онымен шектелмейтін басқару есептілігінің нысандарын әзірлейді: ақпараттық технологиялар тәуекелдерінің ішкі оқиғалары туралы; тәуекелдерді бағалау қорытындысы және тәуекелдер карталарын қалыптастыру; ақпараттық технологиялар тәуекелдерін басқару жөніндегі іс-шараларды орындау мониторингінің қорытындысы туралы; аудиторлық тексерулер қорытындысы туралы - бар болса.		жеткізеді. Банк ішкі құжатты әзірлеу кезінде ақпараттың банктің директорлар кеңесіне, УАО және банк басқармасына осы тармақтың талаптарына сәйкес толық көлемде ұсынылуын анықтайды.	а ақпарат ақпарат технологиялары тәуекелдерін басқару жөніндегі бөлімшеге ақпарат (ақпарат технологиялары тәуекелдерін басқаруды ұйымдастыру және үйлестіру мәселелері бойынша жауапты қызметкері)	тоқсанын а 1 реттен кем емес
12. Ақпараттық қауіпсіздік тәуекелін басқару ерекшеліктері					
12.1	Банк сыртқы операциялық ортаға, стратегияға, ұйымдық құрылымға, мөлшеріне, сипатына және банк операциясының күрделілік деңгейіне сәйкес келетін ақпараттық қауіпсіздік тәуекелдерін басқару жүйесінің болуын	Банктің директорлар кеңесі, УАО, банктің басқармасы	Банк ақпараттық қауіпсіздік тәуекелдерін басқару жүйесін ұйымдастыру кезінде банктің жұмыс істеп отырған сыртқы операциялық ортасын талдайды,	-	-

	қамтамасыз етеді және банктің және(немесе) үшінші тұлғалардың тарапынан қасақана бұзу үшін ықпал ету салдарынан туындаған ақпараттық активтердің бүтіндігінің, конфиденциалдылығының және қол жетімділігінің бұзылуына байланысты банк қызметіндегі тәуекелдерді барынша төмендетуге бағыттайды. Ақпараттық қауіпсіздік тәуекелдерін басқару жүйесіне мыналар кіреді, бірақ онымен шектелмейді: 1) ақпараттық қауіпсіздік тәуекелдерін басқару саясаты; 2) ақпараттық қауіпсіздік тәуекелдерін басқару рәсімдері; 3) ақпараттық басқару жүйесі; 4) ішкі бақылау; 5) ішкі аудит бөлімшесінің ақпараттық қауіпсіздік тәуекелдерін басқару жүйесінің тиімділігін бағалауы.		стратегиясын, банктің ұйымдық құрылымын қарайды, банк операцияларының мөлшерін, сипатын, күрделілік деңгейін бағалайды және ақпараттық қауіпсіздік тәуекелдерін басқару жүйесінің құрамдас бөліктерін қамтушы ішкі құжаттарды әзірлейді.		
12.2	Банк ақпараттық қауіпсіздік тәуекелдерін басқару жүйесінің мынадай қатысушыларын анықтайды (бірақ олармен шектелмейді): ақпараттық қауіпсіздік тәуекелдерін басқару жүйесінің тәуекелдерін басқару жөніндегі бөлімшесі немесе банктің ақпараттық қауіпсіздік тәуекелдерін басқару процесін ұйымдастыруға және үйлестіруге жауапты қызметкер; ақпараттық қауіпсіздік	Банктің директорлар кеңесі, УАО, банктің басқармасы	Банк ішкі құжаттарды әзірлейді.	Банктің ішкі құжаттары	-

	бөлімшесі				
12.2.1	Банк мынадай функцияларды атқару үшін банктің ақпараттық қауіпсіздік тәуекелдерін басқару жөніндегі құрылымдық бөлімшесін құрады немесе банктің ақпараттық қауіпсіздік тәуекелдерін басқару процесін ұйымдастыруға және үйлестіруге жауапты қызметкерді тағайындайды: ақпараттық қауіпсіздік тәуекелдерін басқару жүйесін әзірлеу, енгізу және тұрақты дамыту; ақпараттық қауіпсіздік тәуекелдерін басқару рәсімдерін әзірлеу; банктің ақпараттық қауіпсіздікті дамыту бөлігіндегі стратегиясын іске асыру іс-шаралар жоспарларын әзірлеуге қатысу; ақпараттық қауіпсіздік саласындағы процестерді талдау; ақпараттық қауіпсіздік тәуекелінің мониторингі және ақпараттық қауіпсіздік тәуекелдері деңгейін бағалау; ақпараттық қауіпсіздік тәуекелдерін басқару мәселелері бойынша банктің құрылымдық бөлімшелерімен өзара қарым-қатынас жасау және кеңес беру; ақпараттық қауіпсіздік тәуекелдерін өзіндік бағалау қорытындыларын өткізуді жоспарлау және талдау; тәуекелдердің карталарын әзірлеу және қалыптастыру;	Банктің директорлар кеңесі, УАО, банктің басқармасы	Банк банктің ақпараттық қауіпсіздік тәуекелдерін басқару жөніндегі құрылымдық бөлімшесін құру кезінде немесе банктің ақпараттық қауіпсіздік тәуекелдерін басқаруды ұйымдастыруға және үйлестіруге жауапты қызметкерді тағайындау кезінде ақпараттық қауіпсіздік тәуекелдерін басқару жөніндегі құрылымдық бөлімшені немесе банктің ақпараттық қауіпсіздік тәуекелдерін басқаруды ұйымдастыруға және үйлестіруге жауапты қызметкерді банктің ақпараттық технологиялар жөніндегі құрылымдық бөлімшелерінен және ақпараттық қауіпсіздік бөлімшелерінен тәуелсіздігін қамтамасыз етеді.	Банктің ішкі құжаттары	-

	ақпараттық қауіпсіздік тәуекелдерінің оқиғалары туралы жиынтық есептілікті қалыптастыруды жүзеге асыру және оларды жою жөніндегі іс-шаралар жоспарын орындау мониторингі; ақпараттық қауіпсіздік тәуекелдерін басқару жөніндегі есептілікті немесе өзге ақпаратты қалыптастыру және оны Директорлар кеңесіне, УКО және/немесе банк Басқармасына ұсыну; ішкі аудитпен өзара қарым-қатынас.				
12.2.2	Банк мынадай функцияларды атқаратын, бірақ онымен шектелмейтін ақпараттық қауіпсіздік құрылымдық бөлімшелерін құрады: ақпараттық қауіпсіздік тәуекелдерін басқару жөніндегі рәсімдерді іске асыратын; тәуекелдер картасында көрсетілген ақпараттық қауіпсіздік тәуекелдерін басқаруға бағытталған іс-шаралар жоспарларын әзірлеу; ақпараттық қауіпсіздікті қамтамасыз ету саласындағы процестерді анықтау.	Банктің директорлар кеңесі, УАО, банктің басқармасы	Банк ішкі құжаттарды әзірлейді.	Банктің ішкі құжаттары	-
12.3	Банк мыналар енгізілетін, бірақ онымен шектелмейтін ақпараттық қауіпсіздік тәуекелдерін басқару жөніндегі саясат әзірлейді: ақпараттық қауіпсіздік тәуекелдерін басқарудың мақсаты, міндеттері және принциптері; ақпараттық қауіпсіздік тәуекелдерін басқарудың негізгі	Банктің директорлар кеңесі, УАО, банктің басқармасы	Банк ақпараттық қауіпсіздік тәуекелдерін басқару саясатын әзірлеу кезінде мыналарды ескереді, бірақ олармен шектелмейді: банк қызметінің барлық түрлерін; банк қызметінің ерекшеліктерін, мөлшерін, сипатын және	Банктің ішкі құжаттары	-

	салалары (тәуекелді бейімдеу тәсілі); ақпараттық қауіпсіздік тәуекелдерін басқару жүйесіне қатысушыларды, олардың өкілеттіктерін, есептілік құрылымын нақты анықтау арқылы жауапкершіліктерін айқындау; ақпараттық қауіпсіздіктің әлеуетті бұзушыларының қауіптерінің және моделдерінің негізгі түрлері; ақпараттық қауіпсіздік тәуекелдерін басқарудың тәртібі мен рәсімдері.		күрделілік деңгейін; банктің ұйымдық құрылымын; Қазақстан Республикасының заңнамасын.		
12.4	Банк ақпараттық қауіпсіздік тәуекелдерін анықтайды, өлшем жасайды және мониторинг және бақылау жүргізеді және мыналарды әзірлейді (бірақ олармен шектелмейді): 1) ақпараттық қауіпсіздік тәуекелдері рәсімдерін анықтайтын ішкі құжат; 2) тәуекелдер картасында көрсетілген ақпараттық қауіпсіздік тәуекелдерін басқаруға бағытталған іс-шаралар жоспары.	Банктің директорлар кеңесі, УАО, банктің басқармасы	Ақпараттық қауіпсіздік тәуекелдері рәсімдерін әзірлеу кезінде банктің ақпараттық қауіпсіздік тәуекелдерін басқару жөніндегі құрылымдық бөлімшесі немесе банктің ақпараттық қауіпсіздік тәуекелдерін басқаруды ұйымдастыруға және үйлестіруге жауапты қызметкер мынадай факторларды ескереді, бірақ олармен шектелмейді: 1) банк бизнесінің мөлшерін, сипатын және күрделілігін; 2) ақпараттық жүйенің,	Банктің ішкі құжаттары	-

			технологияларлардың жай-күйін және олардың мүмкіндіктерін; 3) ақпараттық қауіпсіздік тәуекелдерін басқару процесіне қамтылған қызметкерлердің біліктілігін және тәжірибесін; 4) Қазақстан Республикасының заңнамасын.		
12.4.1	Банк ақпараттық қауіпсіздік тәуекелдерін басқарады және тәртіпті анықтайтын мынадай ішкі құжаттарды әзірлейді: ақпараттық қауіпсіздік тәуекелдерін анықтау, өлшем жасау, бақылау және мониторинг жүргізу; ақпараттық қауіпсіздік тәуекелдерінің ішкі оқиғалары туралы мәліметтерді жинау, тіркеу және сақтау; банктің және оның иеленушілерінің активтер тобын, сыни ақпараттық жүйесін сәйкестендіру және жіктеу; сыни ақпараттық жүйенің активтер тобына қатысты әлеуеттік қауіпті анықтау; қауіп-қатердің болу ықтималдығын өсіретін осалдықтарды сәйкестендіру; ақпараттық активтер мен ресурстардың конфиденциалдылығын, бүтіндігінің және қол жетімділігінің бұзылу салдарларын болжау; тәуекелдер мен	Банктің директорлар кеңесі, УАО, банктің басқармасы	Банк ішкі құжатты әзірлейді.	Банктің ішкі құжаттары	-

	тәуекелдер картасын қалыптастыруды жыл сайын бағалау; бағалаудың сапалық және/немесе сандық әдістерін қолдана отырып, барлық анықталған тәуекелдердің болжалдығы мен салдарларын тұрақты бағалау. Мерзімі мен жауапты орындаушыларын көрсете отырып, ақпараттық қауіпсіздік тәуекелдерін қабылдау немесе бөлу, барынша төмендету, оның ішінде тәуекелдер барысындағы іс-шараларды қоса алатын ақпараттық қауіпсіздік тәуекелдеріне ықпал ету; ақпараттық қауіпсіздік тәуекелдеріне ықпал ететін іс-шараларды орындау мониторингі.				
12.4.2	Банк тәуекел карталарында көрсетілген және кем дегенде мыналарды ашатын тәуекелдерді басқаруға бағытталған іс-шаралар жоспарын әзірлейді: ресурстардағы, оның ішінде ақпараттық қауіпсіздікті дамыту және ақпараттық қауіпсіздік тәуекелдерін басқаруға байланысты бюджетті айқындау жөніндегі қажеттілікті анықтау; ақпараттық қауіпсіздік саласындағы талап етілетін іс-шараларды оларды іске асыру мерзімдері мен жауапты орындаушыларды көрсете отырып, сипаттау.	Банктің директорлар кеңесі, УАО, банктің басқармасы	Ақпараттық қауіпсіздік бөлімшесі ақпараттық қауіпсіздік тәуекелдері картасы негізінде сәйкестендірілген тәуекелдерді басқаруға бағытталған жыл сайынғы іс-шаралар жоспарларын әзірлейді және оны банктің Басқармасы бекітеді. Банктің ақпараттық қауіпсіздік тәуекелдерін басқару жөніндегі құрылымдық бөлімшесі немесе	Банктің ішкі құжаттары	-

			банктің ақпараттық қауіпсіздік тәуекелдерін басқаруды ұйымдастыруға және үйлестіруге жауапты қызметкер іс-шаралар жоспарларын әзірлеу процесіне қатысу барысында: ақпараттық қауіпсіздік тәуекелдерін басқару іс-шараларының жеткіліктілігіне, қажетті ресурстарға және оларды іске асыру мерзімдеріне талдау жасайды; қажет болған кезде тәуекел карталарында көрсетілген ақпараттық қауіпсіздік тәуекелдерін басқаруға бағытталған іс-шаралар жоспарларын түзету жөніндегі ұсынымдарды әзірлейді.		
12. 5	Банк мыналарды анықтайтын, бірақ онымен шектелмейтін тәртіпті белгілеуші ақпаратты басқару жүйесінің болуын қамтамасыз етеді: ақпаратты әзірлеу және ақпаратты тиісті алушыларға жеткізу үшін түрлі алушыларға, жауапты тұлғаларға/бөлімшелерге ұсынылатын банктің ақпараттық қауіпсіздік	Банктің директорлар кеңесі, УАО, банктің басқармасы	Банк ішкі құжатты әзірлейді.	Банктің ішкі құжаттары	-

	тәуекелдерін басқару жөніндегі критерийлері, құрамы және есептіліктің жиілігі.				
12.5.1	Банк құрамында мынадай ақпарат болатын, бірақ онымен шектелмейтін есептілікті басқару нысандарын әзірлейді: ақпараттық қауіпсіздіктің ішкі инциденттері туралы; тәуекелдерді бағалау қорытындысы және ақпараттық қауіпсіздіктің қалыптасқан тәуекелдер картасы туралы; ақпараттық қауіпсіздік тәуекелдерін басқару жөніндегі іс-шаралар жоспарларын орындау мониторингі қорытындысы туралы; аудиторлық тексеру қорытындылары туралы - бар болса.	Банктің директорлар кеңесі, УАО, банктің басқармасы	Банк тиісті ішкі құжатқа сәйкес ақпаратты тиісті алушыларға жеткізеді. Банк ішкі құжатты әзірлеу кезінде ақпараттың банктің директорлар кеңесіне, УАО және банктің басқармасына толық көлемде осы тармақтың талаптарына сәйкес ұсынылуын анықтайды.	банктің директорлар кеңесі, УАО, банктің басқармасын а ақпарат ақпараттық қауіпсіздік тәуекелдерін басқару жөніндегі бөлімшеге (банктің ақпараттық қауіпсіздік тәуекелдерін басқару процесін ұйымдастыру және үйлестіру мәселелері бойынша банктің жауапты қызметкеріне)	жылына 1 реттен кем емес тоқсанын а 1 реттен кем емес
13. Комплаенс-тәуекелді басқару ерекшеліктері					
13.1	Банк ағымдағы нарықтық жағдайға, банктің стратегиясына, банк операциясының мөлшеріне, күрделілік деңгейіне сәйкес келетін комплаенс-тәуекелді басқару жүйесінің болуын қамтамасыз етеді. Комплаенс-тәуекелді басқару жүйесіне мыналар енеді, бірақ онымен шектелмейді: 1) комплаенс-тәуекелді басқару саясаты; 2) комплаенс-тәуекелді басқару рәсімдері; 3) басқарушылық ақпарат жүйесі; 4) ішкі бақылау; 5) ішкі аудит	Банктің директорлар кеңесі, УАО, банктің басқармасы	Банк комплаенс-тәуекелді басқару жүйесін ұйымдастыру кезінде ағымдағы нарықтық жағдайды талдайды, банктің стратегиясын қарайды, банк операцияларының мөлшерін, күрделілік деңгейін бағалайды және комплаенс-тәуекелді басқару жүйесінің компоненттерін қамтитын ішкі	-	-

	бөлімшесінің комплаенс-тәуекелді басқару жүйесінің тиімділігіне баға беруі. Комплаенс-тәуекелді басқару жүйесі қорғаудың үш желісіне негізделеді: 1) банктің барлық қызметкерлері; 2) комплаенс-бақылау жөніндегі бөлімше; 3) ішкі аудит бөлімшесінің комплаенс-тәуекелді басқару жүйесінің тиімділігін тәуелсіз бағалауы.		құжаттарды әзірлейді.		
13.1.1	Банк мыналарды енгізетін, бірақ олармен шектелмейтін комплаенс-тәуекелді басқару саясатын әзірлейді: 1) комплаенс-тәуекелді басқарудың мақсаты мен міндеттері; 2) комплаенс-тәуекелді басқару принциптері, оның ішінде банктегі комплаенс-мәдениетті құру принциптері (банктің және оның қызметкерлерінің Қазақстан Республикасы заңнамасының, банк қызметіне ықпал ететін шет мемлекеттер заңнамасының және банктің қызметін реттейтін ішкі құжаттардың талаптарын сақтау мәдениеті); 3) комплаенс-тәуекелді басқарудың тәртібі, оның ішінде бейімделген тәуекел тәсіліне негізделген тәсілдері мен рәсімдері; 4) қылмыстық жолмен алынған кірістерді заңдастыру (жылыстату) және	Банктің директорлар кеңесі, УАО, банктің басқармасы	Банк комплаенс- тәуекелді басқару саясатын әзірлеу кезінде мынадай факторларды ескереді, бірақ онымен шектелмейді: банктің стратегиясын және банкті комплаенс- тәуекелге ұшырататын қызмет түрлерін; банктің шекті тәуекел деңгейі; банк бизнесінің мөлшері, сипаты және күрделілігі; банктің ұйымдық құрылымының күрделілігі; банк қызметіне тән тәуекелдер деңгейі және түрлері; банк бұрын қолданған комплаенс- тәуекелді басқару рәсімдерінің тиімділігі; нарықтық талаптардың кез-	Банктің ішкі құжаттары	-

	терроризмді қаржыландыру процесіне немесе өзге қылмыстық қызметке (қылмыстық жолмен алынған кірістерді заңдастыру (жылыстату) тәуекелі, және терроризмді қаржыландыру) банкті тәуекелдерге қасақана тарту немесе қасақана тартпау арқылы басқару тәртібі, тәсілдері мен рәсімдері; 5) үш жүйелі қорғаныс негізіндегі өкілеттіктері, есептілік құрылымын нақты айқындап, жауапкершілік алған комплаенс-тәуекелді басқару жүйесінің қатысушылары; 6) бас комплаенс-бақылаушының, комплаенс-бақылау жөніндегі бөлімше басшысының өкілеттіктері мен жауапкершіліктері; 7) комплаенс-бақылау бойынша бөлімше қызметкерлерінің кәсіби сапасына қоятын талаптары; 8) комплаенс-тәуекелді басқару жүйесіне қатысушылардың арасындағы өзара қарым-қатынас және ақпарат алмасу тәртібі.		келген әлеуетті ішкі ұйымдастырушылық өзгерістеріне және (немесе) сыртқы өзгерістерге қатысты күтулер; банктің қызмет көрсетуі және қаржы нарығында операциялар жасау жөніндегі мәселелерді реттейтін Қазақстан Республикасының заңнамасы, сондай-ақ банк қызметіне ықпал ететін шет мемлекеттердің заңнамасы.		
13.1.2	Банк комплаенс-тәуекелді басқару жүйесінің қатысушыларын қорғаныстың үш желісі негізінде анықтайды.	Банктің директорлар кеңесі, УАО, банктің басқармасы	Қорғаныстың бірінші желісін банктің барлық қызметкерлері қамтамасыз етеді. Құрылымдық бөлімшелердің қызметкерлері банкте комплаенс-тәуекелдің туындауына алып келуі	Банктің ішкі құжаттары	-

		мүмкін бұзушылықтар (кемшіліктер, оқиғалар, мәмілелер) туралы ақпаратты комплаенс-бақылау жөніндегі бөлімшеге уақтылы жеткізуге жауапты болады. Құрылымдық бөлімшелердің басшылары құрылымдық бөлімшелерде комплаенс-тәуекелді басқаруды ұйымдастыру және жүзеге асыру, оның ішінде анықталған бұзушылықтар мен кемшіліктерді жою жөніндегі іс-шараларды жүзеге асыруға жауапты болады. Қорғаныстың екінші желісін комплаенс-бақылау бөлімшесі қамтамасыз етеді. Қорғаныстың екінші желісінің жекелеген функцияларына банктің ішкі құжаттарына сәйкес мүдделер қайшылығы болмаған жағдайда банктің өзге құрылымдық бөлімшесі құқылы болуы	

			мүмкін. Комплаенс-бақылау бөлімшесінің басшысы комплаенс-бақылау бөлімшесінің қызметі үшін жауап береді. Қорғаныстың үшінші желісін ішкі аудит бөлімшесі комплаенс-тәуекелді басқару жүйесінің тиімділігін тәуелсіз бағалау арқылы қамтамасыз етеді.		
13.1.2.1	Банк оның басқармасының мүшесі болып табылатын, бизнес-бөлімшелерді басқаруға байланысты функцияларды жүзеге асырмайтын немесе директорлар кеңесіне тікелей есепті (банк басқармасының Төрағасы) банктің бизнес-бөлімшесіне тікелей жетекшілік жасамайтын адамды комплаенс-тәуекелді басқаруды ұйымдастыруға және үйлестіруге жауапты қызметкер ретінде тағайындайды (Бас комплаенс-бақылаушы). Бас комплаенс-бақылаушы комплаенс-бақылау бойынша бөлімше басшысы функциясын қоса атқара алады.	Банктің директорлар кеңесі, УАО, банктің басқармасы	Бас комплаенс-бақылаушы кезеңдік негізде банк басқармасының Төрағасын және банктің басқармасын анықталған комплаенс-тәуекелдер туралы, банктің және (немесе) оның қызметкерлерінің комплаенс-тәуекелдерді басқару мәселелері бойынша банктің ішкі құжаттарының талаптарын бұзушылықтары немесе сақтамаулары туралы ақпаратты қоса алғанда, банктегі комплаенс-тәуекелдерді басқару	Директорлар кеңесінің хаттамасы/ шешімі	-

			жүйесінің жай-күйі туралы хабардар етіп отырады. Банк басқармасының Төрағасы және банк басқармасы комплаенс-бақылау процесінде анықталған бұзушылықтар мен кемшіліктерді жою жөнінде шаралар қабылдамаған жағдайда Бас комплаенс-бақылаушы банктің директорлар кеңесіне өтініш жасайды.		
13.1.2.2	Банк мынадай функцияларды жүзеге асыратын, бірақ онымен шектелмейтін комплаенс-тәуекел бөлімшесін құрады: банктің комплаенс-тәуекелін, оның ішінде шоғырландырылған негізде анықтау, өлшем жасау, мониторинг және бақылау тәртібін, тәсілдерін және рәсімдерін әзірлеу; комплаенс-бақылау бөлімшесінің жоспарлап отырған қызметін айқындайтын комплаенс-бағдарлама (жоспарды) қалыптастыру, оның ішінде: 1) банктің тиісті саясаты мен рәсімдерін енгізуді және (немесе) тексеруді жүзеге асыру бойынша; 2) банктің комплаенс-тәуекелге ұшырау дәрежесін анықтау	Банктің директорлар кеңесі, УАО, банктің басқармасы	Комплаенс-бақылау жөніндегі бөлімше комплаенс-бақылауды әзірлеуге, жүзеге асыруға және банктің комплаенс-тәуекелді басқару жөніндегі қызметін үйлестіруге жауапты болып табылады. Комплаенс-бақылау жөніндегі бөлімше қорғаныстың бірінші желісін құрайтын банктің құрылымдық бөлімшесінің қандай да бір қызметіне тәуелсіз банктің	Банктің ішкі құжаттары	-

мақсатында банктің қызмет көрсетуі қаржы нарығында және операциялар жасауы жөніндегі мәселелерін реттейтін Қазақстан Республикасының заңнамасын, сондай-ақ банк қызметіне ықпал ететін шет мемлекеттердің заңнамасын сақтауын кезеңдік тексеруді (тоқсанына 1 реттен кем емес) жүзеге асыру бойынша; 3) комплаенс-тәуекелді басқару мәселелері бойынша қызметкерлерді оқыту бойынша; банктің комплаенс-тәуекелін басқаруға банк басқармасының көмектесуі; Банк қызметінің және оның қызметкерлерінің Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес келуіне мониторинг жүргізу; банк клиенттерінің шағым талаптарын (өтініштерін) қарау жөніндегі банк жұмысының ұйымдастырылуына бақылау жасау; банкке қолданылатын және комплаенс-тәуекелді басқаруға қатысы бар, оның ішінде оларға енгізілген соңғы өзгерістер туралы заңдар, қағидалар және стандарттар туралы банк басшылығына және қызметкерлеріне кеңестер беру; банктің қаржы нарығында қызмет көрсету және операциялар жүргізу тәртібін реттейтін	құрылымдық бөлімшесі болып табылады. Тәуелсіздік мынадай факторлармен қамтамасыз етіледі: комплаенс-бақылау жөніндегі бөлімшеде дербес құрылымдық бөлімшенің ресми мәртебесі бар; комплаенс-бақылау жөніндегі бөлімшені Бас комплаенс-бақылаушыға есепті басшы басқарады; комплаенс-бақылау жөніндегі бөлімшенің қызметкерлері банктің өзге бөлімшелеріндегі қызметті қоса атқара алмайды; комплаенс-бақылау бойынша бөлімшенің басшысы және қызметкерлері комплаенс-тәуекелді басқару жөніндегі және оған жүктелген кез-келген басқа міндеттер арасында мүдделер қайшылығы пайда болатын жағдайда қалмауы тиіс; комплаенс-бақылау		

банктің ішкі құжаттарының талаптарымен банктің барлық қызметкерлерін таныстыру жөніндегі банктегі жұмысты ұйымдастыруды бақылау; комплаенс-бақылау мәселелері бойынша банк қызметкерлерін оқытуды ұйымдастыру; комплаенс-тәуекелді басқару, оның ішінде қылмыстық жолмен алынған кірістерді заңдастыру (жылыстатуға) және терроризмді қаржыландыру тәуекелдері мәселелері бойынша банктің еншілес ұйымдарының қызметін үйлестіру; жаңа банктік өнімдер және қызметтер енгізу процесіне міндетті түрде қатысу; инсайдерлік және конфиденциалды ақпаратты пайдалануды бақылау жөніндегі іс-шараларды әзірлеу және жүзеге асыру; мүдделер қайшылықтарын анықтау, бағалау және бақылау жөніндегі іс-шараларды әзірлеу және жүзеге асыру; жеке өзі немесе банктің құрылымдық бөлімшелерімен және лауазымды тұлғаларымен бірге комплаенс-тәуекелді басқаруға байланысты банк жұмысындағы анықталған бұзушылықтар мен кемшіліктерді жою жөнінде ұсынымдар әзірлеу және тиісті ақпаратты банктің директорлар кеңесіне		жөніндегі бөлімшенің қызметкерлері өз құзыреттері аясында банктің құрылымдық бөлімшелерінен, еншілес ұйымдарынан кез-келген ақпаратты талап етуге және банктің және оның еншілес ұйымдарының кез-келген қызметкерін комплаенс-бақылау функциясын орындауға ықпал етуге тартуға құқылы.		

	(УАО,банк басқармасына) ұсыну; банктің және оның қызметкерлерінің комплаенс-тәуекелді басқару саясатын және рәсімдерін сақтау мониторингі; комплаенс-тәуекел бойынша есептілік жүйесін әзірлеу және енгізу және банктің директорлар кеңесіне (УАО,банк басқармасына) кезеңдік негізде банктің комплаенс-тәуекелді басқару мәселелері жөнінде ақпарат ұсыну; банктің құрылымдық бөлімшелерімен, оның ішінде ішкі аудит бөлімшесімен комплаенс-тәуекелді басқару жұмысын үйлестіру және өзара іс-қимыл жасау тәртібін әзірлеу.				
13.1.3	Банк комплаенс-тәуекелді анықтайды, өлшем жасайды, мониторинг пен бақылауды жүзеге асырады және мыналар енгізілетін, бірақ олармен шектелмейтін комплаенс-тәуекелді басқару рәсімдерін әзірлейді: комплаенс-тәуекелді басқару, оның ішінде қылмыстық жолмен алынған кірістерді заңдастыру (жылыстату) және терроризмді қаржыландыру тәуекелдері мәселелері бойынша ішкі құжаттарды дайындау арқылы банк қызметкерлері үшін ішкі нұқсауларды (нұсқаулықтарды) әзірлеу;	Банктің директорлар кеңесі, УАО, банктің басқармасы	Банк комплаенс-тәуекелге мониторинг жасау және бақылауды анықтау, өлшем жасауды әзірлеу кезінде мынадай факторларды ескереді, бірақ онымен шектелмейді: 1) банк бизнесінің мөлшері, сипаты және күрделілігі; 2) бастапқы ақпарат ретінде пайдалану үшін деректердің қолжетімділігі; 3) ақпараттық жүйенің жай-күйі және оның мүмкіндіктері; 4) комплаенс-тәуекелді	Банктің ішкі құжаттары	-

банктің және оның қызметкерлерінің комплаенс-тәуекелді басқару саясаты мен рәсімдерін сақтау мониторингі; комплаенс-тәуекел оқиғалары туралы деректер жинау; комплаенс-тәуекелді болу мәніне орай банктің немесе оның қызметкерлерінің іс-қимылдарына клиенттердің (қарсы агенттердің) шағымдарын (өтініштерін) талдау және оны жою (алдын алу) бойынша шаралар қабылдау; банктің комплаенс-тәуекелге ұшырау дәрежесін сипаттайтын сандық және сапалық көрсеткіштерді әзірлеу және талдау; жеке өзі немесе банктің құрылымдық бөлімшелермен және (немесе) лауазымды тұлғаларымен бірге банктің ішкі құжатымен анықталатын тәртіпке сәйкес банк қызметкерлерінің банктің қызмет көрсетуі және қаржы нарығында операциялар жасауы жөніндегі мәселелерін реттейтін Қазақстан Республикасының заңнамасын, сондай-ақ банк қызметіне ықпал ететін шет мемлекеттердің заңнамасын бұзу фактілеріне зерттеулер (тексерулер) жүргізуі; банктің нақты операциясының (мәмілесінің) немесе оның бөлігінің банк қызметкерлерінің банктің қызмет көрсетуі		басқару процесіне қамтылған қызметкерлердің біліктілігі мен тәжірибесі.		

	және қаржы нарығында операциялар жасауы жөніндегі мәселелерін реттейтін Қазақстан Республикасының заңнамасына, сондай-ақ банк қызметіне ықпал ететін шет мемлекеттердің заңнамасына сәйкес келуіне қатысты сұратулар бойынша кеңестер беру.				
13.1.4	Банк оның клиенттерінің шағымдарын (өтініштерін) қарау жөніндегі банк жұмысының ұйымдастырылуын бақылауды жүзеге асырады.	Банктің директорлар кеңесі, УАО, банктің басқармасы	Банктің комплаенс-бақылау жөніндегі бөлімшесі банк клиенттерінің шағымдарын (өтініштерін) қарау жөніндегі банктің жұмысын ұйымдастыруға бақылау жасау мақсатында: клиенттерінің шағымдарының (өтініштерінің) болу себебін анықтау және жою үшін келіп түсіп жатқан клиенттер шағымдарын (өтініштерін) жүйелі түрде талдайды және кезеңдік негізде олардың қорытындылары н банктің директорлар кеңесіне (УАО, банктің басқармасына) ұсынады; банк жұмысында, оның ішінде банк қызметіндегі кемшіліктерді анықтау қорытындысы	Банктің директорлар кеңесінің Хаттамасы/ Шешімі	-

			бойынша банктің ішкі құжаттарына өзгерістер мен толықтырулар енгізу кезінде және (немесе) банктің комплаенс-тәуекелге ұшырау дәрежесіне және банктің беделіне ықпал ететін талаптар туындаған жағдайдағы бұзушылықтар мен кемшіліктерді жою жөнінде ұсынымдар әзірлейді; клиенттерінің шағымдарын (өтініштерін) талдау қорытындысы бойынша анықталған бұзушылықтар мен кемшіліктерді жою бойынша бақылауды жүзеге асырады және банктің директорлар кеңесіне (УАО, банктің басқармасына) тиісті ақпарат ұсынады.		
13.1.5	Банк қылмыстық жолмен алынған кірістерді заңдастыру (жылыстату) және терроризмді қаржыландыруға қарсы іс-қимыл жасау мақсатындағы банктің тәуекелдерді басқару және қаржы мониторингін жүзеге асыру тәртібін	Банктің директорлар кеңесі, УАО, банктің басқармасы	Қылмыстық жолмен алынған кірістерді заңдастыру (жылыстату) және терроризмді қаржыландыру тәуекелдерін басқару тәртібі, тәсілдері және рәсімдері банк	Банктің ішкі құжаттары	-

	реттейтін ішкі құжаттарды әзірлейді.			қызметінің ұйымдық құрылымына, ерекшеліктеріне, сипатына және оның күрделілік деңгейіне, банктің клиенттік базасының ауқымына және құрылымына, қылмыстық жолмен алынған кірістерді заңдастыру (жылыстату) және терроризмді қаржыландыруға қарсы іс-қимыл саласындағы заңнама талаптарына сәйкес келеді. Қылмыстық жолмен алынған кірістерді заңдастыру (жылыстату) және терроризмді қаржыландыруға қарсы іс-қимыл жасау мақсатындағы банктің тәуекелдерді басқару және қаржы мониторингін жүзеге асыру жөніндегі ішкі құжаттарын әзірлеу және іске асыру бойынша негізгі принциптері мыналарды қамтамасыз ету болып табылады: банк қызметкерлерінің (олардың құзыреті

			шегінде) тәуекел- бейімделген тәсіл негізінде клиенттерді сәйкестендіру және зерттеуді (тиісінше тексеруді) жүзеге асыруы; банк қызметкерлеріні ң (олардың құзыреті шегінде) қылмыстық жолмен алынған кірістерді заңдастыру (жылыстату) және терроризмді қаржыландыру мақсатында (күмәнді операциялар) қаржылық мониторинг жасалуы тиіс операцияларды, сондай-ақ олардың жасалғандығына (жасау әрекеті) қатысты күмән туындайтын операцияларды анықтауы. Қылмыстық жолмен алынған кірістерді заңдастыру (жылыстату) және терроризмді қаржыландыруға қарсы іс-қимыл мәселелері бойынша банктің жауапты құрылымдық бөлімшелеріне қаржы мониторингін жүзеге асыру	

			тәртібін реттейтін банктің ішкі құжаттары шектеулі рұқсат берілетін құжаттар болып табылады.		
13.1.5.1	Банк қылмыстық жолмен алынған кірістерді заңдастыру (жылыстату) және терроризмді қаржыландыруға қарсы іс-қимыл жасау мақсатында автоматтандырылған ақпараттық жүйені және қаржы мониторингі жасалуы тиіс операцияларды, оның ішінде күмәнді операцияларды анықтауға мүмкіндік беретін рәсімдерді пайдаланады, және тиісті мәліметтер мен ақпаратты ҚМК-не уақтылы жіберіп отыру үшін пайдаланады. Автоматтандырылған ақпараттық жүйеде мыналар болады (бірақ олармен шектелмейді): терроризмді және экстремизмді қаржыландыруға байланысты ұйымдар мен тұлғалар тізбесі; тәуекелдерді бағалау Бағдарламасына сәйкес клиенттер тәуекелдерінің деңгейлерін анықтау үшін қажетті критерийлер мен көрсеткіштер; қылмыстық жолмен алынған кірістерді заңдастыру (жылыстату) және терроризмді қаржыландыру тәуекелдеріне бағалау жүргізу үшін кіріс (шығыс) деректері және	Банктің директорлар кеңесі, УАО, банктің басқармасы	Банктің автоматтандырылған ақпараттық жүйесі мыналарды: енгізілетін өзгерістерін (толықтырулары н) қоса алғанда, банк клиенттерінің және олармен байланысты адамдардың саунамаларын жүргізуді; клиентке тиесілі шоттарды және клиенттің өзі жасайтын не оның пайдасына жасалатын операцияларды анықтауды; банктегі қылмыстық жолмен алынған кірістерді заңдастыру (жылыстату) және терроризмді қаржыландыру тәуекелдерін бағалау нәтижелерін ескере отырып, клиенттің тәуекел деңгейін белгілеуді және сигналдарды (дабылдарды) басқаруды қоса алғанда, ақпаратты біріктіруді (клиенттер, өнімдер	-	-

	ақпараттық дереккөздер; тәуекелдерді бағалау Бағдарламасына сәйкес қылмыстық жолмен алынған кірістерді заңдастыру (жылыстату) және терроризмді қаржыландыру тәуекелдеріне бағалау жүргізудің алгоритмі (моделі).	(қызметтер), уақыт кезеңдері, ақпараттық байланыстың болуы бойынша); шекті сомалары бойынша қаржы мониторингіне жататын операцияларды, банктегі қылмыстық жолмен алынған кірістерді заңдастыру (жылыстату) және терроризмді қаржыландыру тәуекелдерін бағалау нәтижелерін, сондай-ақ қылмыстық жолмен алынған кірістерді заңдастыруға (жылыстатуға) және терроризмді қаржыландыруға қарсы іс-қимыл саласындағы Қазақстан Республикасы заңнамасының талаптарын ескере отырып, алдын ала белгіленген критерийлер (сценарийлер) бойынша ұқсамайтын және күмәнді операцияларды анықтауды; ҚМК-ге жіберілген хабарламаларды клиенттердің атаулары, шекті сомалары, операциялардың түрлері,		

		операцияларларды жүргізу күндері мен басқа да критерийлер бойынша сүзгіден өткізуді; банктің дерекқорынан клиенттердің анкеталары, жүргізілген операциялар, ҚМК-ге жіберілген хабарламалар бойынша ақпаратты алып тастау мүмкіндігі болмауын; қылмыстық жолмен алынған кірістерді заңдастыруға (жылыстатуға) және терроризмді қаржыландыруға қарсы іс-қимыл саласындағы Қазақстан Республикасы заңнамасының талаптарын және қылмыстық жолмен алынған кірістерді заңдастыруға (жылыстатуға) және терроризмді қаржыландыруға қарсы іс-қимыл жүргізу мақсатында қаржы мониторингін жүзеге асыру мәселелері бойынша банктің ішкі құжаттарының талаптарын іске асыруды; резервтік	

			көшірме жасау және ақпаратты сақтау жүйесінің болуын; әрбір пайдаланушының модификациядан қорғалған жұмысының хаттамасын жүргізуді қамтамасыз етеді.		
13.1.5.2	Банк қылмыстық жолмен алынған кірістерді заңдастыру (жылыстату) және терроризмді қаржыландыру тәуекелдерін басқаруды ұйымдастыру мақсатында, Тәуекелдерді бағалау бағдарламасын әзірлейді: 1) қылмыстық жолмен алынған кірістерді заңдастыруға (жылыстатуға) және терроризмді қаржыландыруға қарсы іс-қимыл тұрғысынан оның құрылымдық бөлімшелері бөлігінде банктің тәуекелдерін басқаруды ұйымдастыру тәртібін; 2) қылмыстық жолмен алынған кірістерді заңдастыру (жылыстату) және терроризмді қаржыландыру үшін клиенттердің тәуекелдерін (қызмет көрсетудің барлық кезеңдерінде) және банктің қызметін пайдалану тәуекелдерін бағалау ерекшеліктерін ескере отырып, клиенттерге қызмет көрсету барысында банк қызметінің барлық	Банктің директорлар кеңесі, УАО, банктің басқармасы	Банк қылмыстық жолмен алынған кірістерді заңдастыру (жылыстату) және терроризмді қаржыландыру тәуекелдерін басқару мақсатында Тәуекелдерді бағалау бағдарламасын пайдаланады.	Банктің ішкі құжаттары	-

бағыттары бойынша қызметкерлердің құрылымын және функционалдық міндеттерін анықтауды (тәуекелге бағытталған тәсіл); 2) клиент тәуекелінің деңгейіне; банк өнімдерінің (қызметтерінің) қылмыстық жолмен алынған кірістерді заңдастыру (жылыстату) және терроризмді қаржыландыру тәуекелдеріне ұшырау деңгейіне қатысты тәуекелдің негізгі құрамдас бөлігін (клиенттің түрі, қызметтің тәуекелі және географиялық тәуекел бойынша) ескере отырып, қылмыстық жолмен алынған кірістерді заңдастыру (жылыстату) және терроризмді қаржыландыру тәуекелдерін бағалау әдістемесін; 3) клиент тәуекеліне және банк өнімдерінің (қызметтерінің): а) ескерту іс-шараларының (тиісті іс-шаралардың) тізбесін, оларды жүзгізу тәртібі мен мерзімдерін, қабылданған шараларға сәйкес нәтижелерді бақылауды; б) Тәуекелдерді бағалау бағдарламасын тәжірибе жүзінде іске асыруға қатысты қызметкерлерді оқытуды жүзгізу тәртібін көздейтін қылмыстық жолмен алынған кірістерді заңдастыру (жылыстату) және				

терроризмді қаржыландыру тәуекелдеріне ұшырау деңгейіне мониторинг жүргізуді, талдауды және бақылауды жүзеге асыру (тоқсанына 1 реттен сирек емес) тәртібін; 4) клиенттердің тәуекелдері деңгейлерін қайта қарау үшін иемдену тәртібін, мерзімдері мен негіздемесін; 5) банк басшылығы (дамыту стратегияларын анықтау, жаңа өнімдерді (қызметтерді) енгізу, қызметкерлерді оқыту, тәуекелдерді барынша азайту бойынша қабылданған шешімдерді іс жүзінде іске асыру кезінде қылмыстық жолмен алынған кірістерді заңдастыру (жылыстату) және терроризмді қаржыландыру тәуекелдерін барынша азайту бойынша іс-шаралар) шешімдер қабылдау кезінде банк өнімдерінің (қызметтерінің) қылмыстық жолмен алынған кірістерді заңдастыру (жылыстату) және терроризмді қаржыландыру тәуекелдеріне ұшырау деңгейі бөлігінде қылмыстық жолмен алынған кірістерді заңдастыру (жылыстату) және терроризмді қаржыландыру тәуекелдерін бағалау нәтижелерін тіркеу және есепке алу				

	тәртібін; б) қылмыстық жолмен алынған кірістерді заңдастыру (жылыстату) және терроризмді қаржыландыру тәуекелдерін бағалау нәтижелерін ішкі аудит бөлімшесі және/немесе уәкілетті орган жүргізген қылмыстық жолмен алынған кірістерді заңдастыруға (жылыстатуға) және терроризмді қаржыландыруға қарсы іс-қимыл мәселелері бойынша банктің тексерулері нәтижелерімен салыстыру арқылы Тәуекелдерді бағалау бағдарламасының тиімділігін тексеру (жылына 1 реттен сирек емес) тәртібін қамтитын, бірақ олармен шектелмейтін Тәуекелдерді бағалау бағдарламасын әзірлейді.				
13.1.6	Банк: әртүрлі алушыларға ұсынылатын комплаенс-тәуекелді басқару бойынша есептіліктің критерийін, құрамын және жиілігін, ақпаратты дайындауға және оны тиісті алушыларға жеткізуге жауапты адамдарды/бөлімшелерді анықтайтын тәртіпті белгілеуді қамтитын, бірақ онымен шектелмейтін басқару ақпараты жүйесінің болуын қамтамасыз етеді.	Банктің директорлар кеңесі, УАО, банктің басқармасы	Банк ішкі құжатты әзірлейді.	Банктің ішкі құжаты	-

13.1.6.1	Банк: анықталған комплаенс-тәуекелдер туралы, бұзушылықтар немесе банк және/немесе оның қызметкерлері банктің қызмет көрсету және қаржы нарығында операцияларды жүргізу мәселелерін реттейтін Қазақстан Республикасы заңнамасының талаптарын, сондай-ақ банктің қызметіне ықпал ететін шетел мемлекеттерінің заңнамасын, банктің комплаенс-тәуекелдерді басқару мәселелері бойынша ішкі құжаттарын сақтамауы туралы; банктің немесе оның қызметкерлерінің комплаенс-тәуекел болу тұрғысынан іс-әрекетіне клиенттердің (қарсы агенттердің) шағымдарын (арыздарын) талдау нәтижелері туралы; банктің комплаенс-тәуекелге ұшырау дәрежесін сипаттайтын сандық және сапалық көрсеткіштерді бағалау туралы; банк қызметкерлерінің банктің қызмет көрсету және қаржы нарығында операцияларды жүргізу мәселелерін реттейтін Қазақстан Республикасы заңнамасының талаптарын, сондай-ақ банктің қызметіне ықпал ететін шетел мемлекеттерінің заңнамасын бұзу фактілерін тергеудің (тексерудің) нәтижелері туралы; клиенттердің	Банктің директорлар кеңесі, УАО, банктің басқармасы	Банк ақпаратты тиісті алушыларға ішкі құжаттарға сәйкес жеткізеді. Банк ішкі құжатты әзірлеу кезінде банктің директорлар кеңесіне, УАО-ға және банктің басқармасына осы тармақтың талаптарына сәйкес ақпаратты толық көлемде ұсынуды белгілейді.	банктің директорлар кеңесі, УАО-ға ақпарат	тоқсанын а 1 реттен кем емес
				банктің басқармасын а ақпарат	айына 1 реттен кем емес
				Бас комплаенс-бақылаушыға және комплаенс-бақылау бөлімшесіне ақпарат	айына 1 реттен кем емес

тәуекелдеріне мониторинг және банк деңгейінде (жалпы) және оның құрылымдық бөлімшелері бөлігінде (Қазақстан Республикасының аумағында сондай-ақ оның шегінен тысқары) банк өнімдерінің (қызметтерінің) қылмыстық жолмен алынған кірістерді заңдастыру (жылыстату) және терроризмді қаржыландыру тәуекелдеріне ұшырағыштық дәрежесін бағалау нәтижелеріне талдау туралы; ұсынылған іс-шараларды орындау мерзімдерін қоса алғанда, қылмыстық жолмен алынған кірістерді заңдастыру (жылыстату) және терроризмді қаржыландыру тәуекелдерін барынша азайту бойынша ескерту іс-шараларына қатысты ұсынымдар туралы; қылмыстық жолмен алынған кірістерді заңдастыруға (жылыстатуға) және терроризмді қаржыландыруға қарсы іс-қимыл мәселелерін қоса алғанда, комплаенс-бақылау барысында банк жұмысында анықталған бұзушылықтар мен кемшіліктерді жою жөніндегі ұсыныстар туралы; қылмыстық жолмен алынған кірістерді заңдастыруға (жылыстатуға) және терроризмді				

	қаржыландыруға қарсы іс-қимыл мәселесін қоса алғанда, ішкі аудит бөлімшесі және (немесе) уәкілетті орган банктің комплаенс-тәуекелдерін басқару жүйесінің тиімділігін тексеру нәтижелері бойынша анықтаған бұзушылықтарды жою жөніндегі қабылданған шаралар мен олардың нәтижелері туралы не бар болғанда - мұндай шараларды қабылдамау туралы; бар болғанда - аудиторлық тексерулердің нәтижелері туралы ақпаратты қамтитын, бірақ онымен шектелмейтін басқарушылық есептіліктің нысанын әзірлейді				
14. Ішкі бақылау жүйесі					
14.1	Банк ағымдағы нарықтық жағдайға, стратегияға, банк операцияларының күрделілік мөлшеріне, даңгейіне сәйкес келетін ішкі бақылау жүйесі болуын қамтамасыз етеді. Ішкі бақылау жүйесі қорғаудың үш бағытына: 1) банктің барлық құрылымдық бөлімшелеріне; 2) бақылау функцияларын жүзеге асыратын банктің құрылымдық бөлімшелеріне; 3) ішкі аудит бөлімшесінің ішкі бақылау жүйесінің тиімділігін тәуелсіз тексеруге негізделеді. Ішкі бақылау жүйесі мынаны:	Банктің ректорлар кеңесі, УАО, банктің басқармасы	Банк ішкі бақылау жүйесін ұйымдастыру кезінде ағымдағы нарықтық жағдайды талдайды, стратегияны қарастырады және банк операцияларының көлемін, күрделілік деңгейін бағалайды және ішкі бақылау жүйесінің құрауыштарын қамтитын ішкі құжаттарды әзірлейді. Ішкі бақылау - банктің басқару органдары, құрылымдық бөлімшелері және барлық	-	-

	1) ішкі бақылау саясатын; 2) ішкі бақылау рәсімін; 3) басқарушылық ақпарат жүйесін; 4) ішкі аудит бөлімшесінің ішкі бақылау жүйесінің тиімділігін бағалауды қамтиды, бірақ онымен шектелмейді.		қызметкерлері өздерінің міндеттерін орындау кезінде жүзеге асыратын күнделікті қызметке енгізілген және мына мақсаттарды орындауға бағытталған процесс: банк тәуекелдерін, активтері мен пассивтерін басқарудың тиімділігін қоса алғанда, банк қызметінің тиімділігін қамтамасыз ету, активтердің сақталуын қамтамасыз ету; ішкі және сыртқы пайдаланушылар үшін қаржылық, реттеушілік және басқа есептіліктің толықтығын, дәйектілігін және уақтылылығын, сондай-ақ ақпараттық қауіпсіздікті қамтамасыз ету; банктің Қазақстан Республикасының заңнамасын, банктің ішкі құжаттарын, оның ішінде қылмыстық жолмен алынған кірістерді заңдастыруға (жылыстатуға) және терроризмді қаржыландыруға		

		қарсы іс-қимыл мәселелері бойынша сақтауын қамтамасыз ету. Тиісті басқарушылық бақылауды және бақылау мәдениетін (бақылау ортасын) қалыптастыру арқылы тиімді ішкі бақылау қамтамасыз етіледі. Басқарушылық бақылау және бақылау мәдениеті (бақылау ортасы) банктің директорлар кеңесі мен банк басқармасының ішкі бақылау жүйесін құруға және тиімді жұмыс істеуіне бағытталған жалпы қатынасын, хабардар болуды және практикалық іс-әрекеттерді сипаттайды. Банктің директорлар кеңесі және банктің басқармасы этикақағидаттарын, кәсіптік қызметтің және корпоративті басқарудың стандарттарын ұстанудың негізінде басқарушылық бақылауды және бақылау мәдениетін	

		(бақылау ортасын) қалыптастырады, бұл олардың заңнамалық белгіленген міндеттерімен және жауапкершілігімен жиынтығында банктің басқару органдары тарапынан, мыналарды: банктің стратегиясын, банктің ішкі құжаттарын әзірлеуді және оларды іске асыруды қоса алғанда, банк қызметін ұйымдастыруды; банк тәуекелдерін басқару жүйелерінің жұмыс істеуін және банк тәуекелдерін бағалауды; банк операцияларын және басқа мәмілелерді (ұйымдастырушылық құрылым) жасау кезінде өкілеттіктерді бөлуді; ақпараттық ағындарды басқаруды (ақпаратты алу және беру) және ақпараттық қауіпсіздікті қамтамасыз етуді; ішкі бақылау жүйесін құруды және оның жұмыс істеуін бақылауды қоса	

			алғанда, тиісті бақылауды қамтамасыз етеді.		
14.1.1	Банк: 1) ішкі бақылау жүйесінің мақсаттары мен міндеттерін; 2) ішкі бақылау жүйесін ұйымдастыру принциптерін; 3) құрылымдық бөлімшелерде ішкі бақылау функциясын жүзеге асыратын қызметкерлердің кәсіби қасиеттеріне қойылатын талаптарды; 4) ішкі бақылауды жүзеге асырудың тәртібі мен рәсімдерін; 5) қорғаудың үш желісі негізінде ішкі бақылау жүйесінің қатысушыларын, олардың өкілеттіктерін, есеп берушілік құрылымын нақты анықтаумен жауапкершілігін анықтауды; 6) қорғаудың үш желісі бойынша ішкі бақылау жүйесінің қатысушылары арасында өзара іс-әрекет пен ақпаратпен алмасу тәртібін; 7) ішкі бақылауды жүзеге асыру барысында кемшіліктер анықталған жағдайда банктің ішкі құжаттарына өзгерістер енгізу рәсімдерін қамтитын банктің ішкі бақылау саясатын әзірлейді, бірақ мұнымен шектелмейді.	Банктің директорлар кеңесі, УАО, банктің басқармасы	Банк ішкі бақылау саясатын әзірлеу кезінде мынадай факторларды ескереді, бірақ мұнымен шектелмейді: банк стратегиясын және қызмет түрлерін; банктің рұқсат етілген тәуекел деңгейін; банк бизнесінің көлемін, сипатын және қиынтығын; банктің ұйымдастырушылық құрылымының қиындығын; банк қызметінің өзіне тән деңгейін және тәуекелдерінің түрлерін; банктің алдында қолданған ішкі бақылау рәсімінің тиімділігін; Қазақстан Республикасының заңнамасын. Банк ішкі бақылау саясатын әзірлеу кезінде мынадай принциптерді басшылыққа алады: басқарудың барлық деңгейінде күнделікті қызмет ретінде барлық құрылымдық	Банктің ішкі құжаттары	-

			бөлімшелерді және банк қызметкерлерін және ішкі бақылау ұйымын ішкі бақылау барысына қатысу; банктің барлық бағаттары мен бизнес-процестері бойынша ішкі қабылау қызметінің және бизнес-процесстердің және рәсімдерді регламенттеудің барлық бағыттарын ішкі бақылаудың қамтуы; ішкі бақылауды тұрақты негізде (үздіксіздік) жүзеге асыру.		
14.1.2	Банк ішкі бақылау жүйесінің қатысушыларын қорғаудың үш желісі негізінде анықтайды.	Банктің директорлар кеңесі, УАО, банктің басқармасы	Қорғаудың бірінші желісі банктің өз құрылымдық бөлімшелерімен қамтамасыз етіледі. Бұл құрылымдық бөлімшелер басшыларының құрылымдық бөлімшелерде ішкі бақылауды ұйымдастыруға және оны жүзеге асыруға жауапкершілік атқаратынын білдіреді. Қорғаудың екінші желісі банктің тәуекелдерді, комплаенс-бақылауды басқару жөніндегі бөлімшелермен,	Банктің ішкі құжаттары	-

			заң бөлімшесімен, қызметкерлермен жұмыс жүргізу бөлімшесімен, қаржылық бақылау бөлімшесімен және бақылау функцияларын жүзеге асыратын өзге құрылымдық бөлімшелерімен қамтамасыз етіледі. Ішкі бақылау мәселелері бойынша қызметті үйлестіру мен әдістемелік қолдауды жүзеге асыру үшін банк УАО/құрылымдық бөлімшелерді анықтауға құқылы. Қорғаудың үшінші желісі ішкі бақылау жүйесінің тиімділігін тәуелсіз бағалау арқылы ішкі аудит бөлімшесімен қамтамасыз етіледі.		
14.1.2.1	Банк қорғаудың бірінші желісінде ішкі бақылауды жүзеге асыру үшін қызметіне мыналар: 1) құрылымдық бөлімше қызметінің Қазақстан Республикасының заңнамасы мен банктің ішкі құжаттарының талаптарына сәйкестігін тексеруді жүзеге асыру; 2) құрылымдық бөлімшенің ішкі бақылау жөніндегі	Банктің директорлар кеңесі, УАО, банктің басқармасы	Қорғаудың бірінші желісінде ішкі бақылау жүйесінің тиімді жұмыс істеуін қамтамасыз ету үшін әрбір құрылымдық бөлімшенің басшысы ішкі бақылау функциясын жүзеге асырады және (немесе) құрылымдық бөлімшеде	Банктің ішкі құжаттары	-

	саясаттарды, рәсімдерді және банктің ішкі құжаттарының талаптарын сақтауы бойынша бақылауды жүзеге асыруда құрылымдық бөлімшенің басшысына көмектесу; 3) қорғаудың екінші және үшінші желілерін қамтитын құрылымдық бөлімшелермен өзара іс-әрекеттесу; 4) құрылымдық бөлімшенің қызметкерлерін ішкі бақылау жөніндегі саясаттардың, рәсімдердің және банктің құрылымдық бөлімшенің қызметін реттейтін өзге ішкі құжаттарының талаптары туралы оқыту және хабардар болуын қамтамасыз ету мәселелерін үйлестіру; 5) ішкі бақылауды жүзеге асыру барысында анықталған бұзушылықтар мен кемшіліктер туралы ақпараттарды, сондай-ақ оларды жою бойынша ұсынымдарды толық және уақытылы жинауды әрі оларды құрылымдық бөлімшенің басшысына ұсынуды қамтамасыз ету кіретін ішкі бақылаушыны (ішкі бақылаушыларды) (бірақ мұнымен шектелмей) анықтайды.		тәуекел-үйлестірушінің функциясын қатарынан атқара алатын ішкі бақылаушыны (ішкі бақылаушыларды) тағайындайды. Ішкі бақылаушыны тағайындау кезінде банктің құрылымдық бөлімшесінің көлемі, қызмет түрлері және бизнес-процестердің қиындығы ескеріледі.		
14.1.3	Банк мынадай өзара байланысты элементтерге негізделген ішкі бақылауды жүзеге асыру рәсімдерін әзірлейді: 1) тәуекелдерді басқаруды бақылау;	Банктің директорлар кеңесі, УАО, банктің басқармасы	1) Ішкі бақылау жүйесі тұрақты негізде банктің өзіне тән тәуекелдерін уақтылы анықтау мен бағалауды және банктің ішкі	Банктің ішкі құжаттары	-

	2) бақылау іс-әрекеттері және өкілеттіктерді бөлу; 3) ақпарат және өзара іс-әрекет; 4) мониторинг және кемшіліктерді түзету.	күжаттарына сәйкес оларды барынша азайту бойынша уақтылы шараларды қабылдауды бақылауды қамтамасыз етеді. Ішкі бақылау позицияларынан мыналар тексеріледі, бірақ мұнымен шектелмейді: банктің алға қойған мақсаттарына қол жеткізуіне теріс әсер етуі мүмкін ішкі факторлардың (банктің ұйымдастырушылық құрылымының қиындығы, оның қызметінің сипаты, қызметкердің сапалы мінездемелері, ұйымдастырушылық өзгерістер, кадрлардың тұрақтамауы), сондай-ақ сыртқы факторлардың (банк саласында экономикалық жағдайлардың және ахуалдың өзгеруі, технологиялық жаңалықтар) тәуекелдерін бағалау барысында қарауды және есепке алуды қамтамасыз ету; тәуекелдерді банк қызметінің		

		бөлек бағыттары ретінде, сондай-ақ банкке қатысты еншілестер немесе тәуелсіздер болып табылатын барлық ұйымдарды ескергенде жалпы ретінде бағалауды қамтамасыз ету; банктің жаңа операциялар мен қызмет көрсетулерді жүзеге асыру бойынша бекітілген тиісті саясаттар мен рәсімдер болған жағдайда жаңа операциялар мен қызмет көрсетулерді жүргізуін қамтамасыз ету; банктің тиісті ішкі құжаттарда белгіленген адамдарды (банктің бөлімшелеріне, органдарына) банктің тәуекелдерге ұшырағыштық деңгейіне әсер ететін факторлар туралы уақтылы хабарлануын қамтамасыз ету. Ішкі бақылау жүйесі кез келген жаңа немесе бақыланбайтын, оның ішінде жаңа қаржы құралдары мен өнімдерін енгізуге байланысты		

		тәуекелдерді анықтау шамасы бойынша түзетуге ұшырауы тиіс. 2) Бақылау іс-әрекеттеріне мыналарды кіреді, бірақ мұнымен шектелмейді: банктің директорлар кеңесі, банктің басқармасы және УАО ішкі бақылаудың кемшіліктерін, бұзушылықтарын, қателерін анықтау және оларды жою мақсатында жүзеге асыратын бақылау; құрылымдық бөлімшелердің басшылары жүзеге асыратын бақылау; материалдық құндылықтардың қолда болуын және оған қол жеткізуді, материалдық құндылықтарды сақтау үшін үй-жайдың қорғалуын қамтамасыз етуді бақылау; белгіленген лимиттердің сақталуын тексеру; құқықтар мен өкілеттіктерді келісу және беру жүйесі; банк операцияларының және мәмілелерінің бухгалтерлік	

			есепте және есептілікте уақтылы және орынды көрінуін тексеру; операциялар мен мәмілелерді жасау кезінде банктің саясаттары мен рәсімдерінің сақтауын тексеру. Міндеттерді бөлу шеңберінде бақылау іс-әрекеттері мүдделердің қақтығысын және оның пайда болу жағдайларын, құқыққа қарсы іс-әрекеттерді жасауды, сондай-ақ сол бір құрылымдық бөлімшеге және (немесе) қызметкерге: банк операциялары мен басқа мәмілелерді жасауға және бір мезгілде олардың есепте көрінуін жүзеге асыруға; ақшаны төлеуге санкция беруге және банктің ішкі құжаттарында белгіленген лимиттерді ескере отырып, оларды нақты төлеуді жүзеге асыруға; банк клиенттерінің шоттары бойынша және банктің меншікті қаржылық-	

			шаруашылық қызметін көрсететін шоттар бойынша операциялар жүргізуге; кредит беру кезінде ұсынылатын құжаттардың дұрыстығын және толықтығын бағалауға және кредитті қайтаруға мониторингті жүзеге асыруға; мүдделер қақтығысы туындауы мүмкін қызметтің кез келген басқа салаларында іс-әрекет жасауға мүмкіндік беруді болдырмауды жоюға мүмкіндік туғызуы тиіс. Банктің операцияларына байланысты бақылаудың мынадай әдістері қолданылады: қос бақылау («төрт көз» және «бірлесіп қол жеткізу» принципі). «Төрт көз» қағидаты бір қызметкердің жұмысы басқа қызметкермен операцияны есептеудің, санкция берудің және құжаттаудың дұрыстығын тексеруге екінші қызметкерді тарту	

		мақсатында тексерілуін (мақұлдануын) талап етеді. «Бірлесіп қол жеткізу» қағидаты екі немесе одан аса қызметкерлер құндылықтардың және құжаттардың физикалық қорғалуына бірдей шамада жауапкершілікте болатын кездегі рәсімді жорамалдайды. операцияларды талдау. Операцияның дұрыс емес немесе санкция берілмеген операцияны ескерту мәніне алдын ала талдау жасау. Санкция берілмеген операцияны өткізу фактісін ашу мақсатында оны жасаған соң кейінгі талдау жасау. Талдаудың тиімділігін қамтамасыз ету үшін талдауды жүзеге асырушы адам осы операцияны жасайтын қызметкерлерден тәуелсіз болуы қажет; банк басшылығын операцияларды жүргізудің сол фактісін растау және тиісті басқарушылық		

		шешімдерді орындау үшін банк жұмысының көрсеткіштері, қаржылық жағдайлары және бюджеттен ауытқулар туралы ақпаратпен қамтамасыз етуге арналған операциялардың нәтижелері туралы есептер; банк қызметкерін бақылаудың тәсілдеріне және қателерді анықтауға оқыту; деректердің қорғалуын қамтамасыз ету; қызметкерді қателерден қорғаумен қамтамасыз ету; қателерді уақтылы анықтау мақсатында олардың болуын тексеру. 3) ішкі бақылау позициясынан қаржылық, операциялық сипаттағы дәйекті және толық ақпараттың және белгіленген нормативтік талаптардың сақталуы туралы, сондай-ақ нарықтық ақпараттан тыс келіп түсетін шешімдер қабылдауға қатысы бар оқиғалар мен жағдайлар туралы	

		мәліметтердің болуы қамтамасыз етіледі. Ақпаратты жинау, талдау және оны мақсаты бойынша тапсыру: 1) банктің директорлар кеңесін, банктің басқармасын және тиісті ішкі құжаттарда белгіленген адамдарды (банктің бөлімшелерін, органдарын) шешімдер қабылдау және өздерінің міндеттерін орындау үшін ақпаратпен; 2) банк ішінде және одан тыс ақпараттың тұтастығын, қауіпсіздігін және қол жетімділігін қамтамасыз ететін ақпараттық ағындардың болуын; 3) банктің ақпараттық ағындарының және ақпараттық қауіпсіздігінің басқарылуын барабар бақылауды қамтамасыз етуді жорамалдайды. Ақпараттық жүйелердің және техникалық құралдардың жұмыс істеуін ішкі бақылау	

		олардың қорғалғандығын, үзіліссіз және үздіксіз жұмысын қамтамасыз ету мақсатында жүргізілетін ақпараттық-технологиялық жүйелерді бақылауды көздейді. Ішкі бақылау позициясынан банктің барлық операцияларын және мәмілелерін міндетті есепке алу қамтамасыз етіледі. Банктің қаржылық ақпаратының уақтылылығын, дәйектілігін және жеткіліктілігін қамтамасыз етуді бақылау мыналарды тексеруді талап етеді (бірақ мұнымен шектелмейді): банктегі бухгалтерлік есеп жүйесінің ХҚЕС сәйкес келу мәніне; банкте бухгалтерлік жазбаларды жүргізу бойынша ішкі құжаттың болуы; күн сайынғы негізде бухгалтерлік жазбаларды жүзеге асыру және банктің әрбір операциясын көрсету; банктің күн	

		сайынғы қаржылық жағдайын көрсететін есептілікті құруды қамтамасыз ету; жеке шоттар жөніндегі мәліметтердің банктің бас кітабының деректерімен сәйкес келуі; санкция беру немесе операцияларды қаржылық есептілікте көрсету барысына тартылмаған қызметкерлердің бухгалтерлік жазбаларын тұрақты тексеруді жүзеге асыру; банктің барлық операцияларын бастапқы құжаттармен растаудың және операцияны жүргізудегі кез келген өзгерістерді тиісті жазбалармен растаудың болуы. 4) банктің ішкі бақылау жүйесіне мониторинг жүргізуді тұрақты негізде: банктің басқармасы/УАО және құрылымдық бөлімшелердің қызметкерлері; ішкі аудиттің бөлімшесі жүзеге		

			асырады; Қорғау желісінің барлық деңгейлерінде анықталған ішкі бақылаудың кемшіліктері құрылымдық бөлімшелердің басшыларына уақытылы жеткізілуі және жедел жойылуы тиіс. Ішкі бақылаудың маңызды кемшіліктері туралы банктің басқармасына (УАО-ға) және банктің директорлар кеңесіне хабарлау қажет.		
14.1.4	Банк: әртүрлі алушыларға ұсынылатын ішкі бақылау бойынша есептіліктің критерийін, құрамын және жиілігін; ақпаратты дайындауға және оны тиісті алушыларға жеткізуге жауапты адамдарды/бөлімшелерді анықтайтын тәртіпті белгілеумен шектелмейтін басқарушылық ақпарат жүйесінің болуын қамтамасыз етеді.	Банктің директорлар кеңесі, УАО, банктің басқармасы	Банк ішкі құжатты әзірлейді.	Банктің ішкі құжаты	-
14.1.4.1	Банк басқарушылық есептіліктің нысанын әзірлейді, олар мынадай ақпаратты қамтиды, бірақ мұнымен шектелмейді: ішкі бақылауды жүзеге асыру барысында анықталған құқық бұзушылықтар мен кемшіліктер туралы, сондай-ақ қабылданған шешімдердің нәтижелері және	Банктің директорлар кеңесі, УАО, банктің басқармасы	Банк ішкі құжаттарға сәйкес ақпаратты тиісті алушыларға жеткізеді. Банк ішкі құжатты әзірлеу кезінде ақпаратты банктің директорлар кеңесіне, УАО-ға және банктің	Банктің директорлар кеңесі, УАО, банктің басқармасы	тоқсанын а 1 реттен кем емес

	оларды жою жөніндегі шаралар туралы; ішкі бақылау жүйесінің тиімділігін бағалау, оның ішінде ішкі аудит бөлімшесі жүзеге асырған нәтижелер туралы.		басқармасына толық көлемде осы тармақтың талаптарына сәйкес ұсынылуын анықтайды.		
15. Ішкі аудит жүйесі					
15.1	Банк банк операцияларының стратегиясына, ұйымдастырушылық құрылымына, көлеміне, сипатына және күрделілік деңгейіне сәйкес келетін ішкі аудит жүйесінің болуын қамтамасыз етеді. Ішкі аудит жүйесі мынадай элементтерді қамтиды, бірақ мұнымен шектелмейді: 1) ішкі аудит саясаты; 2) ішкі аудит бөлімшесі; 3) ішкі аудитті жүзеге асыру рәсімдері; 4) басқарушылық ақпарат жүйесі; 5) банктің директорлар кеңесінің ішкі аудиттің тиімділігін, оның ішінде сыртқы аудит тарту жолымен бағалауы.	Банктің директорлар кеңесі, УАО	Ішкі аудит жүйесін ұйымдастыру кезінде банк операцияларының стратегиясын, ұйымдастырушылық құрылымын, көлемін, сипатын және күрделілік деңгейін ескереді. Тиімді ішкі аудит банктің директорлар кеңесіне және банктің басқармасына тұтастай алғанда, банкті және оның беделін қорғауды қамтамасыз етуге бағытталған ішкі бақылау жүйесінің, тәуекелдерді басқару жүйесінің жұмыс істеуінің сапасы мен тиімділігіне қатысты тәуелсіз, ақылға сыйымды кепілдік береді.	-	-
15.2	Банк ішкі аудит саясатын әзірлейді, олар мыналардан тұрады, бірақ мұнымен шектелмейді: 1) ішкі аудиттің мақсаттары мен міндеттері; 2) ішкі аудит қызметін жүзеге асыратын қызметкерлердің кәсіби сапасына қойылатын талаптар, олардың	Банктің директорлар кеңесі, УАО	Банк ішкі аудит саясатын әзірлеу кезінде мынадай факторларды ескереді, бірақ мұнымен шектелмейді: банк стратегиясы және банк қызметінің түрлері; банк қызметінің көлемі, сипаты	Банктің ішкі құжаттары	-

	өкілеттіктері мен жауапкершіліктері; 3) аудиторлық тексерулерді жүргізу үшін операцияларды, просеятерді, транзакцияларды және т.б. іріктеудің анықтамасына қойылатын талаптар; 4) ішкі аудитті жүзеге асырудың, оның ішінде бағалау критерийлерін көрсетумен ішкі бақылау, тәуекелдерді басқару және корпоративті басқару жүйелерінің тиімділігін бағалау әдістемесін қоса тәуекелге бағытталған тәсілге негізделген тәртіп және рәсімдер; 5) банктің құрылымдық бөлімшелерімен және еншілес ұйымдарымен өзара іс-әрекет ету және ақпарат алмасу тәртібі.	және күрделілігі; банктің ұйымдық құрылымы; банк қызметіне тән тәуекелдердің деңгейі мен түрлері. Банк ішкі аудит саясатын әзірлеу кезінде ішкі аудитті ұйымдастырудың негізгі қағидаттарын басшылыққа алады. Ішкі аудитті ұйымдастырудың негізгі қағидаттары: 1. Тәуелсіздік және әділдік. Банктің ішкі аудиті банктің ағымдағы қызметінен тәуелсіз болып табылады. Ішкі аудиторлар өз жұмысында тәуелсіз, әділ, әдейі жасамайды және мүдделер қақтығысына жол бермейді. Әділдікті қамтамасыз ету үшін ішкі аудиторлар сайлауға және ішкі бақылау және тәуекелдерді басқару шараларын жүзеге асыруға тартылмауы тиіс. Ішкі аудиторлар осы банкте және оның еншілес ұйымдарында қызметке және олар соңғы он екі ай ішінде жүзеге		

		асырған функцияларға аудит жүргізуге қатыспайды. Ішкі аудит қызметкерлеріне сыйақы беру банктің қаржылық көрсеткіштеріне байланысты болмауға тиіс. Ішкі аудит бөлімшесінің басшысына сыйақы беру саясатқа сәйкес анықталады. Ішкі аудит бөлімшесінің басшысына немесе қызметкерлеріне жұмысы үшін сыйақы беру аудит мәндерін тәуелсіз бағалау үшін мүдделер қақтығысын туғызбауға және зиянын тигізбеуге тиіс. 2. Кәсібилік және құзыреттілік Банктің ішкі аудит бөлімшесі қызметкерлерінің кәсіби құзыреттілігі банктің тиімді ішкі аудитінің негізі болып табылады. Ішкі аудит бөлімшесінің қызметкерлері банк қызметі және ішкі аудит әдістері туралы жеткілікті білімдерге ие болуы, қажетті және жеткілікті ақпаратты жинау, өздерінің	

			лауазымдық міндеттерін орындау үшін оны талдау мен бағалау дағдыларына ие болуы тиіс. 3. Кәсіби этика Ішкі аудиторлар өз қызметтерінде этика кодексін және Қазақстан Республикасының заңнама талаптарын сақтайды, ішкі аудиттің халықаралық стандарттарын басшылыққа алады.		
15.3	Банк ішкі аудит бөлімшесін құрады, ол мынадай функцияларды жүзеге асырады, бірақ мұнымен шектелмейді: 1) ішкі бақылау жүйесінің барабарлығын және тиімділігін бағалау; 2) банктің тәуекелдерін басқару жүйелерінің тиімділігін бағалау (кредит тәуекелі, өтімділік тәуекелі, нарық тәуекелі, операциялық тәуекелдер, комплаенс-тәуекел, ақпараттық технологиялар, ақпараттық қауіпсіздік тәуекелдері және басқа тәуекелдер); 3) банк саясатының және рәсімдерінің тиімділігін бағалау; 4) бухгалтерлік есеп жүйесінің және ақпараттың және олардың негізінде жасалған қаржылық және реттеуіш есептіліктердің сенімділігін бағалау.	Банктің директорлар кеңесі, УАО	Банк ішкі аудит бөлімшесін құру кезінде мынадай факторларды ескереді, бірақ мұнымен шектелмейді: банк стратегиясын және банк қызметінің түрлерін; банк қызметінің көлемін, сипатын және күрделілігін; банктің ұйымдастырушылық құрылымын; банк қызметіне тән тәуекелдердің деңгейі мен түрлерін. Ішкі аудит бөлімшесі банктің, сондай-ақ оның еншілес ұйымдарының ішкі аудит функциясын жүзеге асыруға және ішкі және сыртқы аудит	Банктің ішкі құжаттары	-

		мәселелері бойынша қызметін үйлестіруге жауапты болып табылады. Банктің ішкі аудит бөлімшесі банктің ішкі аудиті бөлімшесінің банктің еншілес ұйымдарының ішкі аудит бөлімшелерімен өзара іс-әрекетінің тәртібін әзірлейді. Ішкі аудит бөлімшесінің басшысы және қызметкерлері: тиісті жоғары білімінің болуы, оған талапты банк белгілейді; банк қызметін реттейтін Қазақстан Республикасының заңнамасы бойынша білімі болуы; кәсіби біліктілікке ие болуы; қаржылық қызметтерді көрсету және (немесе) реттеу саласында кемінде бір жыл жұмыс стажының (тәжірибесінің) болуы тиіс. Ішкі аудит бөлімшесінің тәуелсіздігі мынадай факторлармен қамтамасыз етіледі: ішкі аудит	

		бөлімшесі банктің дербес құрылымдық бөлімшесі мәртiбесiне ие (банкiң iшкi құжаты iшкi аудит бөлімшесiнiң өкiлеттiгi мен мiндеттерiн, оның қорғаудың екiншi желiсiнде бақылау функциясын жүзеге асырушы банкiң басқа бөлімшелерiмен, банк басқармасымен, УАО-мен өзара iс-әрекетiнiң тәртiбiн, iшкi аудит бөлімшесi басшысының есеп беруiн анықтайды); банкiң директорлар кеңесi тағайындайтын басшы iшкi аудит бөлімшесiн басқарады және банкiң директорлар кеңесiне есеп бередi; iшкi аудит бөлімшесiнiң қызметкерлерi банкiң өзге құрылымдық бөлімшелерiнде (еншiлес ұйымдарында) қосымша жұмыс iстеу қызметiн атқара алмайды; iшкi аудит бөлімшесiнiң басшысы және қызметкерлерi банкiң басқа	

			бөлімшелеріне (еншілес ұйымдарына) бір мезгілде басшылық ете алмайды (жетекшілік ете алмайды), сондай-ақ УАО-ның және банктің басқа органдарының мүшелері бола алмайды; ішкі аудит бөлімшесінің қызметкерлері өз күзiретi шегiнде банктің құрылымдық бөлімшелерінен, еншілес ұйымдарынан кез келген ақпаратты талап етуге құқылы және банктің және оның еншілес ұйымдарының кез келген қызметкерлерін ішкі аудит функцияларын орындауға көмек көрсету үшін тартуға құқылы. Ішкі аудит бөлімшесінің басшысы ішкі аудит бөлімшесінің қызметіне жауапкершілік атқарады.		
15.4	Банк ішкі аудиттің жылдық жоспарын әзірлейді, ол мыналардан тұрады, бірақ мұнымен шектелмейді: аудиттің мақсаты және ауқымы; ұйымдастырушылық және функционалдық бөлімшелерді,	Банктің директорлар кеңесі, УАО	Ішкі аудит бөлімшесінің басшысы ішкі аудиттің жылдық жоспарының жобасын дайындайды. Ішкі аудиттің жылдық жоспары ішкі аудиттің	Банктің ішкі құжаты	-

	процесстерді, аудитке жататын банк қызметкерлерін анықтауды қоса алғанда, аудитке жататын бағыттар; аудиті жүргізу мерзімдері; қажетті кадр және өзге ресурстар.		қызметін реттейтін банктің ішкі құжаттарына сәйкес тәуекелге бағытталған тәсіл негізінде әзірленеді және оған ішкі аудит бойынша жоспарланып отырған жұмыс кестесі қосылады.		
15.5	Банк әрбір аудиторлық тапсырмаға арналған ішкі аудиттің бағдарламасын әзірлейді және мыналардан тұрады, бірақ мұнымен шектелмейді: мақсаттар мен міндеттер; аудит объектілері; ақпарат көздері; аудиторлық тапсырманы орындау мерзімдері; қажетті ресурстар, оның ішінде аудиторлар құрамы; аудиторлық іс-шаралар мен аудиторлық тапсырманы іске асыру аясында қарауды талап ететін мәселелердің тізбесі.	Ішкі аудит бөлімшесі	Ішкі аудиттің жылдық жоспарын іске асыру үшін ішкі аудиттің бағдарламасы әзірленеді. Ішкі аудит бөлімшесі ішкі аудиттің бағдарламасы әзірлейді және оны ішкі аудит бөлімшесінің басшысы бекітеді.	Банктің ішкі құжаты	-
15.6	Банк тәуекелдерді басқару жүйелерінің ішкі аудитін жүзеге асырады.	Ішкі аудит бөлімшесі	Ішкі аудит шеңберінде: құрылымдық бөлімшелердің міндеттерін қоса алғанда, тәуекелдерді басқару барысын ұйымдастыруды (кредит тәуекелі, өтімділік тәуекелі, нарық тәуекелі, операциялық тәуекелдер, ақпараттық технологиялар,	Банктің ішкі құжаты	-

		ақпараттық қауіпсіздік тәуекелдері); банктің өзіне тән барлық тәуекелдеріне қатысты анықтау, өлшеу, бағалау, бақылау, ден қою және есептілік рәсімдерін; дәйектілікті, толықтықты және уақытылықты қоса алғанда, тәуекелдерді басқару мәселелері бойынша басқару ақпаратын; осындай үлгілерде пайдаланылатын деректер көздерінің келісушілігін, уақтылылығын, тәуелсіздігін және сенімділігін тексеруді қоса алғанда, тәуекелді бағалау үлгілерін; осындай үлгілерде пайдаланылатын деректер көздерінің келісушілігін, уақтылылығын, тәуелсіздігін және сенімділігін тексеруді қоса алғанда, баға белгілеу үлгілерін; банктің тәуекелге ұшырағыштығын және белгіленген ең төменгі меншікті капитал жеткіліктілігі коэффициенттері н ескере отырып,	

			банктің капитал барабарлығын бағалау жөніндегі рәсімдерін; стресс-тестілеу рәсімдерін; трейдингтегі бұзушылықтарды болдырмау және анықтау үшін бақылау рәсімдерін; банктің тәуекел-профиліне, сырқы ортасына және ең төменгі реттеуіш талаптарға сәйкес келу мәніне өтімділік, валюта және пайыздық мөлшерлеме бойынша банк позицияларын өлшеу және мониторинг жүргізу жөніндегі банктің рәсімдерін; банк транзакцияларының саясаттарға, рәсімдерге және осы транзакцияларға қатысты ішкі бақылау шараларының тиімділігін бағалауға сәйкес келу мәніне банк транзакцияларын тестілеуді тексеруді қоса алғанда, тәуекелдерді басқару жүйесінің тиімділігі тексеріледі.		
15.7	Банк бухгалтерлік есепті жүргізу,	Ішкі аудит бөлімшесі	Ішкі аудит шеңберінде	Банктің ішкі құжаты	-

	қаржылық және реттеушілік есептілікті жасау және олардың тұтастығын қамтамасыз ету тәртібінің ішкі аудитін жүзеге асырады.		басшылық пен уәкілетті орган үшін уақтылы, толық, дәйекті есептілікті қамтамасыз ету үшін бухгалтерлік есеп тәртібінің және процесстерінің, оның ішінде банктің құрылымдық бөлімшелері арасындағы өзара іс-әрекет процесстерінің тиімділігі тексеріледі.		
15.8	Банк комплаенс-тәуекелдерді басқару жүйесінің ішкі аудитін жүзеге асырады.	Ішкі аудит бөлімшесі	Ішкі аудит шеңберінде: комплаенс-тәуекелдерді басқару жүйесін ұйымдастыруды; комплаенс-тәуекелдерге қатысты анықтау, өлшеу, бағалау, бақылау, ден қою және есептілік процесстерінің және рәсімдерінің тиімділігін; дәйектілігін, толықтығын және уақтылылығын қоса алғанда, комплаенс-тәуекелдерді басқару мәселелері бойынша басқарушылық ақпаратты тексеруді қоса алғанда, комплаенс-тәуекелдерді басқару жүйесінің	Банктің ішкі құжаты	-

		тиімділігі тексеріледі. Ішкі аудит шеңберінде жыл сайынғы негізде: қылмыстық жолмен алынған кірістерді заңдастыру (жылыстату) және терроризмді қаржыландыру тәуекелдерін басқару процесстерін және рәсімдерін ұйымдастыруды; қылмыстық жолмен алынған кірістерді заңдастыру (жылыстату) және терроризмді қаржыландыру тәуекелдеріне қатысты анықтау, өлшеу, бағалау, бақылау, ден қою және есептілік процесстерінің және рәсімдерінің тиімділігін; банктің ішкі құжаттарының талаптарын және қылмыстық жолмен алынған кірістерді заңдастыруға (жылыстатуға) және терроризмді қаржыландыруға қарсы іс-қимыл саласындағы Қазақстан Республикасының заңнамасын сақтау бойынша бақылау рәсімдерінің	

			тиміділігін; дәйектілігін, толықтығын және уақтылылығын қоса алғанда, қылмыстық жолмен алынған кірістерді заңдастыру (жылыстату) және терроризмді қаржыландыру тәуекелдерін басқару мәселелері бойынша басқарушылық ақпаратты қоса алғанда, қылмыстық жолмен алынған кірістерді заңдастыру (жылыстату) және терроризмді қаржыландыру тәуекелдерін басқару процесстерінің және рәсімдерінің тиімділігі тексеріледі.		
15.9	Банк ішкі бақылау жүйесіннің ішкі аудитін жүзеге асырады.	Ішкі аудит бөлімшесі	Ішкі аудит шеңберінде: ішкі бақылау жүйесін ұйымдастыруды; ішкі бақылау процесстерін және рәсімдерін; дәйектілігін, толықтығын және уақтылылығын қоса алғанда, ішкі бақылау бойынша басқарушылық ақпаратты тексеруді қоса ішкі бақылау	Банктің ішкі құжаты	-

			жүйесінің тиімділігі тексеріледі.		
15.10	Банк ішкі аудиттің нәтижелері туралы есепті қалыптастырады.	Банктің директорлар кеңесі, УАО, ішкі аудит бөлімшесі	Аудиторлық тексерулердің нәтижелері бойынша ішкі аудиттің нәтижелері туралы есеп құрылады, ол мыналарды қамтиды, бірақ мұнымен шектелмейді: аудиторлық тексеруді жүргізудің мақсатын, көлемін, мерзімдерін қоса алғанда, жалпы ақпаратты, тексеруші топтың құрамы туралы мәліметті; бұзушылық пен кемшілікті туындатқан себептерді және олардың банк қызметіне әсерін көрсете отырып, тексеру барысында анықталған бұзушылықтар мен кемшіліктердің тізбесін; анықталған бұзушылықтар мен кемшіліктерді жою бойынша ұсынымды; аудиторлық есеп жіберілетін адамдар тізбесін. Ішкі аудиттің нәтижелері туралы есеп тексерілген бөлімшеге	Банктің ішкі құжаты	-

			жіберіледі және ішкі құжатта белгіленген тәртіпте және мерзімде келісіледі. Келіспеушіліктер туралы ақпарат болған кезде ішкі аудиттің нәтижелері туралы есеп қосымшасымен банктің басқармасына жіберіледі. Банктің басқармасы ішкі аудиттің нәтижелері туралы есеппен танысқаннан кейін ішкі аудиттің нәтижелері туралы есеп/қысқаша есеп банктің директорлар кеңесіне жіберіледі.		
15.11	Банк аудиторлық тексеру нәтижесінде анықталған бұзушылықтар мен кемшіліктерді жою жөніндегі іс-шаралардың жоспарын іске асыруға мониторинг жүргізеді.	Ішкі аудит бөлімшесі	Ішкі аудиттің ұсынымдарын орындауға мониторинг жүргізуді жүзеге асыру мақсатында ішкі аудит бөлімшесі: ішкі аудиттің нәтижелері бойынша анықталған бұзушылықтарды және кемшіліктерді жою бойынша іс-шаралар жоспарының іске асырылуын бақылауды жүзеге асырады; ішкі аудиттің нәтижелері бойынша	Банктің ішкі құжаты	-

			анықталған бұзушылықтарды және кемшіліктерді жою бойынша іс-шаралар жоспарының іске асырылуын бақылаудың нәтижелері туралы ақпаратты банктің директорлар кеңесіне және банктің басқармасына жеткізуді қамтамасыз етеді.		
15.12	Банк: әртүрлі алушыларға ұсынылатын ішкі аудит бойынша есептіліктің критерийін, құрамын және жиілігін; ақпаратты дайындауға және оны тиісті алушыларға жеткізуге жауапты адамдарды/бөлімшелерді анықтайтын тәртіпті белгілеуді шектемейтін басқарушылық ақпарат жүйесінің болуын қамтамасыз етеді.	Банктің директорлар кеңесі, УАО, ішкі аудит бөлімшесі	Банк ішкі құжатты әзірлейді.	Банктің ішкі құжаты	-
15.12.1	Банк: ішкі аудиттің жылдық жоспарын, оның ішінде мыналарды қоса алғанда: а) аудит объектілерінің өзіне тән тәуекелдерді басқарудың тиімділігін бағалауды; б) бухгалтерлік есепті жүргізуге, қаржылық және реттеуіш есептілікті жасауға байланысты маңызды мәселелерді; в) ішкі аудитті жүзеге асыру процессінде анықталған бұзушылықтар мен	Банктің директорлар кеңесі, УАО, ішкі аудит бөлімшесі	Банк ақпаратты тиісті алушыларға банктің ішкі құжаттарына сәйкес жеткізеді.	Банктің директорлар кеңесіне, УАО-ға ақпарат	тоқсанын а 1 реттен кем емес

кемшіліктерді; г) ішкі аудит барысында туындаған кедергілер туралы ақпаратты; д) банк басқармасы қабылдаған шешімдердің немесе бұзушылықтарды және кемшіліктерді жою бойынша шаралардың нәтижелері және/немесе банк басқармасымен келіспеушіліктер туралы ақпаратты орындау туралы; ішкі аудит бөлімшесінің қызметкерлерін оқыту қорытындылары туралы ақпараттан тұратын басқарушылық есептілік нысанын әзірлейді, бірақ мұнымен шектелмейді;				
ішкі аудит жүйесі тиімділігінің өзін-өзі бағалауы туралы;	Банктің директорлар кеңесі, УАО, ішкі аудит бөлімшесі	Банк ақпаратты тиісті алушыларға банктің ішкі құжаттарына сәйкес жеткізеді.	Банктің директорлар кеңесіне, УАО-ға ақпарат	жылына бір реттен кем емес
ішкі аудит жүйесінің тиімділігін сырттан бағалау туралы есеп.	Банктің директорлар кеңесі, УАО, ішкі аудит бөлімшесі	Банк ақпаратты тиісті алушыларға банктің ішкі құжаттарына сәйкес жеткізеді.	Банктің директорлар кеңесіне, УАО-ға ақпарат	бес жылда бір реттен кем емес

Е-KZT МҮМКІНДІКТЕРІМЕН ТАНЫС БОЛЫҢЫЗДАР

Сізге e-kzt Интернет арқылы оңай тез және ең бастысы қауіпсіз сатып алуға мүмкіндік береді.

Е-KZT-бұл интернет желісіндегі тауарлар мен қызметтерге ақы төлеуге, ақша аударуға, түсім және төлем туралы барлық ақпаратты сенімді сақтауға мүмкіндік береді. Коммуналдық қызметтер, телефония, теледидар, он-лайн ойындар, жеңілдік купондар және сертификаттар, интернет және хостинг, сондай-ақ, көптеген басқа қызметтердің төлем www.e-kzt.kz порталында қол жетімді болады.

«e-kzt» өзгеше ерекшеліктері ең төменгі тариф пен ыңғайлы интерфейсті пайдалану оңай болыптабылады. Электронды ақша арқылы төлем тез арада жүргізіледі, ал электронды әмиянды ашу және толтыру on-line тәртібінде жеке ақпарат бланкін тольырмай-ақ санаулы минуттарда жүргізіледі.

Форумында Сізді қызықтыратын сұрақтарды қоя аласыз.

[HTTPS:// WWW.EKZT.KZ/FEEDBACK](https://www.e-kzt.kz/feedback)